

ఆంధ్ర ప్రభ

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

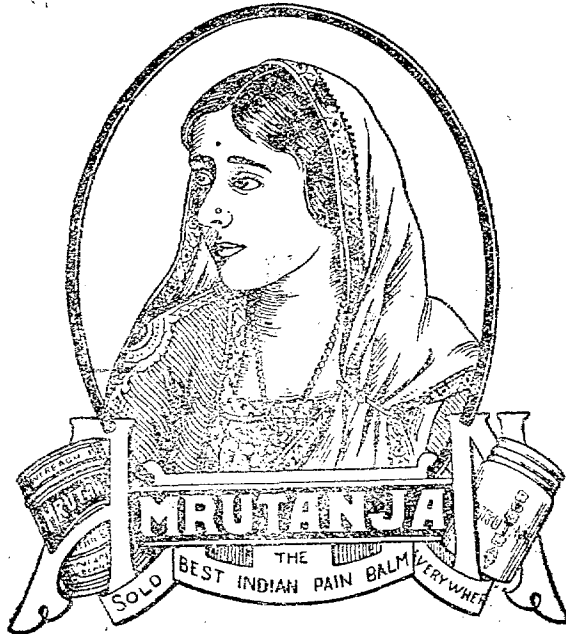
చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూలై నెల 29 వ తేదీ మంగళవారము
MADRAS, TUESDAY 29th JULY 1930.
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సావత్తర శ్రావణమాస శుద్ధ చతుర్థి

సంచిక ౯౭
No. 97

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల తొలగించును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

సంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీనా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు,
తేజ

109, ఫేరిరోడ్డు, భోర్లు - బొంబాయి

తక్కువ ధరలు వాణ్యమైన పనులు

అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవణి దేవీ చంద్,
నగలవ్యాపారం - 21-నాబజాన్, మద్రాసు.

ధరల జాబితా ఉచితము.

ల కోటా ప్రశ్న

అయిదు ప్రశ్నలు వ్రాసి కడపలో ఉండి పైన కిట్టవేసి మాకు
పంపిన, మీ కిళ్ళ వరుసు చింతకొర వ్రాసినచేసి ఫలితములను
వ్రాసి సదరుఫలితములను మీకిళ్ళ కరుసుకలిపి రు 1-4-0 లకు
పి. పి. గా పంపుదుము. దినపత్ర సార ఫలితం రు 2-0-0
శ్రీనరసరాజు జాతిమాలయ్యం, కాకినాడ.

గవర్నమెంటు హామీ
రెండు లక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.
తక్షణం మీ జీవితములను మా కరెస్పెన్సిలోనే భీమాచేయండి.
ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్,
బందరు.

మదనకామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పనృతము—మేహము, నికార్, నిస్సత్తువ, శుక్లవర్ణము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచిబలుమును, వీర్యస్పృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంభావన గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీ రు 1-4-0

పాలనుగంధి లేహ్యము—రక్తమిడికి శ్రేష్ఠ యువనృత సహామేహము, మేహపాడబ్బుచున్నట్లు ముతరవర్మణిగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీ రు. 1-0-0. పి. పి. ఖర్చులుకేర, పి. సి. పి. అండుకో, ఆయనవసరముజం, పెరిచేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

అనారోగ్యవేదన తగ్గించు	8-0-0
చరక చింతాశాసనము	(1) 6-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ రత్నావళి	2-0-0. శిల్పకళాక 1-0-0

జాక్షర శ్రీరామకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెలను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీనుగా చిక్కును.

పిక్సర్యాలుము మా రకములను ఉపయోగించినవాడు, మా రంగునూలు వినా, మరి దురద రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ఆంధ్రపత్రిక చందావివరములు

నెలసరి చందా	రు	2-2-0
మూడుమాసములకు	"	6-4-0
అర్ధసంవత్సరమునకు	"	12-0-0
సంవత్సరచందా	"	24-0-0

సకాలములో మనియార్డర్లు పంపనియెడల చందా సొమ్ము పి. పి. ల మూలముగా వసూలు చేయబడును. అధికము 0-3-0 చార్జీ అగును.

మనియార్డర్లు పైరేట్లచొప్పున పంపగోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

హిందూదేశములోని స్థితిగతులు

మాంఛెస్టరు గార్డియన్ సత్రిక

జూలై 26-వ తేదీని యిట్లు హిందూ ముస్లిం :- సెనును కమిషన్ నివేదిక రెండవ సంపుటమునకు హిందూదేశమున అనుభవించినదానికన్ని సంతకము అనిష్టము సులభమైనది. మిశ్రమముగాని, అల్పసంఖ్యముగాని ఒక్క-మంచిమాటలైన వచించుచు, తిరస్కారపుహోమముకంటే అన్ని కంఠములనుండి బయలుదేరినది. రానున్న అక్టోబరు రాంఘటేబిలు సమావేశము నకు దీనికీ పరిగా యొట్టిపంచివామముగాని సాయకులెవ్వరును ప్రయత్నింప లేదు. పరిస్థితులన్నియును ప్రస్తుత లండన్ లో మరల భారతజాతీయవాదహోమమునంది ఏమైన ఫలదాయకమైన విశేషములు దయించు నాయకులు సంక యాపనము. ఆయనప్పటికి, రాంఘటేబిలు సమావేశమునకు మించి ఆకేవలొక్కటి కన్నట్లు ఈ దేశముల వలనని గోల పెట్టు హిందూదేశపు గొంతులో నైజానిఫాస్టులను (సర్కూ డలులు) లేదు. కేలము కత్తిపై సాధారణ హిందూ దేశము ను పరిపాలించుట సాధ్యమైననుగూడ, అట్లు చేయుట ఈ దేశ యొల కిష్టముకాదు. ఈ రెంటికీ మధ్య సామరస్యము, రాజీయే తరహోవాదుములు. కాని జాతీయవాదులు, తమ సాంప్రదాయసారముగా, రాజీకొప్పకొనుటలేదు. వితిమిరిన తమ వాంఛితములతో మొదటికి వాదోపవాదములలో పాల్గొనుటకే వారు గగ్గోలు పెట్టుదురు. వారి నట్టి మరతులతో సమాహ్వాన ము చేయుట, మోసకార్యము. హిందూదేశమునకు తత్వము సస్వ పరి పాలన మొసగుట అ సాధ్య ము ని యొల్ల ర కు ను విదితము. రే పో, పదిసంవత్సరములతో, ఇరువదిసంవత్సరములతో అమలు జరు పుటకు సాధ్యమున స్వాతంత్ర్యసంవిధానము హైందవజాతీయ వారు లేర్పరతులేని, హిందూదేశమునం బెట్టే, అట్లే యిచట సైతము ఉత్సాహముతో దానిని పరిగ్రహించురు. కాని అట్టి సంవిధాన మెద్దియులేదు. నైమకకమిషన్ తమ కత్తికొలది పాటుపడి, అట్టి సంవిధానమును తుదిర్చిరి.

ఆరంభంలోని ప్రతిబంధకముల నన్నిటిని గమనించు ధైర్య మున్న యవలననే స్వపరిపాలనాపథము దీర్ఘమైన దనికమిషన్ గ్రహింపగల్గెను. జాతీయవాదు లన్ననో, అంతరాయములను సరకుగొనరు. వాటివంక తమదృష్టిని సారించరు. ఆరంభము విస్మయమైనది. నైమక మొదటిసంపుటమువలన, ప్రారంభము మా దా వి స్మయమే. కాని మధ్య భాట సంకయసందోహసమితితమ యన్నది. జోస్యము చెప్పరాని సాంకేయలపై భావిపరిణామము నలవియున్నది. హిందూ దేశమెప్పటికీ, ఎంతతరగ సంతక్షణమైనను సమకూర్చు నో సాంఘికవిభేదము లేప్పటికీ పరిహారమునో ఇవి యెవ్వ రు చెప్పగలరు. ఈలాపుగా ఇండియా ప్రభుత్వమున కొక ముఖ్యకర్మముకలదు. దేశండు క్రమమును, కాంతిని సమర్థించుట దాని కిరముపై గలదు. అరాజకము, అధికారభంగము, విటి వలన నిడించున దేమియు లేదు. అది దృఢము. ఈ ధర్మమును నిర్వహించుటలో కాంగ్రెసుపక్షమునైన ప్రబలమైన చర్యలు ప్రభుత్వమువారు జరు పవలసినవైనను, కాంగ్రెసు జాతీయసంస్థ యైనందువలన యిట్టివి జరుపబడ లేదు. అవలంబించిన విధాన ము హిందూదేశ స్వపరిపాలనాపథమున కంతరాయము కల్పించునై యున్నందుననే పై చర్యల కివసరమున అవకాశమును కలిగెను. ఆరంభమునని సంక్రమింపవలయుట, పట్టుపట్టి దేశ మునందు అరాజకాంధోళనమును విస్తరింప జేయుట ఇవి ఎల్ల రకును నష్టదాయకమే. కాని కాంగ్రెసుపక్ష మిట్టిదానికే పాటుపడెను. మోతీలాలు నైహావంటివారు తమ విశేషమును తొలగిద్రోసి అట్టి పద్ధతిని చేపట్టినారు. వారు ఆశోపహతులై దేనికొరకునైతము యావజ్జీవమును పాటుపడుచుండిరో దానినే విడనాడినారు. ఈతరములోపల ఇంగ్లాండు హిందూదేశముపట్ల పూర్వపుదృష్టిని మార్చుకొననదని వారు గ్రహింపలేరా? ఏమిడి కెడు మందియో తప్ప సామాన్యముగా ఇచట యెవరును హిందూదేశమును చేతికింద శృంఖలబద్ధగా పెట్టుకొన జూ చుటలేదు. అట్టిపద్ధతి కిది కాలముకాదు. మా సామ్రాజ్యవిపా సకు తనివి కల్గినది. నూరుమంది ఆంగ్లేయులలో ఒక్కరుగూడ హిందూదేశము భూగోళపటమున ఎట్టగా చిత్రించి యున్నదా లేదా యనుట పాటించరుకాని, హిందూదేశము అనాగరి కతను మూర్ఖాత్ములుగాంచి అంతర్జాతీయ సత్తను పద్ధతిని విరి యింప జేసి, జాత్యభిన్నుత్తి నందవలెనని అందరు ఆంగ్లేయు లును మిక్కిలి కోరుచున్నారు. ఇట్టి ప్రభుత్వమును చేపాల్చుటకే యియమక కమిషన్ శ్రమపడినది. ఇట్టి సద్భావసంజ నిత మనియే ఆంగ్లేయ పక్షములన్నియు దానిని కోనియండె ను. హిందూదేశమున బ్రిటిష్ రాజ్యమును చిరస్థాయి కావించుటకు కృత్రిమమైనందున కాదు. నైమక నివేదిక పవిత్ర గ్రంథ ము కాదని సయిమునగారే పలుమారు నుడివియు న్నారు, కాండు జేబిక్ సమావేశములో ఆదికాంతముఖ్య

స్థానము నాక్రమింపక తప్పదు. కాని జాత్యతా యుక్తుడైన హైందవనాయకు డెవడెనను దీనిని విమర్శించి, మార్చి, చేర్చి, దిద్దితీర్చవచ్చును. మోకరాజ్యాంగమును చేతనైనచో, నిర్మింపవచ్చును.

కాంగ్రెసునాయకు లేల విప్లవక్రమమునకు కడంగిరో ఊహించుట కష్టముకాదు. పూర్వకాలమున నిరంజిత ప్రభుత్వ ము బలప్రయోగముచే పలుమారు మాలిపోయెను. వారు ఇటలీ విధాండు రహ్యదేశములను మనకు నకు దెచ్చికొని స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు సక్రమముగ పాటుపడుచున్నా మనుమనోభావము న నైకక్రమము పొందుదురు. అవును, ఈ భావము చులకనగా దేశము చిత్రమున కెక్కిన బుద్ధివేత్త పెట్టుట కిం చేయియులేదు. సామాన్యమతమైన భావమే. కాని నిరంజితవిధానము ప్రకృత మునలేదని వీరుగ్రహించుటలేదు. వీరు ఈకాలపు మనుష్యులు గారు రాక్షసులని వాల్మీక్యాకావ్యోఫలిక యంత్రముల ప్రతిభుటిం చి న అల సెయి ను పురు షుడు క్విట్టేటివలె వీరును లాకర్లాముక్, రాఫర్మియ డలు సామ్రాజ్యతాకిలలపై దైత్యయుకాలుగ తలంచుచు న్నారు. ఈ లాకర్లాముక్, రాఫర్మియరులు తమ రెక్కల నిలునటు సాదించుచున్నారు వీరు పిండికృతము చేయునదేమి యుద్ధశక్తిగూర్చు జాతీయవాదులు, హిందూ దేశమున అరాజకమును ప్రబలముచేసి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమును మోకరింపజేయ బూనుచున్నారు. బ్రిటిష్ లు చేరను కూల ద్రోసి లూయీ చక్రవర్తిని విమతాంశుగా తోసెరిన శ్రాంచి మూక ప్రయత్నమునంటిదే వీరి ప్రయత్నమును కాని రామ్మే మెక్స్ లాల్లుగాని, వారి మంత్రవర్ణములలోనివా రెవరుగాని లూయీకి ఊరెను దూరమందెనలేదు. కావున లూయీతో జయప్రదమైన యుద్ధము వీరిచిత్రమును మరలక కర్కశోపే తము చేయుటకే సాధనములగును. కాంగ్రెసు నాయకులు తెలివితో నైమను శిష్యానులను ఒక్కచూరు విమర్శించుట వారి సహాయురాలకధోద్యమ మంతటికన్నను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు నచ్చును. భారతజాతీయత జాతీయత యైనం తవరకును ఎల్లరసాను భూతిని మారగొనదగదు. కాని ప్రాత పట్టినవగుటచే అంతముట్టుకు తన కార్యమును కలచివేచినది. ఇప్పటికిని విలవిలపోయినది లేదు. కాలోచితమున ప్రకృత్యోద్య మమును, పూర్వపుదానివలెనే, దేశభక్తియంతమైన దానిని సమ ర్థింపదగదు. పూర్వపు కలకలమువలన గాక నిర్మాణభావనా నిలంబనమే దానికి బహిరంగర సాధనము ఊరకేస్వాతంత్ర్యము కావలెనను కోరిక నిచ్చుమోజనమైనది, కొంతకాలమునుంచి, భారతీయులు స్వాతంత్ర్యము కావలెనని హోషించుచున్నారు. మన మందరమును వారితో నేటిభవించు స్థితికి వచ్చినారము. ఇప్పుడు, ఎట్లు స్యతం క్రులముగా గలము. స్వాతంత్ర్యముననే మి, యని వారు తమ్ము తాము పుచ్చించుకొనదగదు. ఇది చాలకష్టమైనపని కానిదీనిని భారతజాతీయవాదులు నిర్వహింపజాలక, క్రుప్పుపట్టిన తరువచమను, కాలదోషము పట్టిన తనాయధములను త్యజిం పక, యిటులే సాగింతులేని. ఇప్పటికి వారిపక్షము ఆశోపహత ము కాగలదు. పూర్వపు జాతీయత పూర్వపు సామ్రాజ్యతవలె నే దోషయుతమైనది. సత్యమునకు ఒకదాని కొకటి పుట్టినది. రెంటిని వదిలియుట సాధ్యమే. రెండును ప్రపంచమునకు వినుపు పుట్టించినవి.

ఆలీపూరుజైలులో నిరశన ప్రతము

నిర్బంధితులలో కొందరు చాలజబ్బుగా నుండుట కలకత్తా, జూలై 28:—ఆలీపూరు కేంద్రకారాగార ములో నిరశన ప్రతమును జరుపుచున్న నిర్బంధితులలో కొందరి స్థితి చాలచెడియున్నదని తెలియుచున్నది. వీరిలో కొంతమంది ఆసుపత్రికి గొంపోబడియున్నారు. సుభాషబోసుగారికి జ్వర ము తగులుచున్నది. జగన్నాథప్రసాద్ గారికి బరువు తగినది. కడచిన కుక్రవారమునండియు మరొకమిడ్డిమంది రాజీయ నిర్బంధితులు నిరశన ప్రతమును బూనియున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

“వశీకర లేహ్యము”

గంటకు వీర్యము గట్టిపరమును. నింపుమతో పూరాడ గల కత్తి నిచ్చును. సరసారస్థాఖ్యమును పూర్తిగ అనుభవించిన లగును. రక్తము కుభ్రపరమును. గొండ్రెండ్రు సంతానము కలి గించును. శ్రీపురుషులకు అనందము కలుగజేయును. హిందూ లయపర్యత వసమూలికలతో బంగారుతో చేయుట, వీరి ము లేదన్న వారికి జబ్బు తోపను అరవదము. దీక్షాగ్రము వర్ణం చుటకు దొరతన మొప్పకు వాడితీరుదు. డబ్బా, 20 రు|| దు 8. 60 రు|| 5-8 జర్మను క్యాపుయొక్క గవీయము 20, రు 2/8. డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోల్ సిటీ.

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము

జాతీయముహూనభాధ్యక్షుండు ప్రజల దురభిప్రాయములను బాపుట

పురుషోత్తమదాసుగారికిని వల్లభాయిగారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు

బొంబాయి, జూలై 26:—ఈ నెల 26 తారీఖునండి బట్టలబజారు పూర్తిగా మూసివేయవలెనని బొంబాయి నేటివ్ పీస్ కూడు ప్రకటనమువారు చేసినతీర్మానమువలన కాంగ్రెస్ వారి యభిప్రాయమును గూర్చి చాలమంది మనసులలో దురభిప్రాయములు కలిగినవి. శ్రీయుత సర్ పురుషోత్తమదాస్ తాకూర్ దావోగారి కిని భారతజాతీయ మహాసభాధ్యక్షుడను వల్లభాయి పక్షోగ గారికిని నడిచిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవలన కాంగ్రెస్ వారి వైఖరి స్పష్టపడుచున్నది.

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి లేఖ

కాంగ్రెస్ మహాసభాధ్యక్షునికి సర్ పురుషోత్తమదాసు గారు యీ క్రింది లేఖను వ్రాసిరి:—

ఆర్యా,

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితులకు దోహద మొసంగుటకు గాను బట్టలబజారు మూసివేయుట యెంతమాత్రము అవసరము లేదని మీ యభిప్రాయమైనట్లు ఉదయమున యిద్దరికి జరిగిన సంభాషణ వలన నాకు స్పష్టమైనది. మీ ఉపన్యాసము లన్నియు విదేశవస్త్రముల అమ్మక మును బహిష్కరించుటకు గల యావశ్యకతను మాత్రమే స్పష్ట ముచేయుచున్నవి. కాని బట్టలబజారును మూయవలెనని కాంగ్రెసువారి యభిప్రాయమైనట్లు బొంబాయిలో నొక దురభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. ఇందువలన మిల్లు పరిశ్రమయందు శ్రద్ధ గైకొనువారికి ఆందోళన కలిగినది. గుడ్డలను ఉత్పత్తిచేయు వారును, అమ్మువారును గూడ యీ విషయమై ఆదుర్దవడు చున్నారు. కావున మిల్లుబట్టల వర్తకమును అటంకపరచు విషయమై కాంగ్రెసువారి యభిప్రాయమును స్పష్టముగా తెలియబరతురని కోరుచున్నాను.

బొంబాయి మిల్లులలో చాల బట్టలమ్మకము కాకుండా విగిలిపోవుటవలన మిల్లులను లేరచియుంచుట చాలకష్టముగు చున్నదని మీ రెరుంగుదురు. మిల్లుపరిశ్రమ నాశముచేయుటకు తోడ్పడుట కాంగ్రెసువారి యుద్దేశ్యము కాదని నేను నిశ్చయముగా తలతును. కావున కాంగ్రెసువారి యభిప్రాయమును స్పష్టముగా తెలుపవలసినదిగా కోరుచున్నాను. ఇతర పరిశ్రమల విషయమై గూడ మీయభిప్రాయము వ్రాయగోరు చున్నాను. హఠాత్తులములకముగా వాటిజ్వలమును నాశ ముచేయుట కాంగ్రెస్ వారి యుద్దేశ్యము కాదని నేను తలతును. మీ ప్రకటనను ప్రజలు చాల పూజ్యభావముతో జాతురనుట నిస్సంశయము.

(సంతకము) పురుషోత్తమదాసు తాకూర్ దాస్

వల్లభాయిగారి లేఖ

పైలేఖకు వల్లభాయి పక్షోగ రీకిండి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

ఆర్యా,

మీరు 22 తారీఖున వ్రాసిన లేఖ అందినది. బొంబాయిలోని గుడ్డల బజారును యెంతకాలమైనగాని మూసి వేయుట నాయభిమతియు కాదు. ఇట్లు బజారును మూసియుంచుట రాజకీయోద్యమమునకు యెంతమాత్రమును సహాయకారి కాబాలదు. విదేశీగుడ్డలను దిగుమతి చేయరాదనియు అమ్మరా దనియు కాంగ్రెస్ వారు కోరుచున్నారు. ఇది లోకవిమ్రతమే. నాకు తెలిసినంతవరకు బొంబాయిరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘము వారు కూడ మిల్లుగుడ్డల అమ్మకమునకు ప్రతిహతులుగా లేరు. గుడ్డలబజారు మూసివేయుట కాంగ్రెస్ వారికి అభిమత మని యెట్లు ప్రజలలో వ్యాపించెనో నాకు తెలియదు. దానిలో సత్యమేమియు లేదు. అట్టి యభిప్రాయమే ప్రబలియున్నచో దానిని పోగొట్టుట కర్తవ్యము. మిల్లు పరిశ్రమకు హానికరమగు పనులను కాంగ్రెస్ వా రెన్నడును చేసేయుండలేదు. ఇకముం చెప్పకను చేయవలయుటలేదు. విదేశవస్త్రములను బహిష్కరించుటకు కాంగ్రెస్ వారు చేయుచున్న తీవ్రప్రయత్నమువలన, భారతదేశమునందలి మిల్లులు (యితర ప్రతిబంధకములు లేనిచో) తమ గుడ్డలను శ్రీఘ్రముగా అమ్ముకొన వీలుకావలెను.

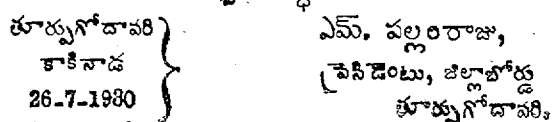
ఇతర పరిశ్రమలలో హఠాత్తులములగూర్చి మనము చర్చించలేదు. అవిషయమై నాకు బాగుగా తెలియ గాన ఆ ప్రశ్నకు యిప్పుడు ప్రత్యుత్తర మియ్యకాలము. కాని హఠాత్తులములద్వారా వ్యాపారమును అపివేయుట కాంగ్రెస్ వారి యుద్దేశ్యముకాదు. కొన్ని సమయములందు హఠాత్తులములు చేయించునాకు కాంగ్రెస్ వారి కుండవలెను. ఇదివరకు కాంగ్రెసు వారు అట్లు చేయుచుండిరి. కాలపరిమితి విషయముయొక్క ప్రాముఖ్యముమీద ఆధారపడియుండును. ఈ ఉత్తరములో కాంగ్రెసువారి అభిప్రాయములను స్పష్టము చేసెడినని తలతును. (ఆ. ప్రె.)

కొత్తూరు

దో నేపూడి:—26-7-30

ఆర్. వి. ఆర్. చార్జీలు.

గాంధీ జ్యోతిషనియం, తిరుత్తణి. P. O.



దేశీయ ఎరువుల సమస్యలు

ఎరువుల కమిటీ వారి కర్తవ్యము

వి. రామదాసు పంతులు గారి సింహావలోకనము

సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధక మండలి పథ్యమును, ఎరువుల విచారణ సంఘ పథ్యమును అనుసరించుచు రామదాసు పంతులుగారు దేశీయ ఎరువులపై వారి సమీక్షలను సింహావలోకనము చేయుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

ఈ దేశమున లభించు, వ్యవసాయపు ఎరువుపదార్థములకు సంబంధించిన సమస్యలను పరిశీలించుటకు నియమించబడిన ఉప సంఘ మిట్టిని పని ప్రారంభించినది. ఎరువులను సమకరించు పదార్థములు ఇతర విధములగా పొందవలసిన సేకరించుట, దేశీయ ఎరువులను సమకరించు నలవాటును వ్యాపింపజేయుట, ఎరువుపదార్థ తత్వములగుంచి పరిశోధనలు గావించుట కొక కొద్దికాలము చేర్చుచుట మొదలగు కార్యముల కీ యుపసంఘము ప్రాధాన్యమును వ్యవసాయపు రాయలకమిషనువారి శిఫార్సుల ననుసరించి సాధించబడిన సామ్రాజ్య వ్యవసాయపరిశోధక మండలి వారి చే నియమించబడిన మూడు ఉపసంఘములలో నిర్ణయింపబడి, మరొక ఉపసంఘము, చెరకు పత్తిర పరిశ్రమ నుండియు, ఇంకొకటి మైలుబాధించు మిశ్రతల దండుల నివారణనుండియు పరిశోధన లాభములను నియమించబడినది. ఎరువుల సమస్యలగుంచి పరిశోధన లాభములకు కుపసంఘమును నియమించబడిన మూడు ఉపసంఘములు. 1912 లో "ఎగ్రికల్చరల్ బోర్డు" వారు మొదలు నీ సూచనలు గావించిరి. 1921 లో బోర్డువారు సమగ్ర శిఫార్సును ప్రసవించిరి. 1922, 23 సం॥లలో గావించబడిన ఈ శిఫార్సులలో నొక విచిత్రము గలదు. దేశీయ ఎరువు పదార్థములు, ఈ దేశపు రైతులకుండు చాలులోనుండునట్లు, రక్షణము నొసగుట ఆవశ్యమని తమ నిశ్చితమును సభి ప్రాయముగ బోర్డువారు 1917, 1919 సం॥లలో ప్రకటించిరి. కాని 1922 సం॥నుండియు శిఫార్సునకు విరుద్ధముగ ప్రసరించుటకు 1922 సం॥ నుండియు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచుండుట శోచనీయము. కాని ఒక్క మారుగ నాకస్మిక మనవిట్టి విరుద్ధవిధానము నంగీకరించుటకు వీలుకాదు గనుక 1922 లో, ఒక విచారణసంఘము నియమించ నిశ్చయించిరి. కాని ఈ సూచన 1929 సంవత్సరాంతమువరకు కార్యరూపమును దాల్చలేదు. ఈ సంఘము, మొట్టమొదట 1930 సం॥ జూన్ 15 తేదిన సమావేశమయ్యెను. (1) గైర్తము ఎరువులు (2) పచ్చిఅపలు యెరువులు, (3) నూనెకేక తేలికపిండి ఎరువులు, (4) చేప ఎరువులు (5) నూనెకేకరము మొదలగు పదార్థములు, ఉపయోగమును పరిశీలి, ఇవివరకు గమనగలగిన విషయములు (2) ఈ ఎరువులను సేకరించి, వ్యవసాయకుల కందుబాటులోనికి చేర్చు సూచనములు (3) దేశీయ యెరువులను చవుకగా నందుబాటులోనికి చేర్చి వానిని విరివిగ నుపయోగించుటకు లాభకరపదార్థముల మొదలైన విషయములగుంచియు (4) దేశీయ ఎరువుల నింకను అభివృద్ధికి చేర్చుపదార్థముల గురించి గావించబడు పరిశోధనల గురించును ఈ విచారణసంఘము ముఖ్యముగ నాలోచింపవలెనని కమిటీవారు నిర్ణయించిరి. దీనినిబట్టి జూచినయెడల ప్రస్తుతమీ కమిటీకిని, 1922 సం॥ న నియమించబడిన కమిటీకిని ఎటువంటి భేదములేదని తెలియగలదు.

కమిటీవారియెదుట నుంచబడిన విషయములు 1905-వ సం॥ వ్యవసాయశాఖ సంస్కరింపబడినప్పటి నుండియు వ్యవసాయ పరిశోధనాలయములందు పనిచేయుచున్న శాస్త్రజ్ఞులందరూ ఎరువులగురించి పరిశోధనలను గావించి పెక్కు విషయముల గ్రహించి సేకరించిరి. ఈ విషయముల సేకరించబడిన విషయములను దెలిపవలసిన శాస్త్రీయముల పరిశోధించబడిన, వానినుండి ఏయే సారాంశముల నిర్ణయించుటకు, అనుభవముల నీ కమిటీవారు మొట్టమొదట ప్రారంభించిరి. దేశీయ రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన శాస్త్రజ్ఞులలో భర్తల ముఖ్యమున దేశీయ విషయములపట్టి జూడగా ఎరువులగురించి ప్రతి రాష్ట్రమునందును విచారణమును చేర్చించి చాల పరిశోధనల జరిపినప్పటికిని వ్యవసాయములకు సమృద్ధిగా గట్టి సులభము నొసగు నీలగుంత ముగిరమునఫలితముల చేకూర్చజాలకుండునట్లు. ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన శాస్త్రజ్ఞులకుండు, మదరాసు రాష్ట్రమును గురించి, మదరాసు ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయ రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు, ఎగ్గెడు, శాస్త్రజ్ఞులములకు, ఫలితముల సేకరించి అందుకు సంబంధించిన విషయములను కమిటీవారి యెదుట నుంచెను. ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన, వ్యవసాయ రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులును, దీర్ఘకాలిక శాస్త్రజ్ఞులును, ఆయా రాష్ట్రములలో ఎరువుల సేకరించి తమను గురించిన పరిశోధనలను, వారి ఫలితములను గూడ కమిటీవారికి వివరించిరి. కాని ఆ విషయములన్నియును సమగ్ర సంబంధ రసాయన శాస్త్రమునకు తగినట్లు తునుకలవలె నుం

డెనే గాని, వాని వాధారవరములైన తరువాత విషయముల పరిశోధించ దగినంత సమగ్రముగ లేవు. అందుచే కమిటీవారు తమ గావించబడిన ప్రధానముగ విచారణను, అవసరముగ ప్రాధమిక వివరములను నిర్మింపి సేకరించు వరకు నిలపి యుంచవలసివచ్చెను. అందుచే, నీ యెరువుల సమస్యలకు సంబంధించిన, విషయముల నన్నిటిని త్వరలో సేకరించి అకమానులలోగా తమ కందతేముల సినదని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారిని కమిటీవారు గౌరీయుండిరి. ఈ విషయములన్నిటిని సేకరించుటకు వేర్వేరు రాష్ట్రములందలి వ్యవసాయపరిశోధనాలయములకు కొంత ఆర్థికసహాయముగావలసియుండును సామ్రాజ్య వ్యవసాయపరిశోధకమండలి వారామొత్తము నొసంగుటకు వెనుకంజ వేయవలసివచ్చెదను.

దేశీయ ఎరువుల స్థితిగతులు

ఈ గ్రామ కమిటీవారు సమావేశమై, ఈ దేశమున లభించు ఎరువులను, పాక్షికపండిత నిరీతి, చవుకగా రైతులకు లభించునట్లు లాభకరము కలవలసివలసిన మార్గముల గురించి చర్చించిరి. ఎరువులసమస్యలకు దిండుకొద్దగ కొను ప్రసాసామ్రాజ్యమునందు విక్రీతి ప్రయోజనకరముగ దేశీయపు ఎరువులగుంచి వట్టి శ్రమయు గైకొన బడుటలేదనియు, రసాయనికపు ఎరువులను సమకరించుచుండుటకు గాన, వ్యూహపరులగు గొప్ప విదేశీయ వ్యాపారులు చాల ప్రయత్నించుచున్నారనియు నొక యభిప్రాయము విశేషముగ వ్యాపించియున్నది. ఈ యభిప్రాయము చాలవరకు న్యాయమైనదేనని నాయభిప్రాయము. మన భూములకు ఎంతయో లాభకరముగ ఎరువులుగ నుపకరించు పదార్థము తెన్నియో ప్రతివత్సరమును విదేశములకును తెచ్చివేయవలసివచ్చెను. అట్టివానిలో ముఖ్యముగ (1) నూనెగింజలు, వానినిండి, (2) ఎముకలపొడి ముఖ్యమైనవి. ఇవి, మనదేశపు పాలములకు ముఖ్యముగ గావలసివచ్చెను. పాస్తేలులను, నైట్రిజనును విశేషముగ నొసగును. ఈ పదార్థములగుంచి వేర్వేరుగా నిండుక వివరించినయెడల నీయెరువుల సమస్యయొక్క కీర్తనీతి బాగుగ తెలియగలదు.

1. నూనెగింజలు - పిండి:- భారతదేశమునుండి ప్రతివత్సరమును కొట్టికొనిపోవుచుండు విలువగల నూనెగింజలను ఎగుమతిచేయుటవలన, భారతదేశపు రైతులు, కావలసినంతవరకు నొసగు నెరువును గోల్పోవుచున్నారని విషయము నిర్వివాదము. ప్రపంచములోకెల్ల, నూనెగింజలపరిమితిగలదనియు దేశీయములలో మన దేశము ముఖ్యమైనది. చెనా, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములుగూడ నీ ధాన్యమును విశేషముగనే పండించుచున్నవి. కాని అవి భారతదేశమునకు తరువాతనే వచ్చును. 1927 సం॥పు తక్కుల ప్రకార మవత్సరమున భారత దేశము 6,680,000 టన్నులను, చెనా 5,279,000 టన్నులను, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు 5,189,575 టన్నులను పండించెను. ప్రపంచపు తక్కులను పోల్చుచుండగా, ఆముదముగింజలు, నవ్వులు, వగైరాలను పూర్తిగ, నొక్క భారతదేశమే పండించుచున్నట్లు స్పష్టపడగలదు. వేరుకనగంటలు యందుగూడ మనదేశ అగ్రస్థానము. ప్రపంచపు మొత్తపు వేరుకనగంటలలో నూటికి 28 వంతులు భారతదేశము పండించుచున్నది.

ప్రతిగింజల పంట యందు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లగ్రస్థానము వహించుచుండగా, భారతదేశము రెండవస్థానము వహించుచున్నది. ప్రపంచమునందంతటను ఉత్పత్తియగుచున్న ప్రతిగింజలమొత్తములో నాలుగవంతు మనదేశమున పండించుచున్నది. 1927-28 సం॥న భారతదేశమునుండి మొత్తము 1, 212, 267 టన్నుల నూనె గింజలు ఎగుమతియయ్యెను. ప్రపంచమున నుత్పత్తియగు మొత్తము ఆముదపుగింజలలో నూటికి 9 వంతులు ఈదేశమున పండుచున్నవి. కాని వానిలో 90 వంతులు ఆనగా ఇందుమించు పూర్తిగ విదేశముల కెగుమతియగుచున్నవి. భారతదేశ వికాసపండించు, వేరేమగలో నూటికి 25 వంతులు, (Line seed) లో 66 వంతులు గింజలరూపముననే ఎగుమతిచేయుచున్నది. ఇక ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల జూడుదు. 1928 లో ఆమెరికా మొత్తము పంటలో 8862 టన్నులు నూనె గింజలనుమాత్రమే ఎగుమతిజేసెను. చెనాదేశము "సోయాబీన్" లను నూనె గింజలనుమాత్రమే ఎగుమతిజేసెను. ఆనగా ఆమెరికాదేశము తాను పండించునట్లు, ఇంచుమించు, అంతయు తానే ఉపయోగించుకొనుచుండగా, చెనాదేశము అన్నిరకములను దాను ప్రయోగించుకొని ఒక క్రా

రకపుగింజలను మాత్రమే ఎగుమతి చేయుచుండగా భారతదేశము మాత్రము తానుత్పత్తిచేయు అన్నివిధములను నూనె గింజలను చాలభాగము విదేశముల కెగుమతి చేయుచున్నది. నూనెలను భారతదేశ ముపయోగించు కొనలొక పోవుటచే వీని నిట్లు తెగుమతి చేయుచున్నది చెప్ప వీలగునా? కాదు. మొదటినుండియును భారతదేశము నూనెను విశేషముగ తయారుచేసి ఉపయోగించుకొనుటకు ప్రసిద్ధి పొందినది, అసలు సంగతియేమనగా దేశమున ప్రజల యావశ్యకతలతో నెట్టి నిమిత్తమును లేకుండనే ఈనూనెగింజలు విదేశముల కెగుమతి చేయబడుచున్నవి. ఈగింజలనుండి నూనె దీయుటవలనను వానిని విక్రయించుటవలనను వచ్చు ధనభాగము భారతీయుల కేమాత్రమును ముట్టుబలేదు. ఇంతకుండు వివాదకరమును విషయమేమనగా ఈవిధముగ నూనెగింజలను విశేషముగ ఎగుమతి చేయుచుండు భారతదేశము ప్రతివత్సరమును 6 కోట్లు విలువగల నూనెను, విదేశీయముల నుండి ఎగుమతిజేసికొనుచున్నది. ఇక నూనెగింజలనుండి పంట 214000 టన్నులు ఎగుమతియగుచున్నవి. గతవత్సరముల తక్కులనుబట్టి తెలియవచ్చెను. ఈదేశమున నూనె దీయు పరిశ్రమను ప్రోత్సహించి వ్యాపింపజేయుటగల ఆదేశములు అందగిరి తెలిసివచ్చె. కమిటీవారి కందతే తుబడిన ఒక ప్రయోగంబు కారణములు యిట్లు సంగ్రహపరచబడెను.

(1) పంటలములనుండి నూనెలన్నియు లాంఛ ప్రదేశమునకు ముడిపదార్థములను గొనిపోవుటకు చవుక చేయుటకార్యము లేకపోవును. ఇతియొగాక తయారైన నూనెను వేర్వేరుప్రాంతములకు పంపుటకు రైల్వే యధికారులు చాల మోపు చార్జీలను విధించుచుండుటచే పెద్దనర్తకుల కిది లాభకరముగ నుండకన్నది.

(2) నూనె నియంత్రేయములకు, చవుక బీరుములకు తనసాక్షిల లభింపకుండుట. ఇట్టిపాత్రల తయారుచేయు పరిశ్రమ లీ దేశమున లేదు.

(3) నూనెలన్నియు ప్రయోగములైనను, సామానులైనను విధింపబడుచున్న దిగుమతిపన్నులు వానిని విలువలందు ప్రోత్సహనము దీనుకొనిపోవుటకునవ్వము మొదలైనవి.

(4) తయారైన సరకులను విడుదలచేయుటకు నన్నుకముగ కేంద్రవిశ్రమములు లేవనకుట (5) విదేశీయులపొట్టి.

ఈ సమస్యల సంబంధించిన విషయములన్నియును వ్యవసాయపు రాయలకమిషనువారికి నివేదించబడినవి. కమిషనువారు విషయములనుగురించి తమనివేదికలో కొంతవరకు చర్చించిరి. రాయలకమిషనువారు సాక్ష్యమొసగినవారిలో పెక్కుమంది నూనెగింజలను పండియ్య నీలధముగ విదేశీయుల కెగుమతియై పోవుచుండుటవలన వ్యవసాయమునకు గలుగుచున్న ఆపారమును నవ్వమును, వివరించి, ఈ యెగుమతుల నేవోకొంతవరకు నను నిరోధించుటయొక్క అవశ్యకతనుగూర్చి కమిషనువారికి నవ్వజెప్పిరి. కాని కమిషనువారు, వాస్తవములన్నిటి నిరాకరించి, ఈదేశమున నూనెపరిశ్రమ సమాజముగ నభివృద్ధిపండుట కొకటే ఈసమస్యకు పరిష్కరించు మార్గమని నిర్ణయించిరి. "సహజముగ" నని నుడువుటలో కమిషనువారు, ఈ పరిశ్రమకు ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికసహాయ మొనర్చిగాని మరేవిధముగనైన గాని రక్షణ మొసగురాదని యుద్దేశించిరి. నే ననుకొనెదను. ఏమైనదేని, తుదకు కమిషనువారి విషయము పారిశ్రామికశాఖకు సంబంధించినదని గాని, వ్యవసాయశాఖకు సంబంధించినదని గాదని జెలుపుచు, దీనితో సంబంధమును తుడిచి వేసిరి. భారతదేశపు రైతుల కీ విషయమంత ముఖ్యమైనప్పటికినిగూడ, రాయలు కమిషనువారివిషయమై యెట్టి శిఫార్సును గావించక విరమించుకొనిరి.

ఈ విషయము నీ విధముగ వదిలివేయుట, ఎరువుల కమిటీవారి కిష్టమునుటకు గన్పించదు. ఆయా రాష్ట్రములభృంద, నూనె దీయుట కలవలసివలసినట్లు పదార్థముల గురించియు, నూనె పిండి, ఎటుల వినియోగించవలయును, వేర్వేరు రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు కొంతవరకు కమిటీవారి కెరిగించిరి. కమిటీవారి కివిషయమున వివరములన్నియు సమగ్రముగ లభింపలేదు. కాని దేశమున దన్ని ప్రాంతములందును ఉత్పత్తిచుండు నూనెలన్నియును నెలకొల్పట వలన నూనెపిండి ఎరువులకు ఇప్పటికంటె చాలవర కిదేశముననే నిలువజేసి, రైతుల కందుబాటులో నుంచవచ్చునని మాత్రము కమిటీవారి కొక భలముగ నిశ్చయము కలిగెను. కాని సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధక మండలి వారిదివరకే, నూనె దీయు పరిశ్రమను గురించి విచారణ చేయుటకొక ప్రత్యేకసంఘము ను నియమించి యుండుట చే - వేర్వేరు రాష్ట్రముల యందలి వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞుల యాప్రాంతముల యందు నూనె దీయు పరిశ్రమ నెటుల భివృద్ధిపరచవచ్చునో తెలుపుచు, పడరు కమిటీవారికి నివేదికల నంధవలసినట్లు, ఎరువుల కమిటీవారు నిశ్చయించెరి. అందుచే, నదిరకాలములోనే, ఈ సమస్య సమగ్రముగ వివరములతో ఎరువులకమిటీవారి యెదుటకు వచ్చును. అప్పుడు చారు తగ్గ శిఫార్సుల గావించగలదు.

27. ఎముకలపొడి:—దక్షిణ భారతదేశంలోని భూములలో తరుచు “ఫాస్ఫేటు” పదార్థము లోటుగ గన్పించును. ఈ లోటును పూరించుటకు, ఎముకలపొడి మంచి విలువ యగు ఎరువు. భూములయందు న త్ర జ ని తగ్గిపోయినపుడు ఎముకలపొడి, ఆలోటును దీర్చును. అందుచే నీదేశపు వ్యవసాయకలకు, ఎముకలపొడి చాల విలువగల ఎరువుగ నుపకరించునని వేసగ నుడువ నక్కరలేదు. నత్రజని విశేషముగ గల తెలిక పిండిపదార్థము వలె నీ విదేశముల కెగురుతులన, నీ దేశము చాల ఎముకలపొడిని గోల్పోవుచున్నది. ప్రతివత్సర మెంతెంత ఎముకలపొడి ఎగురుతున్నదో వాపుచున్నదో వ్యవసాయపు రాయలు కమిషనువారు తమ నివేదికయందు తెలిపిన సంఖ్యల నిచట పొందుపరచుచున్నారు. వారి లెక్కల ప్రకారము 1924-25 ముతో ముగిసిన 5 వత్సరములలోను, సగటున ప్రతివత్సరము రు 96 లక్షల విలువగల 87881 టన్నుల పొడి యెగురుతి యయ్యెను. 1925-26లో రు 89 లక్షల విలువగల 84887 టన్నులును 1926-27 లో 98 లక్షల విలువగల 10005 టన్నులును యెగురుతియయ్యెను. దీనిని పొడిచేసిన పిమ్మటనే ఎగురుతి యగుచున్నదిగాని ఎముకలరూపమున ఏమియు ఎగురుతున్నదిలేదు. ఈ దేశమున ప్రతివత్సరము నేకరింపబడు ఎముకలలో షాన్స్ వంటివి ఈ దేశమున రైతుల యుపయోగార్థము వినియోగింపబడుచున్నదో, సరిగా తెలియదు. ఇది నూటికి 10 వంతుల కంటే ఎక్కువగా నుండదు.

కమిటీ సమావేశమయియు జరిగిన చర్చలను బట్టి బాడగా, మదరాసు, బొంబాయి, సంయుక్త పరగణాలు, బీహారు, ఓరిస్సా, ఆస్సాము రాష్ట్రములయందు, ఎముకలపొడి చాల లాభకరమున ఎకవుగ నుపకరించుచున్నదని, స్పష్టమయ్యెను. కాని, ఫాస్ఫేటులు, భూమిలో తక్కువగా నున్న ప్రాంతములయందు మాత్రమే, ఈ యెరువు రైతులకంత సౌలభ్యముగ లేదు. ప్రస్తుతము దేశమందు ఎముకల పొడిచేయుమిల్లులన్నియును విదేశీయుల క్రింద నున్నవి. వారామిల్లులను కొస్తాఫ్టలు యందు నెలకొల్పి ఎముకలనప్పటపొడి చేసి సరాసరి విదేశీయుల కెగురుతి చేయుచున్నారు. మదరాసు నందు సమద్రమనకుమారుముగన్న ప్రదేశములయందుగూడ నప్పటపట మిల్లులు గలవు కాని వాని సంఖ్య అత్యల్పము. సమద్రతీర పట్టణములయందు, టన్ను 1 కి రు 75 మొదలు 85 వరకును, ధర చేసి ఎముకలపొడిని విదేశీయుల కెగురుతి చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. టన్ను 1 కి రు 95 లు ధర చేసికొనినను రైతులకు నష్టములేదని, వ్యవసాయశాఖాధికారులు కొందరు తెలిపిరి. కాని మదరాసు నగరమునందు టన్ను 1 కి రు 120 లు చొప్పున విక్రయించుచున్నారు. ఇంత ధర పెట్టికొనినయెడల, నీయెరువు రైతులకు లాభకరముగానుండదు. కనుక, నష్టకరముగాని ధరకు, ఎముకలపొడిని, రైతుల కందు బాటులోనికి చేర్చు విషయమును కమిటీవారు ముఖ్యముగ నాలోచింపవలసి యున్నది. వ్యవసాయపురాయలు కమిషనువారివిషయమును గూడ, శ్రద్ధగ నాలోచింపక, నులభ్యముగ నాల్గుమాటలతో త్రోసివేసిరి. తాము, యెన్నియో మాసము వీదేశీయులనండి విచారణ గావించియును, ఈ విషయమున నూచనల గావించుటకు, అన్ని విషయములను సమగ్రముగ తమ యెదుట లేవరి నుడువుచు “ప్రైవేటు వ్యక్తులు ఎముకలపొడి చేయు మిల్లులను స్థాపించుటకు బానుకొనుటకు పూర్వము, అట్టి పరిశ్రమయొక్క లాభాలభమును గురించి సమగ్రముగ విచారణ జరుగవలసియున్నది.” అని రాయలు కమిషనువారు హెచ్చరించిరి. ఇందు కపరమును విరమముల నన్నిటిని, నేకరింపవలెనని, వ్యవసాయ శాఖవారిని గోరిరి. వారి దేశమున విచారణచేయుచున్న సభయముననే, వ్యవసాయ శాఖవారి నిటు లెందుకు గోరలేదో విచిత్రముగ నున్నది. రాయలు కమిషనువారు నివేదికను గావించి రి వత్సరములైనను, ఈ కాలములో వేర్వేరు రాష్ట్రములందలి వ్యవసాయశాఖవారి విషయమున అసరముగ పరిశోధనలను గావించునటులగూడ గన్పడును. కమిషనువారి నూచన గమనింపవలసినదిగ వారు భావించియుండదు.

తగినంత ముడిపదార్థము నులభ్యముగ లభించుప్రాంతములయందు చిన్న ఎముకల పొడిచేయుమిల్లుల స్వేచ్ఛరుట దుర్లభముగ న్నాటకములు లేనవి ఎరువులకమిటీవారు చాటించిరి. పరిమలకు సంబంధించిన రాష్ట్రీయశాఖలు ప్రాథమికావస్థలందు కొంతభవనముచేసినవారును, 28-9-1929 న డా|| యు. రామారావుగారు ప్రింటుకొన్నింటిలో “నూనెగింజల ఎగుమతికై నుంకమువిధింపవలె”నని తీర్మానము నుపపాదించగా ప్రభుత్వపక్షము ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఆశ్చర్యకరముగ నీ క్రిందివాక్యమును నుడిచెను. “నీటిసహాయముతో నుత్పత్తి చేయబడిన విద్యుత్ శక్తి లభించుప్రదేశములయందు మాత్రమే ఎరువు కొరకు ఎముకలపొడిచేయు యంత్రముల స్వేచ్ఛరుటకు సాధ్యమగును. అదృష్టవశమున ఎరువుల కమిటీవారియభిప్రాయముతో నీకీర్తించునటుల లేదు. ఎముకల పొడిచేయుటకుగాను చిన్న



స్లోన్స్ లినిమెంటు కీళ్ల నొప్పిలను బోగొట్టును

స్లోన్స్ లినిమెంటు సర్వవిధములైన కీళ్లనొప్పిలను కొలది నిమిషములలో బోగొట్టును.

కొద్దిగ దినమునకు రైతు పర్యాయములు నొప్పి యున్నచోటుల వ్రాసిన, తక్షణమే బాధ తొలగును.

Sloan's Liniment kills pain!



యంత్రమును తయారుచేయుచు నెడల చాలయుపయోగకరముగ నుండునని వీరియభిప్రాయము. ఎముకలను నులభ్యముగ పొడి చేయుటకుగాను, ఎముకల మెత్తపరుచుటకేదైన యుపాయమును గనుగొనుటకు వారిశోధనల జరుపవలెనని గూడ కమిటీవారిభిప్రాయమగుచున్నది. వేర్వేరు ప్రదేశములయందు చిన్న, ఎముకలపొడిచేయు మిల్లుల స్వేచ్ఛరుటకు సంయుక్త పరగణాల ప్రభుత్వమువారు ప్రైవేటువ్యక్తులకు ధానము మొనర్చుచున్నారని గూడ తెలియుచున్నది. ఎద్దులసహాయముతో గాని, చిన్న ఇంజనుల సహాయముతో గాని ఎముకలను పొడిచేయుటకు చిన్న యంత్రమును కనుగొనిన వారికి రు 800 ల బహుమాన మొసగెదమని ప్రకటింపవలసినదని కమిటీవారి, సామ్రాజ్యవ్యవసాయ పరిశోధక మండలివారికి శిఫార్సుచేసిరి. ఈ శిఫార్సును మండలివారి రామోదించెద రుటకు సంబంధము లేదు.

ఎరువుల సమస్యను గురించి ప్రసంగించిన ప్రతివారును, యెరువులను రైతులకు చవుకగా నందుబాటులోనికి తెచ్చుటకు సహకారసంఘములు చాల దోడ్పడగలవని ప్రకటించిరి. ఇది సహకారులకు మదానముగ విషయము. యెరువుల కమిటీవారిభుట, ఎముకల పొడిచేయు యంత్రాలయముల నెలకొల్పటలకు సహకారసంఘములకు, పారిశ్రామిక శాఖలవారు ఆర్థికసహాయమును, ఇంజనీయరింగు సలహాలను ఒసగవలసినదని శిఫార్సు గావించిరి. ఇట్టి పనులకొరకు సహకారసంఘములు వ్యక్తుల కొసగు ఋణ మొత్తములను ప్రభుత్వమువారు “పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వ సహాయకానము” క్రింద చవుకపడ్డికి మజరా యొసగవలెనని వీరు శిఫార్సు చేసిరి. కనుక, సహకార సంఘము లి పరిశ్రమను గురించి శ్రమ గైకొని, ఆలోచించి, పారిశ్రామిక సహకారసంఘముల స్వేచ్ఛరుటదగును.

గతము ఎరువు ఇతరవిధములకు దేశీయ ఎరువుల గురించిన చర్చ ఇంత క్లిష్టమైనది గాదు. గతము ఎరువుయొక్క ప్రయోజనమును గురించి ఈ దేశపు రైతులకు బాగుగ తెలియును. దాని ప్రయోజనమును గురించి ఎరువును యెట్టి పంచేమామున లేదు. ఈ సంవత్సరమున పేడను, పిడుకలుగ చేసి కాల్యుటలను, చాల విలువగల ఎరువును దుర్వినియోగ మొనర్చుచున్నారను విషయమును గుఱించి చాల పేడగొలుపు చర్చలుజరిగెను. పంచాంగప్రభుత్వ వ్యవసాయక రసాయన శాస్త్రజ్ఞుడు, పేడను పిడుకలుగచేసి వంటచేయుటకు నుపయోగించుటయే ఎక్కువ లాభకరమని గట్టిగ వాదించెను. రు 1-4-0 విలువగల కర్ర బొగ్గుగాని, ఆ 8 విలువగల రాక్షసి బొగ్గుగాని ఎంత వేసి నొసగునో, ఆ 4 విలువగల పిడుకలు అంత వేడి నొసగునని వీరు నుడిపిరి. ఒక్కొక్క క్షణములము సరిగ్గా 24 టన్నుల పిడుకల నుపయోగించినయెడల 6 టన్నులగుననియు, వీరు నుడిపిరి. దీని వెరువుగా నుపయోగించినయెడల సరిగ్గా రు 52 లు ఆదాయ మధికముగ వచ్చును. కాని దానిని ఎరువుగ నుపయోగించినయెడల, ఆ టన్నులం బము వారు బొగ్గు కొరకును 84 ల వెచ్చింపవలసియుండును. అంతియగాక, పిడుకలు నిలిచి సమానముగా కాలాను. బొగ్గు త్వరముగ కాలి చల్లారిపోవును. కనుక బొగ్గు మొదలైన వానికంటె పిడుకల నుపయోగించుట ఎక్కువ లాభకరము అని అతడు వాదించెను. ఇట్టి బలముగ వాదన నాకు, మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును గలిగించెను. పేడను పిడుకలుగ నుపయోగించు పద్ధతిని ప్రోత్సహించుట చాల ఆశ్చర్యకరమనియు, పంచాంగ రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు, తెలిసినవిషయముల బాగ్రత్తగ పరిశీలించినచో గాని అంగీకరింప వీలులేదనియు, నాకును, కమిటీయందొకను చాలమందికిని దోచెను, పే

డను పిడుకలుగ నుపయోగించు పద్ధతిని తగ్గించి, వంటచేయుట కొర కితరపదార్థముల నన్వేషించుట ఉచితమనయు, అంతియగాని వారు తమ నిబాధనల పడలింపవలెననియు పెక్కుమంది వేర్వేరు అభిప్రాయముల నెలిబుచ్చిరి. ఇంతియగాక, పేడ మెదులలనానితో, చాల లాభకరమగు మిశ్రితపదార్థము ఎరువునుగూడ, తయారు చేయ వీలున్నటుల గన్పించుచున్నది. మదరాసు రాష్ట్రమున, గతము ఏరువుల తయారు చేసి నిలువచే మా పద్ధతులగుంచి చాల పరిశోధనలు జరిగినటుల, మదరాసు వ్యవసాయరసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు వివరించెను. గడ్డి, చెలకలు, చెత్త, బ్రహ్మజెముడు, మొదలగువానితో మంచి మిశ్రితపు ఎరువుల తయారు చేయు విషయమున చాల పరిశోధనలు జరిగెను. ఇట్టి మిశ్రితములకు, పశువులపేడ, మూత్రము తప్ప అపూర్వమునం పల్పేటు, కాన్సియంసి న మైదు మొదలగు పదార్థముల చేర్చుట అనవసరము, మదరాసు వ్యవసాయ రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞుడు తెలిపెను. కొంచెము పేడ, ఎముకలపొడి కలిపిన చాలను.

సూరేకారము ఈ దేశపు సూరేకారమును ఎరువుగా నుపయోగించు విషయమును కమిటీవారు లేటికా త్రోసివేసినది నాయభిప్రాయము. ఇది, ఎరువుగ నంతగ యుపకరించదని వారి యభిప్రాయము. ప్రైవేటును, ఫాస్ఫేటులవలె. సూరేకారములను పంటలు పోవునని, శాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయము. అంతియగాక ఈ దేశమున సూరేకారము తయారుచేయు పారిశ్రామికలు, విదేశీయ పారిశ్రామికలతో పోటీచేయ బాగున్నది. ఈ దేశమున తయారు చేయ బడు సూరేకారము టన్ను 1 కి రు 271 ల వోలీ విక్రయించ బడుచున్నది. దీనిని ఎరువుగ నుపయోగించునెడల టన్ను 1 కి రు 187 లకంటె అధికముగ నొసగుట, రైతులకు లాభకరముగాదు. అందుచే దీనిని ఎరువుగ నుపయోగించుటకు వీలులేదంట నున్నది కాని ఈవిషయమై యింకను పరిశోధనల నొనర్చినయెడల ఉత్తమి ఖర్చుల తగ్గించుటలను బట్టాడా ఖర్చుల తగ్గించియు దీనిని ఎరువు పదార్థముగ నందుబాటులోనికి చేర్చుటకు పరిశోధనల జరుపుట మంచిదని నాయభిప్రాయము. సూరేకారమును తయారుచేయుట కీదేశమున కాంబలినెంటి ముడిపదార్థము గలదు దీనినుండి సూరేకారము తయారుచేసి వేర్వేరు ప్రాంతములను రవాణా చేయుటకు రవాణా ఖర్చులు చాల అధికముగ చెల్లింపవలసియుండుటచే మన దేశపు సూరేకారము విదేశీయులది దిగుమతియును సరకుతో పోటీచేయబల మన్నదని ఇదీయవచ్చుచున్నది. రైల్వేఆధికారుల సూరేకారముమీద ఆమ్లనియం పల్పేటుపై కంటె రవాణాచార్జీని అధికముగ వసూలు చేయుచున్నది. ఇట్టి కారణములచే సూరేకారము ధరప హెచ్చుగ నున్నది. ఈ విషయములను కమిటీవారు విచారింపవలెను.

గడ్డికి తెలము డబ్బి 1-కి 0-4-0
ఈ తెలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గడ్డి, చివ్వి, దిలుము, జీల మొదలగునవి నశించును. తద్వక్త పనిజేయును.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి,

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 సం. జూలై నెల 29 మంగళవారము

1. ధాన్యములు

లింగుమునస్తాలు

మనుకు తెనాలివి ,, చ 45 కలది 12 8 0 18 4 0

నెల్లూరివి ,, దిబ్బ 42 ,, 12 14 0 18 0 0

ఫిల్లి ,, దిబ్బ 46 ,, 14 0 0 15 8 0

రాగులు రా. 184 బస్తా 1-8 ,, 8 12 0 9 0 0

శుభ్రము ,, ,, 17 14 0 18 0 0

2. ధాన్యము పవ్వలు

కందులు బస్తా 1-8 ర 205 ,, 12 12 0 14 0 0

తెనగలు ,, దిబ్బ ,, 18 4 0 15 0 0

తెనగలు ,, దిబ్బ ,, 18 4 0 14 0 0

మినుములు ,, దిబ్బ ,, 15 4 0 16 0 0

ఉలములు ,, ర 195 ,, 7 2 0 7 4 0

3. నూనెపప్పులు

శుభ్రమున బా 1-8 ,, 105 0 0 110 0 0

నెయ్యి మ 1-8 ,, 14 0 0 19 0 0

నేరునెనగపప్పు బా 1-8 ,, 86 0 0 88 0 0

నేరునెనగనూనె గానగ బా 1-8 ర 96 మినునూనె 88

అనుదము బా 1-8 86 0 0 88 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు

నాయపసుపు బా 1-8 86 0 0 89 0 0

మారపసుపు ,, 88 0 0 90 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-8 99 0 0 105 0 0

ధనియాలు ,, బా 1-8 28 0 0 85 4 0

గుంటూరుపొయకట్టు నీటిమండ మునుగు 1-8 ర 40 45

బెల్లము బా 1-8 ర 24 0 0 40 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-8 ,, 28 11 0 28 14 0

చింతపండు బా 1-8 ,, 28 0 0 88 0 0

5. ఇనుము

జట్టారకం బా 1-8 ,, 80 0 0 81 0 0

చదరం ,, 24 0 0 80 0 0

రవ్వండు ,, 24 0 0 80 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహం యాతె ర 6 4 0

నెం 6 ,, కటారి ,, 8 6 0

నెం 20 1/2 రట్టలేడి ,, 5 12 0

నెం 40 రాణి ,, 7 10 0

నెం 4 తెన్ని మసీదా ,, 8 0 0

45 నాందో ,, 4 10 0

నెం 20 1/2 జమ్మర ,, 5 10 0

నెం 20 1/2 చీలిగ్గ ,, 5 14 0

నెం 20 1/2 లిరుదురు ,, 5 14 0

నెం 24 ,, 6 6 0

నెం 28 ,, 7 0 0

నెం 30 (చిన్న తెట్టె) లిరుదురు ,, 8 10 0

7. లోహములు

వండి 100 కులం 1-8 ర 48 4 0 51 9 0

జంగారు కులం 1-8 ,, 21 8 0 21 18 0

వవరకు 1-8 18 10 6

ఇత్తడి బా 1-8 ,, 208 0 0 210 0 0

రాగి బా 1-8 ,, 265 0 0 270 0 0

8. రంగులు

అతిమెం సిల్వరులూండు అలిజరంబా సింహంబుర్రు

,, నీలిరంగు 1 రతి 0 10 0

,, 14 రకులు 1 10 8

,, 28 రకులు 1 0 9

,, 55 రకులు 1 8 0

,, 1 అందరు 1 8 0

తక్కుమున్నుపాకలో అవగా (బర్ని-రెడ్డు) 8 4 0

కాంగో 8 8 1 0 8

రెడ్డు 1 2 0

వృత్తాంతలేఖలు

కర్నూలు

వర్షము

కర్నూలు, 26-7-30. కడవిన రాత్రికూడా వర్షించెను. రాత్రి 1 1/2 గంటల వర్షము ప్రారంభించెను. 3 నుండి 4 గంటలవరకు బలముగా వర్షించెను. తరువాత పొడిచినుములు రాలుచున్నవి. నిన్న ఎండి ప్రకాశముగా నుండెను. నేడు ఎండలేదు. ఆకాశము మేఘవృక్షమైనది. వైరులు కుప్పింపుచున్నవని గ్రామములలోని రైతులు చెప్పుచున్నవయినను ఈ వర్షము మిక్కిలి పుభదాయకమైనది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, జూలై 26:—శ్రీమంత పురాణము కృష్ణమూర్తి పంతులుగారిని తిరిగి కృష్ణా కో ఆపరేటివు బ్యాంకును అధ్యక్షులుగ నిన్నటి సాయంకాలము జరిగిన బ్యాంకు డైరెక్టర్ల సభలో యెన్నుకొనిరి.

బాధ అస్సోసియేషను సాధారణ సమావేశమును ఆస్సోసియేషను కార్యదర్శి కోరికమీద తిరిగి యూలై 29 వ తేదీని జరుగునట్లు యేర్పాటు చేసికొనిరి.

బందరు, జూలై 27:—బందరు ఫ్రెంచివేట యేజంటు అగునిమ్మల సీతారామస్వామిగారిని కొట్టి నందుకుగాను యానాంకోర్టులో తేబడిన అభియోగము జూలై 22న తేదీని యానాంజడ్జిగారిద్వారా విచారణ కాబడి ముద్దాయిలలో నొకరగు కరకు వెంకటరమణయ్యగారికి 16 ఫ్రాంకులును, రెండవముద్దాయి యగు కరకు తిరుమలరావు గారికి 20 ఫ్రాంకులును జరిమానా విధింపబడెను. ఈ కేసుసందర్భమున అయిన ఖిచ్చలమ్మియు ముద్దాయిలే గవర్న మెంటువారికి యిచ్చునట్లుగూడ తీర్మానింపబడెనని తెలియుచున్నది.

నెల్లూరు

శిక్షలు, నోటీసులు

ఇసనాక రంగారెడ్డిగారు

ఇసనాక రంగారెడ్డిగారు యల్లాయిపాళెలో గొప్ప భూస్వామి. వీరు సత్యాగ్రహాలకు అన్నముపెట్టివారను నేరము క్రింద 157 సెక్షను ననుసరించి కావల్సి 5 మాసములు కఠిన శిక్ష విధింపబడినది. బి. క్లాకు నోసంగిరి.

తూమాటి మల్లారెడ్డిగారు

తూమాటి మల్లారెడ్డిగారు నెల్లూరుజిల్లా కోనాపరేటివ్ పాస్టేటి డైరెక్టరు. కోనాపరేటివ్ యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షుడు. వీరు సత్యాగ్రహాలకు నివాసస్థలము నొసగివారను నేరమును ఈ కేసు 80 తేదీకి వాయిదావేసినారు.

బద్దిపూడి వెంకటనారాయణ రెడ్డిగారు

బద్దిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు సత్యాగ్రహాలకు అన్నముపెట్టినా రను నేరముకొని 157 సెక్షనుక్రింద ఈ కేసు 80 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది.

శ్రీయుత తిరుమూరు కృష్ణారెడ్డిగారు

శ్రీయుత తిమ్మిరెడ్డి రమణారెడ్డిగారు

వైవారు చట్టవిరుద్ధమైన సంఘములో నున్నారను నేరముక్రింద నాలుగుమాసములు కఠినశిక్షవిధించిరి. 200 రూపాయలు జరిమానావిధించిరి. చెల్లించకపోయినచో 1 1/2 నెల కఠినశిక్షవిధించిరి.

దొడ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారు

వైవారిపైన 174 సెక్షనుక్రింద 20 రూపాయలు జరిమానా విధించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కేంపులు, పచ్చలు, మంచముత్యములు వస్త్రాలకు

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యూయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ జ్యూయెలరీస్ లిమిటెడ్

డైమండు, ముర్రులమ్మ, బెజవాడ.

ఫాపితము. సీమచెండిసామనులకు 1898
వీకంసి చబిల్ దాస్ ఆంధ్ర సన్యు

సీమకమలములు, నగలవజ్రములు

2 112, 113 చెన్న బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కొరిమెర

(గడివాడ తాలూకా)

జూలై 16:—కొరిమెర గ్రామచేర్య కట్టమీద నున్న విశాల మగు పెద్ద ముప్పకూముక్రింద, కాసనోల్లంపున నిరసనభరిత సమావేశము చేయబడెను. ఈ మహాసభకు మన జిల్లా కలెక్టరుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండవలసినదని సభవారు కోరగా సభకు అధ్యక్షతవహించిరి. జిల్లాసూపరింటెండెంటు దొరగారు కూడ సభామండపమున నుండిరి.

పామర్రు డిప్యూటీ కమిషనరీగారును, సబుఇన్ స్పెక్టరు, రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగారును, గుడివాడ సబ్ కలెక్టరు ఇన్ స్పెక్టరుగారును, గుడివాడ సబుమేజిస్ట్రేటుగారును, పామర్రు స్కూల్ హెడ్ మాస్టరుగారును, ఇంకను మరికొంత మంది దొరతనపు టువోగీయులును, తాలూకా జిల్లాబోర్డు సభ్యులలో కొద్ది మందియు హాజరయినారు.

అనంతరము ఆ గ్రామరైతులలో ముఖ్యులగు కరిపినేని రాజయ్యగారును, నల్లూరుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారును, సభను సమావేశముచేసిన కామినేని గోపాలకృష్ణయ్యగారును, దొరతనము వారు, దేశమునకు చేసిన యువకారముల నుగ్గడించుచు, వారు చేసిన యువకారములను మరవవద్దనియే దొరతనపు చట్టములను ఉల్లంఘించవద్దని ప్రబోధముచేసినారు.

ఆట్రురువాత పామర్రు బోర్డు మిడిల్ స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులు బాధ్యతాయంత పరిపాలన పొందుటకు, మనము విద్యావిధానములో నెన్నియోరెట్లు వెనుకపడియున్నామని యు ప్రజాబృందమునందు విద్య సంపూర్తిగా వ్యాప్తి నొందిన యనంతరము బాధ్యతాయంతపరిపాలన కర్తవ్యమగుదుమనియు, పెద్దలందరూ, బాలబాలికలకు విధిగా విద్య నేర్పించవలసిన దనియు, అప్పుడు దేశమునకు స్వరాజ్యాన్ని త కలుగుననియు నెల విచ్చినారు.

దిట్టకవి సత్యనారాయణగారు (పీఠకు) దేశమున కల వరపరచుచున్న కాసనోల్లంపునవృత్తులను కష్టములను తెలియ బరచుచు, దొరతనమువారు, దేశమున కొసంగిన యువకాశముల నుపయోగించుకొనవలసినదనియు, నైమను కమిషను రిపోర్టు మంచి తెల్లలను విచారించుటకు రొండుతేదీలు సమావేశమునకు రావలసిన దని దొరతనమువారు రొసంగిన యాహ్వానము నంగీకరించి సభకు సమావేశములో పాల్గొనవలసిన బాధ్యత దేశమునకు యెంతేని కలదనియు, నుపన్యాసము చేసినారు.

గుడివాడ మిత్రపానప్రచారకులు దొరతనమువారు మద్య నిషేధమునకు పాటుపడుచున్నారనియు, మనకాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయానుసారముగ మన దొరతనమువారు గత వత్సరము 4 లక్షలును, ఈ సంవత్సరము 5 లక్షలును మంజూరుచేసి తెంపరెన్ను సంఘములను స్థాపించి రాష్ట్రములో మద్యనిషేధ ప్రచారముచేయించుచున్నారనియు, ఈ ఆద్యోగియాదాయములో నుండియే ప్రజాయత్తకాఖిలుగా నున్న, మంత్రుల యధీనములో నున్న, ఆరోగ్య, వైద్య, పారిశ్రామిక ఇత్యాది సంస్థలకు దొరతనమువారు గ్రాంటు మంజూరు చేయుచున్నారని గాన వెంటనే దిబాల్డు మెంటు రద్దుచేయుటకు నీలులేదని మన కాసనసభవాక్య యంగీకరించివారు అని చెప్పినారు.

అనంతరము యిమ్మూరియేలు, మిమక్క, దేవదానం జీవరత్నముగారు ప్రభుత్వమువారు నిమ్మజాతులకును రైతులకును, జేయుచున్న సహాయముల నుగ్గడించుచు కాసనోల్లంపునము దేశమునకు తీరని నష్టము నాపాదించు ననియు ప్రబోధము చేసినారు.

అనంతరము అధ్యక్షులగు జిల్లాకలెక్టరుగారు యిచ్చుట సమావేశమయినవారు, చాల పెద్దలనియు, పెద్దలందరూ పిల్లలకు, యువకులకు కాసనోల్లంపున కార్యక్రమములో పాల్గొనవద్దని ప్రబోధము చేయవలసినదనియు, వారలను సన్మార్గులుగ నుంచుమయిననియు, సభను జయప్రదముగా జరిపినందులకు సభవారికి కృతజ్ఞతనుచెప్పుచు సభను జయప్రదముగా ముగించినారు.

(జరచిలేఖరి.)

గుడివాడ (స్వకీయవిలేఖరి)

లోకల్ కోఆపరేటివు యూనియన్

ఈ యూనియను మహాజనసభవారు నూతన సంవత్సరమునకు పాలకవర్గము నెన్నుకొనుటకును, ఆదాయవ్యయశబ్దీకను నిర్ధారణ చేయుటకును గత బుధవారం వార్తాపత్రిక యూనియన్ కార్యాలయమున గత వత్సరం ఆదాయవ్యయశబ్దీక శ్రీయుత బొప్పన లక్ష్మయ్య చౌదరిగారి అధ్యక్షతన సమావేశమైరి. ఈ దినవ మదిపొరింపబడినవారు పంచాయతీదారుగ నెన్నుకొనబడిరి.

1 శ్రీయుత బొప్పన లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు తమిరిక, 2 గడ్డమణున వెంకటప్పారావు పంతులుగారు గడివాడ, 3 లింగం వెంకటకృష్ణయ్యగారు బొమ్మలూరు, 4 లింగం సూర్యకులుగారు తుమ్మలపల్లి, 5 నూరపనేని అంజయ్యగారు హనులపాడు, 6 తిపిరినేని వీరయ్యగారు వెన్నవలూరి, 7 దిట్టకవి శబ్దాభిరామయ్యగారు ఈడలపాడు.

కొన్ని బొప్పన లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు అధ్యక్షులు గను, గడ్డమణున వెంకటప్పారావు పంతులుగారు కార్యదర్శి గను, ఎన్నుకొనబడిరి. లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు గత వత్సరమున గూడ అధ్యక్షులుగనుండి ప్రశంసాపాత్రముగ తమ విధుక్రమం ల నెరవేర్చిరి. సభ్యులు మఱి వీరినే అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొని వారియందుగల గౌరవవిశ్వాసములను వ్యక్తముచేసిరి.

శ్రీయుతులు కోగటి ఆచార్యరామయ్యగారు సెంట్రల్ బ్యాంకును, సందివాడ వాసుదేవరబ్రహ్మయ్య శ్రీపంతులు గారు ఆంధ్రసహకార సమ్మేళనమునకును ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

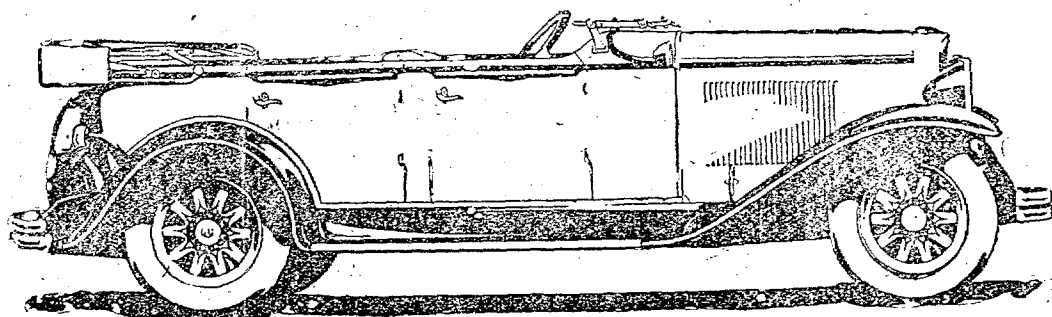
కో ఆపరేటివు ఫెడరేషన్

మొన్నటిదినం వుదయం గం 11 లకు ఫెడరేషన్ సభ్యులు అధ్యక్షకార్యదర్శుల నెన్నుకొను నిమిత్తము లోకల్ కో ఆపరేటివు యూనియను కార్యాలయమున సమావేశమైరి. 2 రు వదియంది సభ్యులలోను పదముగ్గురు సభ్యులు సభకు హాజరయిరి. శ్రీయుతులు కాళీశబ్దం నరసింహయ్య శ్రీపంతులుగారు (బందరు) అధ్యక్షులుగను, శ్రీయుత గడ్డమణున వెంకటప్పారావు పంతులుగారు (గుడివాడ) కార్యదర్శిగను నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీ విద్యామందిరము-భాగింకోట

భాగింకోట, జూలై 27:—భాగింకోట అగ్రహారము లో చేరువుసమీపముం దున్న శండవ వీధిలో మహారాజశ్రీ 1 లంక పంజీవరావు పంతులుగారును 2 తోపల్లి వెంకట్రామ సిద్ధాంతిగారును, కలసి 1927 వ సం॥రం నవంబరునెలలో ఒక మందిరము కట్టించుటకు ప్రారంభించి, స ద రు మందిరమును స్వంతప్రభుత్వమునెల్లను, చందాలల్లను పూర్తిచేసిరి. “శ్రీ విద్యామందిరము” అను పేరుతో యీ మందిరమును ధర్మార్థము పాఠశాలకొరకు కట్టించి, ఈ మందిరమును పూర్తి చేసిన పిమ్మట ఒక కమిటీ నేర్పరచుటకును, ముందు జరుగవలసిన పనులన్నియు కమిటీ సభ్యులచేత నేరవేర్చుటకును, ఉభయాలకు, ఒకదానికొకటి జంతువులు పెట్టడం జూలై 14 వ తేదీని తోపల్లి వెంకట్రామ సిద్ధాంతిగారు ఆధికమాసచర్యను గూర్చి ఆంధ్రపత్రికలో ప్రాసిన వ్యాసములో యీ మందిరము పేర్కొనబడెను. ఈ శ్రావణమాసములో కమిటీ యేర్పాట్లు మొదలైనవి జరగు గని తెలిసినది. గణపతి నవరాత్రోత్సవ ములకూడ యీ సంవత్సరమునుండి యీ మందిరములోనే జరిగించెదరట.

వై. వి.



అన్నింటికీని మించినది వూర్తినమ్మకముతో పనిచేయగలుగుటయే

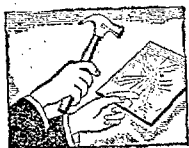
గ్రహమ్ మోటార్ల నిర్మాణమందుగల

ముఖ్యోద్దేశము



కొద్దిధరలలో
శ్రేష్ఠమైన మోటార్లు

శ్రతి గ్రహమ్ సిస్టమ్, యెట్ సంపూర్ణముగ మెటర్-ప్రాఫ్ షేట్ గ్లాసును కలిగియున్నవి.



గ్రహమ్ మోటార్లు నిర్భయముగా క్వరితమైన క్రయాణ సౌకర్యముల నొసంగుటవలన ప్రపంచమంతయు చుట్టినచ్చుటకు వీలైయున్నవి.

నిరంతరక్రయాణమందు యివి యెంతయో శ్రమను తొలగించుటయేగాక, ఖర్చునుగూడ సాధ్యమైనంత తక్కువలో నుంచగలదు.

గ్రహమ్ మోటార్ల విషయమై తెలిసినవారు యివి శ్రేష్ఠమైనవని చెప్పగలరు. ఇవన్నియు సౌకర్యము నిచ్చి, సులభముగ నడువతగియుండి, కొద్దివెలలో హెచ్చుపనిని చేయగలిగియున్నవి. నడుచునపుడు మిత వ్యయము గలిగియుండును.

ఈ కారణములవలన గ్రహమ్ మోటార్లనుకొను ప్రతియొకరును గ్రహమ్ మిత్రులు కాగలరు.

మద్రాసు రాజధానికి పంపకదారులు:—

ఫ్రాడెన్ బెర్క్ ఆండ్ కో. (మద్రాసు)

2/11, మాంట్యురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:— ఉదకమండలము, శికింద్రాబాదు.

సబ్ డిలర్లు:— మిస్టర్. వెంకటదాస్, మిస్టర్ కె. కస్తూరిరంగాచారి,

ఏ శెంటు, బర్మా షెల్ ఆయిల్ కంపెనీ, మచిలీపట్నం.

రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

GRAHAM

న ప్రజా జయకరుగార్లు మోతీలాలు జవహర్లాలు గార్లతో

నేడు మరల సంభాషించుట

నెహ్రూగార్ల లేఖలను జయకరుగారు మరల మహాత్మునికడకు గొనిపోవుట

న ప్రజా జయకరుగార్ల రాయబారములను గూర్చి లండను పార్లమెంటు సభలో ప్రశ్నలు

మహాత్మాజీ, మోతీలాలు, జవహర్లాలు, న ప్రజా జయకరుగార్లందరూ నొక్కచోటనే కలసి ఆలోచింపవలె నని ఘెన్నరు బ్రాక్వేగారు చేసిన సూచనను ఇర్విను ప్రభువునకు తెలియజేసినది నని బెన్సు గారు వాగ్దాన మొనరించుట.

నేడు జరిగిన సంభాషణలు

న ప్రజా జయకరుగార్ల ప్రతికర

నేడు మరల 4 గంటల నేపు సంభాషించుట

అలహాబాదు, జూలై 28:—న ప్రజా జయకరుగార్ల సభాసభ, ఆర్. జయకరుగార్ల సభాసభ, పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగార్ల నలుగురు నేడు మరల సయినీటాలు చెరసాలలో సంభాషించిన పిమ్మట న ప్రజా జయకరుగార్ల టిల ప్రకటించిరి.

“నేడు మేము మోతీలాలు, జవహర్లాలు గార్లతో మరల నాలుగు గంటల నేపు సంభాషించితిమి. మాకు తెలిసియున్న సకల విషయములను వారికి దర్శింపి తెలియజేసితిమి. ప్రస్తుత స్థితినిగూర్చి మేము వారిద్దరితోను సాకల్యముగా చర్చించితిమి. వారిద్దరును కలిసి గాంధీ మహాత్మునకు ఒక పుత్తరమును ఒక నోటును కూడ వ్రాసి మా కిచ్చిరి. జయకరుగారు లేపు ఉదయమున ఆ లేఖను ఆ చీటిని పట్టుకొని బొంబాయిమీదుగా పూనాకు వెళ్లెదరు. ప్రస్తుతస్థితిలో మేమింతకంటె హెచ్చుగా కేమియును తెలుపజాలము” అని న ప్రజా జయకరుగార్ల ప్రకటించిరి. న ప్రజా గారు అలహాబాదులోనే యుండురు.

(ఆ. పే.)

మరియొక వార్త

నేడు 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు న ప్రజా జయకరుగార్ల మరల సయినీటాలు చెరసాలకు వెళ్లి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్లతో సంభాషించెదరు. అటుండి గాగానే నేడురాత్రి 7 గంటలకు వారిద్దరును కలిసి అనాసియేటేకు వెనువార్తా ఒక ప్రకటనను చేయుదురు. జయకరుగారు యెరవాడకుండి మరల గాగానే వీరిద్దరును సిమ్లా కు వెళ్లి రాజప్రతినిధితో సంభాషించెదరు. సందర్భావారములను గూర్చి పత్రికలు అనుసరములకు ప్రతికూల విమర్శనమును తీవ్రముగా చేయుదులకు జయకరుగారు చాల సంతసిందిరి. ఎరవాడ చెరసాలలో సోజనీ కమలాదేవిగార్ల దును ఒక్క గదిలో నేయున్నారని జయకరుగారు తెలిపిరి.

(హిం. స్వ. వి)

న ప్రజా జయకరుగార్ల రాయబారము

లండను పార్లమెంటులో ప్రశ్నలు

లండను, జూలై 28:—న ప్రజా జయకరుగార్ల రాయబారముయొక్క ఫలితమును మీరు తెలిపెదరా?

వెడ్డేవుడు బెనుగారు (ఇండియా మంత్రి) ప్రస్తుతము నే నేమియును తెలుపగలిగి యుండలేదు.

ఘెన్నరు బ్రాక్వేగారు:—గాంధీగార్లతో యెరవాడ చెరసాలలోను పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగార్లతో సయినీటాలు చెరసాలలోను, న ప్రజా జయకరుగారును, ఎం. ఆర్. జయకరుగారును విడి విడిగా మాటలాడుటకంటె వీరిద్దరును ఒక్కచోటనే కలిసి మాటలాడుట లాభకరము.”

బెనుగారు:—ఈ విషయము ఇండియా దొరతనము వారాలోచింపదగినది. గాన మీ సూచనను నేను వాకి తెలియజేసెదను.

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ వాక్సుగారు:—గాంధీగారు చెరసాలలో నుండగా న ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు గాంధీగార్లతో సంభాషించుట ప్రభుత్వమువారు తమ అసమర్థత నొప్పుకొనుట యేయకును.

స్పీకరు:—ఈ ప్రసంగ ముప్రస్తుతము.

రాండు టేబిలు సభలో బిలిను ప్రతినిధులు

ప్ర:—రాండు టేబిలు సభలో బిలిను ప్రతినిధులుగా నెవ్వరుండురు?

బెనుగారు:—నేడు నేనీ ప్రశ్నకు సరియైన ప్రత్యుత్తరము నియ్యజాలను గాని ఆగస్టు నెల 1 వ తేదీని సభ యులోపుగా దీనినిగూర్చి ప్రకటన చేయబడును.

ఈనెల 29 వ తేదీని ప్రకటన జరుగనుండుట

“రాండు టేబిలు సభలో బిలిను ప్రతినిధుల పేర్లను గూర్చిన ప్లేటు మెంటు యీనెల 29 వ తేదీని పార్లమెంటులో ప్రశ్నలు ముగియగానే ప్రకటించబడును” అని రాండు టేబిలు సభలో తెలిపెను.

అమెరికాలో ప్రచారము

పీటరు మెగ్నోనాల్డుగారు భారతదేశస్థినిగూర్చి అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో చాల ఆ పో హాలు ప్రబలి యున్న విగా న య భారత స్థితిని ఆ దేశ మునందలి ప్రజలకు తెలియజేయుట మాఖ్యము.

బెనుగారు:—దీనిని గూర్చి దొరతనము వారాలోచించుచునే యున్నార.

వెల్లెట్టగారు:—అమెరికా విషయం కెయికుగారు మధురమండి పెడలిపోవలెనని దొరతనము వారాజ్ఞాపించిరా?

బెనుగారు:—నే నీ విషయమునుగూర్చి వాకలు చేయుచున్నాను.

(రాయబర)

జనసంఖ్య నిర్ణయించుట

1931 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 26 వ తేదీ రాత్రి

జనాభా గణితి జరుగును

జనాభాను నిర్ణయించుటకు అనుకూలమైన రోజుగా కనబడుటచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆనాడే నిర్ణయించుచున్నారు. అప్పుడు పండుగ పబ్బములు మున్నగువానినిబట్టి ప్రజలెక్కడినా రక్కడనే యుండుట కెక్కువ యవకాశము కలదు. సంసాన ప్రభుత్వములను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారును గూడ ఈ తేదీని అంగీకరించిరి. బర్మాలో నుండు భిన్నమైన స్థితి గ కు ల ను బట్టి అక్కడ 24 వ తేదీరాత్రి తగినసమయముని నిర్ణయింపబడినది. పరిశ్రమలలో పనిచేయుచున్నవారి జనసంఖ్యను తెల్పుట కష్టమునటచే అందుకు ప్రత్యేకముగా ప్రయత్నములు జరుగవు. కాని పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకముగా ఒక కాలం విడిచిపెట్టబడును. ఈ సందర్భమున ప్రసిద్ధులగు యూరపియన్ విజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞుల ప్రార్థనలను తప్పక సాధ్యమైనంతవరకు పాటించవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. నిమ్న జాతులవారి సంఖ్యను నిర్ణయించుటలో ఘోర ప్రస్తుతస్థితి నేకులను గూర్చియు, భవిష్యత్తులో వారిస్థితిగతులను గూర్చియు తెలిసికొనుట కనకాశముగ గలుగునట్లు రిపోర్టులను తయారు చేయవలయుననికూడ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. (స్వ. వి. శం)

బొంబాయిలో సైనిక శాసనము నమలుజరుపదలచుట

సిమ్లా విలేఖరి పయనీరుపత్రికకు పంపినవార్త

సిమ్లా, జూలై 28:—బొంబాయిలో స్థితిగతులు చాల విషమముగానున్నవని సిమ్లాలోని ప్రభుత్వోద్యోగులు భావించుచున్నారు అని నేనిదివరకే తెలిసియున్నాను. ఇప్పుడు బొంబాయిలో ప్రజలకు ఉపద్రవము మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది. గొప్ప గొప్ప ఎన్నియో వర్తకసంఘములు దివాలా తీయుటకు సిద్ధముగానున్నవి. విల్లులవారు పూర్తిగా హతాశులై యున్నారు. నేలకొది మంది విల్లు పనివాండ్రకు పని లేకుండ పోవుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రచారకు లిదివరకే విల్లుపనివాండ్రకు దుర్బోధనలను చేయువారంభించియున్నారు. విల్లుపనివాండ్రు ప్రస్తుతమున్న కొద్దిపాటి ధనముగూడ కొద్దిరోజులలోనే వ్యయమైపోవును. అప్పుడు వారు జీవనాధారమునకు వేరుదారిలేనికారణమున విధిగా సత్యాగ్రహమున చేరవలసినవారగుదురు. అటుల చేరవలెనని కాంగ్రెసువారిదివరకే దుర్బోధనలను చేసియున్నారు.

ఇట్టి స్థితిలోగూడ దొరతనమువారు బొంబాయిలో తీవ్రతములకు శాసనములను (సైనిక శాసనము) ఆమలులో పెట్టుకపోవుటకు గల నిజమైనకారణమును రాజనీతిజ్ఞులు సరిగా నే గ్రహించి యున్నారు గాని యిప్పుడు గూడ సైనిక శాసనము నమలులో పెట్టినచో చాల దురాగతము లచట జరుగవలయును. నభిప్రాయమిచట చాల ప్రబలమగుచున్నది. సత్యాగ్రహసంబంధములకు నల్లరుల నడచివేయుటకు యిప్పటికంటెను మిక్కిలి తరుచుగా తుపాకుల నుపయోగించుట కధికారము నొసగుటగూడ తక్కిన సాధనములో నన్నిటిని త్వరగా పరీక్షించుటవలయును అను సూచన సైనిక శాసనము నమలులో పెట్టుట కధికమగు ప్రోత్సాహము నొసగుచున్నది అని యీ విలేఖరి వ్రాసెను. (పయనీరు)

మీరాబాయిగారు అలహాబాదు వెళ్లుట

సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఖద్దరు ప్రచారము

అలహాబాదు, జూలై 28:—పరమశ్రీ ఆశ్రమమునండి బతులు దేరి మీరాబాయి స్నేహకన్యగారు నిన్న నిబటికి వచ్చిరి. ఇచట రిరోజు లుండురు. సంయుక్త రాష్ట్రములలో సంచారము చేయుచు ఖద్దరు ప్రచారము గావించెదరు. (బి. వి.)

సుధ

రసభరితమగు మాసపత్రిక

5 వ సం॥ 1-8-30 న వెలువడును.

సం॥ చందా రు 6 మాత్రమే.

(మూలపత్రిక ఉచితము)

“సుధ” కార్యాలయము తపాలా పేట్ 287, మద్రాస్.

నోటీసు

రాజమండ్రి డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 188/30

వాది: బొండ్లపల్లి మల్లిఖార్జునుడు గాని రాజమండ్రి.
ప్రతివాది: పూలదాసు వాణిక్యం

వాది తియిన బొండ్లపల్లి మల్లిఖార్జునుడు ప్రతివాదిపయిని ప్రోత్సహించుట 40 రూ పాయలకు R. D. M. Court లో పయనంబరన దావా తెచ్చినాడు. సదరు దావా 80-7-1930. తేదీ నాయదా వేసినారు. అనాయదా రోజున క్రి డి 11 పైనా ఆక్షేపణలు యున్న యెడల కోర్టువారికో మనవి చేసుకొనవచ్చును. లేనియెడల దావా డిక్రీ అగునని యందుమూలముగా తెలియజేయబడెను.

M. JAGANNATHAM,

Rajahmundry.

Pleader for Plaintiff,

సానిక వార్తలు

మద్రాసు ఎలక్ట్రిక్ ట్రామువే అందు నష్టము కార్పొరేషను పనివాండ్ల సభుము:—వై స ం ఘ సభ్యులసభ శేపు సాయంకాలము 5 గం.కు సంఘభవనమున నెం 1/2 పూనమల్లి ప్రైవేట్ నందు శ్రీ యస్. పి. వై. సురేం ద్రనాథ ఓజెలి ఆర్యాగారి అధ్యక్షతన జరుగును.

చెన్నపురి స్వదేశీనంఘ గానప్రదర్శనము:— 80 తేదీ బుధవారం సాయంకాలం 6 గం.కు గోకలేశ్వరినందు జరుపబడెను. బ్రహ్మశ్రీ అనంతరామ ఉపాధ్యాయ (ఉడిపి గారు గాత్ర సంగీతమును, శ్రీయుత బి. కృష్ణరావు (ఉడిపి గారు ఫిడేలు వాయిద్యమును, ప్రదర్శింతురు.

శ్రీ శ్రీ డి. గణేశ్ బి. ఏ. గారు:—డి. గణేశ్ బి. ఏ. గారు సహకార సంఘముల సీనియరు ఇన్ స్పెక్టరు చనిపోయినది తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాము. ఇతడు ప్రాచీన శిల్ప పరిశోధక కాళికు సంబంధించిన 'పి. వి. జగదీశ అయ్యరుగారి అల్లుడు. ఇతడు, తన 15 యేండ్ల, వయస్సుగల భార్యనున్న, తండ్రిని, యితర బంధుమిత్ర వర్గమును శోకము నకు పాల్పెన విగతశేపు డయ్యెను.

చెన్నపురి స్వదేశీనంఘ బహిరంగోపన్యాసము:—80 తేదీ బుధవారం సాయంకాలం 5-15 గంటల గోఖలేభవనమున శ్రీయుత కె. టి. పాల్ గారు గ్రామములలో ప్రవృత్తమునవయోగపరుచువిధము గూర్చి యొక బహిరంగోపన్యాస మొనెరుదురు. డి||బి||ఎం. రామచంద్రరావు గారు అధ్యక్షత వహింతురు.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత 28 వ తేదీకి ఆంతమైనవారములో చెన్నపురియందు సంవత్సర సగటున వెయ్యింటికి 41-4 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనుకటి వారమున వెయ్యింటికి 41-7 మరణములు సంభవించి యుండెను. సోబకము 16 మందికి తగిలెను. వారిలో 4 గురు చనిపోయిరి. యెం. టెరికు జ్వరమువలన 6 గురు మలేరియావలన 5 గురు యితరజ్వరములవలన 41 మంది చనిపోయిరి.

చెన్నపురి స్వదేశీనంఘము: శ్రీలదినము:— నిన్న సాయంకాలమున శ్రీ విజయనగరం మహారాజగారు చెన్నపురి స్వదేశీప్రదర్శనమును దర్శించిరి. శ్రీమతి దాదాభాయి శ్రీమతి అంబుజమ్మగారుచే సన్మానింపబడిరి. ఆ సేకమంది ఘోషాస్త్రీలుకూడ ప్రదర్శనమునకు హాజరయిరి. వెళ్ళుచిధములకు సంగీత ప్రదర్శనములు జరుపబడెను. పిమ్మట స్వదేశీ తత్వముగూర్చి యాపన్యాసములు తెలుగు, ఆరవము, గజరాతి, హిందీ, ఆంగ్ల భాషలలోను కొందరు ప్రముఖురండ్రచే నొసగబడెను.

రాకపోకలు:—చెన్నపురి, జూలై 29:—డి||బి|| బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు, దత్తమండలమునందు పర్యటనగావించి నిన్న చెన్నపురికి వచ్చిరి.

గొ|| డా|| పి. నుబ్బరాయగారు తెనాలినుండియు, గొ. యస్. ముత్తయ్యమొదలియార్ గారు కర్నూలునుండియు నిన్న ఉదయము చెన్నపురికివచ్చిరి.

సర్ పి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు ధర్మపురము మఠముకేను సందర్శనమున శీటిరాత్రి మాయవరంకును, తిరువాలూరుకును వెళ్ళెదరు.

హిందీ పరీక్షలు:—రాబోవు హిందీ పరీక్షలు ఆనగా ప్రాథమిక, మధ్యమ, రాష్ట్ర భాషాపరీక్షలు నెవ్వెంబర్ 9 వ తేదీ ఆదివారమునాడు జరుగును. ఈ పరీక్షలకు కూర్చొనదలచు అభ్యర్థులు తమ దరఖాస్తులను రుసుముతో ఆగస్టు 7 వ తేదీ లోపుగ పరీక్షా మంత్రికి చేరునటుల పంపవలెను. ముగ్గురు అభ్యర్థులకు తగ్గకుండా ఒక పట్టానుండు అభ్యర్థులందెనినో ఆపట్టానుండు పరీక్ష జరుపుటకు ఏర్పాటులు గావించబడును. దరఖాస్తునమూనా పత్రములను యితర వివరములను పరీక్షా మంత్రికి (హిందీ ప్రచార సభ తిరువల్లిక్కేణి, మద్రాసు) వ్రాయవలెను.

శ్రీయుత కాశినాథుని నాగేశ్వరరావుగారు మున్నగు వారిని వెల్లూరు చెరసాలకు మార్చుట

నిన్న 28 వ తేదీని వెల్లూరు చెరసాలకు వచ్చుట నిన్న 28 వ తేదీని శ్రీయుత కాశినాథుని నాగేశ్వర రావుగారు మున్నగువారిని తిరుచనాపల్లినుండి వెల్లూరు చెరసాలకు మార్చిరిని తెలియుచున్నది.

శ్రీయుత ప్రకాశంపంతులుగారు వి. ఎల్. కాశ్మీ గారు మున్నగు ఎ. తరగతి ధైరీలందరిని మొత్తము 27 గురిని సోమవారం మధురా ప్యాకెజులలో తిరుచనాపల్లినుండి వెల్లూరు జెయిలునకు మార్చినట్లు తెలిసెను. శేడుదయము వారు వెల్లూరు చేరిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను ఎన్నికలు

జప్తిసుపాక్ష అభ్యర్థులు చెన్నపురి, జూలై 28:—రా|| బి|| పి. రంగనాథం చెట్టి గారు జప్తిసు మ్యునిసిపలు పక్షముయొక్క చీఫ్ విప్రు యిటం వ్రాయుచున్నారు:

గత 28 వ తేదీని జరిగిన జప్తిసు మ్యునిసిపలు పక్షము వారి సభ యందు రాబోవు ఆగస్టు 6 వ తేదీని జరుగునట్టి కార్పొరేషను ఎన్నికలలో శ్రీయుతులు టి. ఆర్. కోదండరామ చెట్టియార్, సి. మునుస్వామి నాయుడుగార్లు జప్తిసు మ్యునిసిపలుపక్ష అభ్యర్థులుగా ఎంచబడవలెననియు యీ పార్టీ అభ్యర్థులకు ఓట్ల నోపగవలెనని ఓటర్లకు ఒకవిన్నపము చేయవలెననియు తీర్మానింపబడెను. అ. (వె.)

మదరాసు శాసనసభ నేను రాబోవు మద్రాసుశాసన సభ యొక్క కలకత్తాను గోదావరిజిల్లా మహమ్మదీయతానియోజకవర్గము తరపున అభ్యర్థిగ నిలిచెదను. యం. సి. హెచ్. వీరారెడ్డి, (వెసిడెంటు, విలేజి పంచాయితీకవిటం.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఈ మధ్యజరిగిన బి. ఎస్. సి. డిగ్రీఫలితములు:— రెండవతరగతి నెంబర్లు, 1, 2, 3, 4, 5, 6.

2 నాటకములు మాత్రమే

బెజవాడ శ్రీ దుర్గా అమెమోర్యువారు రాయల్ థియేటరునందు 31-7-30 గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలకు శ్రీ కృష్ణ తురాభారము 1-8-30 శుక్రవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు రత్నావళి

నాటకములను ప్రదర్శించెదరు. శ్రీయుత యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు:— శ్రీకృష్ణుడు, వత్సరాజు. శ్రీయుత కపిలవాయి రామనాథశాస్త్రి:—నారదుడు శ్రీయుత ఉప్పలూరిసంజీవరావుగారు:—నర్మభామ శ్రీయుత కె. రఘురామయ్యగారు:—రుక్మిణి. టిక్కెట్ల ధరలు:—రు. 4, 2, 1 అ. 8. 1, 2 వ తరగతి టిక్కెట్లకు టిక్కెట్టు 1 కి అ 4 కు ప్రత్యేకముగా చెల్లించిన సీట్లు రిజర్వు చేయబడును.

భావల్పూరు రోడ్డులో బాంబు ప్రేలుట

పోలీసువారి సోదాలు ఆమృతనగ, జూలై 29:—భావల్పూరు రోడ్డులో బాంబు ప్రేలుటనుగూర్చి అర్ధరాత్రినే ముగ్గురు యువకుల యిండ్లకు పోలీసువారు సోదాచేసిరి. వారిలో యిద్దరు విద్యార్థులు నుసీలకు మార పెనుగుప్ర, ఆర్యమనిగుప్ర (విద్యార్థులు) బోనుగార్ల యిండ్లలోనుండి చాల పత్రములనుగూడ తీసుకొని పోయిరి. మొదటివారి నిద్రరిని ఆరెస్టుచేసిరి. (అ. (వె.)

అటవీ శాసనోల్లంఘనము

అరెస్టులు సంగమ్యూర్, జూలై 28:—లక్ష్మణసింగ పరదేసిగారి సామాన్యముగా నేనాపతి కాకాసాహెబు అని ప్రసిద్ధిగాంచిన పురుషుడు నేడు పి. కో. 379, 143 సెక్షనులక్రిందను, అడవులపట్టుము 26 సెక్షనుక్రిందను అరెస్టు చేయబడెను. (శ్రీ (వె.) ఇప్పటికి అరెస్టయిన అర్జును నాయకులుగక, మరి ముగ్గురు వలంటిర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. నిన్న అడవులపట్టుము నల్లంఘించినందులకు 6 గురు వలంటిర్లు పహారాలో అరెస్టుచేయబడిరి. మొదటి 5 గురును 1 సం|| కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. (శ్రీ (వె.)

“పటేలు” భవనములు

మాయవరం, జులై 28:—గొ|| డా|| పి. నుబ్బరాయగారు, గొ|| యస్. ముత్తయ్యమొదలియార్ మదరాసు మండ్రుల చిత్రపటములు కంభకోణసర్కిలు దేవాలయ సంఘ కార్యాలయమునందు 80 వ తేదీన స్థాపింపబడును. ఆ సాయంకాలమే మునిసిపలు సంఘ కార్యాలయము నూతన భవనము నకు డా|| నుబ్బరాయగారి సతి, ప్రారంభోత్సవము జరుపును. ఈ భవనమునకు అసెంబ్లీ అభ్యర్థులుగ వినుతి కెక్కిన వి. జె. పటేలుగారి పేరుపెట్టిరి. (అ. (వె.)

త్రైప్రవ రాజకీయసభ

అఖిలభారత కాశీలకు (త్రైప్రవ) రాజకీయసభ ఆగస్టు 15, 16, 17 తేదీలందు మొంగళూరులో రా|| బి|| ఎ. టి. పన్నీరుసెల్వం బారిష్టరు తంజావూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమగును.

ద. ఇ. రైల్వే కార్మికులసభ

దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కార్మికుల ఏడవవార్షిక సమావేశము ఎస్. వి. అయ్యరుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. కార్మికులకు 1928 సం|| పూర్వముండెడి సౌకర్యములన్నియు ఒసంగవలెనని కోరుచు తీర్మానించబడెను. గుమాస్తాలకు కనీస వేతనము రూ. 28 X నిర్ణయించినందులకు ఏజంటుగారికి కృతజ్ఞత చెల్లుచు తీర్మానించిరి. కార్మికుల వేతనములు గూడ అట్లే నిర్ణయింపగోరిరి. రైలుమార్గమును రైలు ఆస్తిని చెడగొట్టుటకు కొందరు దుండగిండ్ల యత్నములను నిరసించుచు తీర్మానించిరి.

గోల్డెనురాజునందు నివసించు ప్రాబువేంటు త్రైప్రపుల, ఉపయోగార్థము రూ. 22000 వ్యయముతో నిర్మింపనున్న చర్చి కేంబుస్థాపనమును మదరాసు ఆర్చిడీకను రెవ శ్రేణుగారు జరికిరి. (అ. (వె.)

ద్రవిడరాష్ట్రమున మొత్తము అరెస్టులు

900 మందిని అరెస్టుచేయుట తిరుచనాపల్లి, జూలై 28:—ఈనెల 26 వ తేదీ వరకు మదరాసునగరమునందును ద్రవిడ రాష్ట్రమునందును సత్యాగ్రహము నిడి త్రము అరెస్టుచేయబడిన వలంటిర్లమొత్తము 900. (శ్రీ (వె.)

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

శ్రీ కృష్ణవిలాస సభ - బందరు మహాకవి కాళిదాస నాటకం ప్రదర్శించెదరు కాళిదాసు:—యడవల్లి కనకసుందరరావుగారు. భోజరాజు:—తుర్గపాటి ఆజం నేయులుగారు. విద్యాధరి:—బండారు వెంకటేశ్వరరావుగారు.



కోయంబత్తూరుచీరలు

25-వ తేది గల మద్రాసు ప్రభుత్వ పత్రము మిట్టల ప్రకటించుచున్నది:—

“సత్యాగ్రహోద్యమమువలన గలిగిన ఆటంకములవలన, ఈ రాజధానిలోని నేతపనివారల కేవిధమున నష్టము గలిగెనో, దానివివరములను ప్రజలకు తెలియుటకుగాను, ప్రభుత్వమువారు ప్రచురింపదలచిరి. చాలకాలమునుండియు కోయంబత్తూరు పట్టుచీరలకును, పట్టంచు జరీచీరలకును ప్రసిద్ధి కేక్కుయండెను. స్థానికముగ దేవాంగళ్లెట్లులను నేతపనివారలచేత నివి తయారుచేయబడి బాంబాయికిని, మధ్యరాష్ట్రములకును, కొంతవరకు ఉత్తరహిందూస్థానమునకును ఎగుమతియగుచుండెను. సత్యాగ్రహోద్యమముమూలమున ఆ ప్రదేశములలో గలిగిన విపరీత పరిస్థితులవలన, కోయంబత్తూరుచీరల నిపుడు గోరువారు లేరు. స్థానికవర్తకులయొద్ద సరకు విశేషముగ నిలువయున్నది. వారు దానినమ్మలేకున్నారు. నేతపనివారలకు క్రొత్త ఆర్డరుల నిచ్చుటకు వారు నిరాకరించిరి. దీనివల్ల మేమి? పదివేలకు లైగనున్న కోయంబత్తూరు నేతపనివార లిపుడు పనిలేకయున్నారు. వీరికింకొకటి లేకున్నది. కారణ మేమన, వీరు ఇంకొకవృత్తి నెరుగరు. నేతపనివారలధికముగ గల నేలమునందును స్థితి యిటులనే యున్నది. నేలములో తయారయిన వస్త్రములను కొనువారు లేరు. వర్తకులయొద్ద సరకు చాల నిలువయున్నది. దానిని వారు అమ్మలేకున్నారు. అందుచే క్రొత్త ఆర్డరులను నేతపనివారల కిచ్చుటకు వారు సమ్మతించుచున్నారు. నేతపనివార లందువలన పనిలేకయున్నారు. ముడలాధికారులు స్థానికముగ నివి అమ్ముచుపోవుటకు విశేషప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. ఉభయప్రదేశములలోను పరిశ్రమను ప్రోత్సహింపవలయునని తలపెట్టుచున్నారు. కాని, పరిస్థితులు చక్కబడునని వారు తలంపజాలరు. దీని కొక్కటే మార్గము గలదు. దేశమందంతటను మామూలుస్థితిని దెచ్చిపెట్టుటయే మార్గము. ప్రజలును, అందు ముఖ్యముగ నేతపనివారలను ఆర్థిక దుస్థితికి శాశ్వత ఎక్కడగలదో, దేనివలన నీదురవస్థ వాటిల్లుచున్నదో గ్రహించెదరని ప్రభుత్వము వారు నమ్ముచున్నారు.”

అన్ని చెడుగులను సత్యాగ్రహోద్యమమున కంటగట్టుట, రానురాను పరిపాటి యగుచున్నది. కాని, కార్యకారణ సంబంధముగూర్చి తిన్నగయోచించుచో, ప్రస్తుత సమయమున వ్యాపించియున్న స్వదేశీ అభిమానమువలన, రాజధానియందలి పెక్కుతావుల నేతపనివారలకును, నూలు పడుకువారికిగూడ చేతినిండ పనిదొరకుచున్న దని గ్రహింపవచ్చును. విదేశములకును అన్యరాష్ట్రము

లకును బట్టలను ఎగుమతి చేయుచున్న వారికి కొందరు కద్దరు ఉద్యమమువలన నష్టము గలిగియుండవచ్చును. కాని, యిది సర్వత్ర వ్యాపించినదనుటకు వీలులేదు. గుంటూరుమండలమున వేటపాలెంమున్న గు గ్రామములలో నేతపనివారలు ప్రస్తుతోద్యమమునకు పూర్వమే పనిలేకయుండిరి. వీరి సంగతి నష్టము విచారించినవారు గనుపింపరు. వీరిపుడు నష్టము నూలును నేనియిచ్చుటకు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. కాని పడుకునూలు ఎగుమతికి కొన్ని యభ్యంతరములు గలుగుటచే, వీరికి కొంత సంకటము గలుగుట సహజము. కద్దరు ఉద్యమమువలన నేతపనివారల కధికలాభము గలుగగలదనుట నిశ్చయము. దీనికి తగిన ఏర్పాట్లు జరుగవలయును కద్దరు ఉద్యమమునకై పాటుపడుచున్న వారిలో పలువురు కా రా గృహ ము లం దుండుటచే, దీని కే సంబంధించిన పనులకు కొంత యభ్యంతరము గలుగుచున్నను, ప్రస్తుత నిర్బంధవిధానము తొలగినపిమ్మట, కద్దరు నిర్మాణము యథావిధిగ కొనసాగి, ప్రజలకు విశేషమగు ఉపశాంతి నొసగగల దనుటకు సందియము లేదు. కద్దరు ఉద్యమము మిగుల లాభకారియని మైసూరు ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి, బద్దవేల గాక మరియొక కేంద్రమును గూడ ఏర్పాటుజేసిరి. సహకార సంస్థలకు కద్దరు ఉద్యమమునకు తోడ్పడుటకు స్వేచ్ఛానకాశ మిచ్చినచో, ఈసరికి విశేషప్రయోజనము గలిగెడిది. ఆలమూరు మున్నగు ప్రదేశములలో సహకారసంస్థలు కద్దరు ఉద్యమమునకు విశేషప్రోత్సాహ మొనగి, ప్రజలకు పనికొని నొసగి యుండెను. ప్రస్తుత సమయమున సహకారసంస్థలు కద్దరు ఉద్యమమునకు తోడ్పడకుండ నిరోధింపబడుటచే, అవి నిస్సహాయస్థితిలో నున్నవి. కద్దరు ఉద్యమము ప్రారంభ మయినపిమ్మట, నేలంజిల్లా తిరుప్పురుగుండి కద్దరువస్త్రములు బాంబాయి మున్నగురాజధానులకు విశేషముగ నెగుమతి గాజొచ్చెను. కద్దరు వస్త్రవర్తకు లిందుమూలమున విశేషలాభముల గడించుచున్నారు. సత్యాగ్రహోద్యమము ప్రారంభమయినపిమ్మట, తిరుప్పురుకద్దరు చెన్నరాజధానియందంతటను, బాంబాయి రాష్ట్రమందంతటను వ్యాపించుటయగాక, వీరికి జేరుచున్న ఆర్డరులు మిక్కుట మగుటచే వానిని నిర్వహించజాలకున్నారు. అందుచే ప్రస్తుతోద్యమముమూలమున గలిగిన స్వదేశవస్త్రాభిమానమువలన, తిరుప్పురు ప్రాంతము విశేషలాభముల నిదివరకు గడించెను. ఇప్పుడును గడించుచున్నది. కోయంబత్తూరు పట్టుచీరలవైనను, పట్టంచు జరీచీరలవైనను బాంబాయి యందును, మధ్యరాష్ట్రములందును మోహము దగ్గినచో ఆ ప్రాంతములందు కద్దరుపై నభిమానము ఎచ్చెననియు, తమప్రాంతములకు గావలసినచీరలను అక్కడివారే తయారుజేసికొనుచున్నారనియు గ్రహింపవలసియుండును. ఇందుకు సంతసింపవలయునే గాని, విచారించవలసిన యింకొక ముండు. కద్దరు ఉద్యమము చేసిన మహాపకార మేది యనిన, ఏ ప్రాంతమువా రాప్రాంతములకు సరిపోయెడి వస్త్రముల తయారు జేసికొనగలరను విషయమును రూఢిపరచుటయే. కోయంబత్తూరు దేవాంగులయినను తమప్రాంతములకు పనికివచ్చునటుల కద్దరుచీరల నికమిడ తయారుజేయుచో, ఇతరుల యభిమానముపై నాధారపడవలసిన యవసరముండదు. చెన్నపురిలో నీనమయమునం దేమూల జూచినను, తక్కిలపై దారముతీయుట ఆచారము నది. ఏకులను తక్కిలను పెక్కు అంగళ్లవారు విక్రయించుచు, లాభముల గడించుచున్నారు. స్వయముగ నూలు తీయుచున్నవారు తమకు కావలసిన బట్టలను తామే తయారు జేసికొనుచో, విదేశ వస్త్ర వ్యాపారులకు తాత్కాలిక నష్టము గలిగినను, జనసామాన్యమునకు విశేషలాభము గలుగుననుటకు సందియములేదు. సర్వజనశ్రేయము నాలోచించినచో, ప్రస్తుతస్థితి ప్రోత్సాహకరముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. కొంతకాలమునకు ఏ ప్రాంతమువా రాప్రాంతమునకు సరిపోయెడి వస్త్రములను తయారుజేసికొని, సంతృప్తులు గాగలుగుదురు. కోయంబత్తూరు నేతపనివారలయినను నూతనపరిస్థితులను గుర్తించి, తదనుగుణముగ తమపద్ధతులను మార్చుకొనుచో లాభము నొందగలరు. ఇంతకుపూర్వము లాంకుమైగు వస్త్రముల మూలమున భారతదేశ వస్త్ర వ్యాపార మడుగంటినపుడు, ఎవ్వ రడ్డుపడిరి? ఇంతకాలమునకు భారతీయులు తమ నిస్సహాయస్థితిని గ్రహించి, తమకు గావలసిన నూలును తామే తయారుచేసికొని, దానితో వస్త్రములను నిర్మింపగలమని, కనుగొనుచున్నారు. ఇక్కార్యముచు జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు, కొంతకాలము పట్టుట సహజము. దేశము నాయ కాభావమయిన యిక్కాలమున, తగినంతమంది సేవకులు ఇక్కార్యముచు నిర్వహించుటకు లభింపజాలరు. అయినను, స్వదేశోద్యమమునకు సన్నిహితులు నాటబడినవి. ప్రస్తుతపరిస్థితులు తొలగినే, అవి మొలకెత్తి ఫలించుననుటకు సందియములేదు. స్వపరిపాలన మిందుకు తోడ్పడగలదు. శాంతపరిస్థితులు నెలకొనిన పిమ్మట, ప్రస్తుతదుస్థితి దొలగునని ప్రభుత్వమువారు దెలిసిన విషయముతో నెల్లరేకీభవించెదరు. అట్టి పరిస్థితులను నెలకొల్పుటకు వీరి కవకాశములు పెక్కులు గలవు. ప్రస్తుత దుస్థితికి కారణమును గుర్తింపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. కారణము సువిదితమే. ప్రజలకోర్కెలు సఫల మగుచో, శాంతి తప్పక నెలకొనును. మూలకారణమును నివారించక, అశాంతి చిహ్నములనుమాత్రము అణచివేయ యత్నించుట వలన ప్రచూజనముండదు. ఇటీవల అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమానులసంఘపు అధ్యక్షులు గూడ మహాత్మునితో సమాధానపడుటయే, శాంతికి మార్గమని చెప్పిరి. అనుభవనీయులగు బాంబాయి వర్తకులు గూడ నిటులనే దెలుపుచున్నారు. ప్రజాభిలాషలు సఫలమగుచో, ప్రస్తుత విషమస్థితి దొలగి, దేశశ్రేయము గలుగును. స్వపరిపాలనసంపాదనమునకు పిమ్మట, దేశము స్వయంభోషకస్థితి గాంచును. పరిశ్రమలు వర్ధిల్లి, విదేశముల కేగుచున్న ధనప్రవాహ మూగి, యీదేశము సందే సంపద యంతయు నిలుచును. అట్టిపరిస్థితులు త్వరలో చేకూరి శాంతి నెలకొనుగాక యని ప్రార్థనెల్లరును గోరుచున్నారు.

రుల యభిమానముపై నాధారపడవలసిన యవసరముండదు. చెన్నపురిలో నీనమయమునం దేమూల జూచినను, తక్కిలపై దారముతీయుట ఆచారము నది. ఏకులను తక్కిలను పెక్కు అంగళ్లవారు విక్రయించుచు, లాభముల గడించుచున్నారు. స్వయముగ నూలు తీయుచున్నవారు తమకు కావలసిన బట్టలను తామే తయారు జేసికొనుచో, విదేశ వస్త్ర వ్యాపారులకు తాత్కాలిక నష్టము గలిగినను, జనసామాన్యమునకు విశేషలాభము గలుగుననుటకు సందియములేదు. సర్వజనశ్రేయము నాలోచించినచో, ప్రస్తుతస్థితి ప్రోత్సాహకరముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. కొంతకాలమునకు ఏ ప్రాంతమువా రాప్రాంతమునకు సరిపోయెడి వస్త్రములను తయారుజేసికొని, సంతృప్తులు గాగలుగుదురు. కోయంబత్తూరు నేతపనివారలయినను నూతనపరిస్థితులను గుర్తించి, తదనుగుణముగ తమపద్ధతులను మార్చుకొనుచో లాభము నొందగలరు. ఇంతకుపూర్వము లాంకుమైగు వస్త్రముల మూలమున భారతదేశ వస్త్ర వ్యాపార మడుగంటినపుడు, ఎవ్వ రడ్డుపడిరి? ఇంతకాలమునకు భారతీయులు తమ నిస్సహాయస్థితిని గ్రహించి, తమకు గావలసిన నూలును తామే తయారుచేసికొని, దానితో వస్త్రములను నిర్మింపగలమని, కనుగొనుచున్నారు. ఇక్కార్యముచు జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు, కొంతకాలము పట్టుట సహజము. దేశము నాయ కాభావమయిన యిక్కాలమున, తగినంతమంది సేవకులు ఇక్కార్యముచు నిర్వహించుటకు లభింపజాలరు. అయినను, స్వదేశోద్యమమునకు సన్నిహితులు నాటబడినవి. ప్రస్తుతపరిస్థితులు తొలగినే, అవి మొలకెత్తి ఫలించుననుటకు సందియములేదు. స్వపరిపాలన మిందుకు తోడ్పడగలదు. శాంతపరిస్థితులు నెలకొనిన పిమ్మట, ప్రస్తుతదుస్థితి దొలగునని ప్రభుత్వమువారు దెలిసిన విషయముతో నెల్లరేకీభవించెదరు. అట్టి పరిస్థితులను నెలకొల్పుటకు వీరి కవకాశములు పెక్కులు గలవు. ప్రస్తుత దుస్థితికి కారణమును గుర్తింపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. కారణము సువిదితమే. ప్రజలకోర్కెలు సఫల మగుచో, శాంతి తప్పక నెలకొనును. మూలకారణమును నివారించక, అశాంతి చిహ్నములనుమాత్రము అణచివేయ యత్నించుట వలన ప్రచూజనముండదు. ఇటీవల అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమానులసంఘపు అధ్యక్షులు గూడ మహాత్మునితో సమాధానపడుటయే, శాంతికి మార్గమని చెప్పిరి. అనుభవనీయులగు బాంబాయి వర్తకులు గూడ నిటులనే దెలుపుచున్నారు. ప్రజాభిలాషలు సఫలమగుచో, ప్రస్తుత విషమస్థితి దొలగి, దేశశ్రేయము గలుగును. స్వపరిపాలనసంపాదనమునకు పిమ్మట, దేశము స్వయంభోషకస్థితి గాంచును. పరిశ్రమలు వర్ధిల్లి, విదేశముల కేగుచున్న ధనప్రవాహ మూగి, యీదేశము సందే సంపద యంతయు నిలుచును. అట్టిపరిస్థితులు త్వరలో చేకూరి శాంతి నెలకొనుగాక యని ప్రార్థనెల్లరును గోరుచున్నారు.

సంఘీరాయబారము

సంఘీరాయబార మే మగు నను ప్రశ్న దేశ మం దంతటను ప్రతిస్పందించుచున్నది. గౌరవప్రద మగు సమాధానము గురువలయునని, భారతీయు లెల్లరును మనఃస్ఫూర్తిగ వాంఛించు చున్నారు. సప్తా జయకరుగార్లు మహాత్మునితో ముచ్చటించిన పిమ్మట, నానిటాలు జయింపకు వెడలి, పండిత. నైహూగార్లను సందర్శించిరి. నైహూ గార్లతో నిన్నను మొన్ననుగూడ నాల్గుగంటల సేపు ముచ్చటించి, యొక ప్రకటన గావించిరి. తమకు దెలిసిన సంగతుల నన్నిటిని వారికి దెలిపితి మనియు, ప్రస్తుతస్థితిగూర్చి వారితో దీర్ఘ కాలము చర్చించితిమనియు, నైహూగార్లు తమకొక లేఖను మహాత్ముని కిమ్మని యొసగి రనియు, జయ కరుగా రీలేఖను దీసికొని తిరిగి పూనాకు బోవు చున్నారనియు, సప్తా జయకరుగార్ల ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. వీరికిని మహాత్మునికిని మధ్యగాని, వీరికి నైహూగార్లకు మధ్యగాని ఎట్టి సంభాషణము నడిచెనో, మహాత్ముడు నైహూగార్లకును నైహూ గార్లు మహాత్మునకును ఎట్టి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిపిరో యింతవరకు బయల్పడలేదు. బయల్పడనం దులకు చింతింప నవసరము లేదు. మహాత్ముడును నైహూగార్లును దేశగౌరవమునకు ఏమాత్రము భంగము కలిగింపరను నమ్మకము, భారతదేశ ప్రజలకు కలదనుటకు సందియములేదు. సప్తా జయకరుగార్లు పిమ్మట రాజప్రతినిధిగారితో ముచ్చ టించెదరని తెలియుచున్నది. వీరల రాయబారము హిందూదేశస్వాతంత్ర్యమునకు దోహద మొసగు గాక యని కోరెదము. కామన్సునభలో నీవిషయ మై నిన్నటిదినము ప్రశ్న లడుగబడెను. సప్తా జయకరుగార్ల రాయబారపు టభివృద్ధిగూర్చి తా మేమియు జెప్పజాల మని, ఇండియామంత్రి యగు వెడ్జివుడ్డు బెన్నుగారు పలికిరి. భారతదేశనాయకు లతో విడివిడిగ సంప్రతించుటకు బదులు, గాంధీ, నైహూలతో ఏకస్థలమున గలిసి, సంప్రతించుట కేర్పాటుల జేయుట మేలని, బ్రాక్స్లేగారు సూచించిరి. ఇండియాప్రభుత్వమువారి యిష్టముపై నిది యాధారపడుననియు, బ్రాక్స్లేగారి సూచనలను తాము వారికి తెలిపెదమనియు బెన్నుగారు దెలిపిరి. బ్రాక్స్లేగారి సూచన సమంజసముగ నున్నదనుటకు సందియము లేదు. గాంధీమహాత్ము డున్న ప్రదేశమునకే నైహూల నిరువురును దీసికొనివచ్చి ఏక కాలమున సంప్రతించి యున్నచో, సందర్భములు వారికి త్వరితముగ గోచ రించెడివి. ముప్పురును కలిసి విచారించి, తమ యభి ప్రాయమును మితవాదనాయకులకు దెలుపుటకు వీలయ్యెడిది. ఒకరియభిప్రాయము నొకరి కెరిగించు ఘోర గల శ్రమ దప్పిపోయెడిది. ఇప్పటికయినను బ్రాక్స్లేగారిసూచనను కొనసాగింపవచ్చును. ఖిత వాదనాయకులును, గాంధీ నైహూగార్లును, ఇర్విను ప్రభువుగారును కలసి సంప్రతించుచో, సమాధానము గురువల కనుకూలావకాశ మేర్పడును. ఆల్ ఫ్రెడు నాక్సు అను కామన్సు సభ్యుడు గాంధీమహాత్ముని తో సంప్రతించుట, ప్రభుత్వమువారిపట్ల బలహీనత యనిపించుకొనదా యని యడిగిరి. దేశనాయకు లతో సమాధానపడుట బలహీనత యని తలచు

వారు లేకపోలేదు. అమెరికాలో హిందూదేశస్థితి గూర్చి ప్రబలిన దురభిప్రాయములను తొలగించు టకు ప్రయత్నింపవలయునని, పీటరు మాక్స్ నాల్డు గారు గోరగ, ఈ విషయ మాలోచింపబడుచున్న దని, బెన్నుగారు నుడివిరి. ఇందుకొక్కటేమార్గము గలదు. భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యమును ప్రసా దించినవెంటనే, అమెరికాలో ఇంగ్లండుపట్ల ప్రబ లిన విముఖత దొలగిపోగలదు. శుశ్కుప్రచారము వలన ప్రయోజన ముండదు. సంఘీరాయబారము లను సఫలము గావింపవలసినబాధ్యత ఇండియా మంత్రిగారిపైనను, ఇండియాప్రభుత్వమువారిపైనను నిలిచియున్నది. వీ రీరమయమున తగినదూరదృష్టిని చూపెనరో లేదో యని, భారతదేశమేగాక, నాగ రికప్రపంచ మంతయు ఎదురుజూచుచున్నది.

కీ. శే. డాక్టరు కుగ్గురుగారు

గుంటూరులో స్త్రీలకు వైద్యశాలను స్థాపించి, ఆంధ్రదేశమునకు విశేషముగ సేవ నొస ర్చిన డాక్టరు కుగ్గురుగారు గుంటూరునందే అనువులబాసి రని వినుట కెంతయు చింతించెదము. నలువదిసంవ త్సరములకిందట, నీమె అమెరికానుండి వచ్చి, స్త్రీలకు వైద్యసహాయము సలుపునిమిత్తము తదేశ దీక్షతో పాటుబడిన విధమును స్మరించినవారికి, ఈమె నిరుపమానసేవాసక్తి విశద మగును. ప్రపవ సమయములందు ఈమె ఆంధ్రదేశ స్త్రీలకు అద్భుత రీతిని సహాయముజేసి, ఎందరప్రాణములనో కా పాడెను. ప్రభుత్వమువారు గూడ తలపెట్టజాలని, మహాకార్యమును ఈమె స్వశక్తిమూలమున నొ నర్పగలిగెను. ఈమె సహజశాంతస్వభావురాలు. ఈమెకు చక్కని వక్రత్వసామర్థ్యము గలదు. ఈమె గావించిన విన్నపములకు పాశ్చాత్యులును భారతీయులును గూడ తోడ్పడిరి. భారతీయులలో తోడ్పడినవారిలో, రాజామంత్రిప్రగడ భుజంగరావు గారగగణ్యులు. డాక్టరు కుగ్గురుగారి నామము ఆంధ్రదేశమం దెరుగబడ వుండదు. ఆమె స్వదేశ మును వీడి, తన నివాసస్థానమగు గుంటూరునందే మరణించి, తమశరీరమును గూడ ఆపురమున కర్పించెను. ఈమెపట్ల కృతజ్ఞత జూపుటకు, ఈమె స్థాపించిన వైద్యసంస్థ ఎల్ల కాలము కొనసాగునటుల జూచుటకన్నను వేరుమార్గములేదు. ఈమెకు గల వైద్యక్రియే మానవసేవ సల్పుటకు, విశేషముగ తోడ్పడెను. ఈమెయూత్ముకు దీనబాంధవు డగు పరమేశ్వరుడు ఆత్మశాంతి నొసగు గాక!

పార్లమెంటు సభ

పార్లమెంటుసభ ఈమారు పదుమూడుమాస ములకు పైగ గూడియుండి, ఈవారముతో ముగియు చున్నది. మరల అక్టోబరు 28 వ తేదీని సమావేశ ము గాగలదు. ఆనాడు సార్వభౌముడు ప్రారంభ ప్రసంగము గావించి, భావిశాసనకార్యక్రమమును సూచించెదరు. ఈలోపల సెప్టెంబరునెలలో ఇంపీరి యల్ సమావేశమును, అక్టోబరులో హిందూదేశ సమన్వయమిత్తము రౌండుటేబిలు సమావేశమును గూడును. ఈ సమావేశమునందు ఇంగ్లండులోని అన్నిపక్షములవారికిని ప్రాతినిధ్య మిచ్చుట కంగీ కరింపబడెను. ఈరీతిని హిందూదేశసమన్వయ విషయ మున లేబరు ప్రభుత్వమువారు ఇతరపక్షములవారిని

కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహవాసము
నేటికి 100 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

సమాధానపరుప యత్నించియుందురు. కాని, పార్లమెంటుసభలో ఇట్టి బలహీనతను లేబరుప్రభుత్వము వారు పెక్కుమార్లు గనుపఱచిరి. హైందవ సమన్వయ పక్షప్రశ్న గావింపగూడ దను తలంపుతో, వీ రనేకమార్లు హిందూదేశమునకు వెనుక జేసిన వాగ్దానములను విడనాడిరి. అక్టోబరు 28 వ తేదీని గూడెడి పార్లమెంటు సభలో, హిందూదేశ సంస్కరణములకు సంబంధించిన చట్టమును వీరు గావింపవలసియుందురు. అప్పుడయినను వీరు హైర్యము వహించి, హిందూదేశాభీష్టములను నెఱవేర్చుటకు పాటుబడి, తమ వెనుకటి వాగ్దానములను చెల్లించుకొనుట మేలగును.

దేవిను కప్ప పోటీ
 దేవినుకప్ప టెన్నిను పోటీపందెములందు, యీమా రయినను అమెరికా విజయము గాంచు నేమో యను ఆశ పొడమెను. వింబిల్డనుపందెము లలో అమెరికా జయమొందుటయే యందుకు కారణమయ్యెను. కాని బుర్రోట్రాను జయించిన టిల్డెను గారుకాచెట్టుగారిదాడి కాగజాలక, యోడిపోయిరి. డబుల్సులో గూడ ప్రాన్సు అమెరికాపై విజయము గాంచెను. 1927 వ సంవత్సరమునుండియు ప్రాన్సు అంత్య విజయము గాంచుచున్నది. అంతకు పూర్వమును అమెరికా జయము బడయుచుండెను. రాబోవు సంవత్సరపు ఫలము లెటుడునో, ప్రస్తుత స్థితిబట్టి చెప్పటకు వీలులేదు. క్రొత్తనిపుణులు పలుతావుల బదులు దేరుచున్నారు. వీరల శక్తిసామర్థ్యములగూర్చి ఎటుల నిర్ణయించుటకును వీలు గనుమీపదు.

బొంబాయి : మార్షలు-లా
 బొంబాయిలో మార్షలు-లాను ప్రవేశపెట్టు నుద్దేశ్యము గలదని, పయోనికప్రతికకు సిమ్లావిలేఖ కుడు దెలుపుచున్నాడు. ఇది నిజమగుచో బొంబాయి పరిస్థితులు మరింత విషమమగుట తప్ప వేరు లాభము గలుగదు. ఇంతవరకు బొంబాయిలో నెట్టి సందిగ్ధపరిస్థితులలో నయినను ప్రజలు అహింసను వీడరయిరి. ఇట్టివారిపై మార్షలు-లాను ప్రయోగించుట దూరదృష్టి గానేరదు. బొంబాయిపరిస్థితులు చక్కబడవలెననిన, హైందవసమన్వయ ప్రజాభీష్టానుసారముగ పరిష్కారము గాంచవలయును. అందుకు మారుగ టైమ్సు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక తీవ్రనిర్బంధ ప్రయోగమును గోరుచున్నది. దీనివలన పరిస్థితులు చక్కబడుటకు సాధ్యమగునని తోచదు.

ఇంగ్లండు-రంగుభేదము
 బ్రిటిషుతీరములందు రంగుజాతివారలు నౌకలలో పనిజేయుట, బ్రిటిషుకార్యకులకు గిట్టకున్నది.

చిటగాంగు పితూరి కేసు

నవ్ ఇక్స్ ప్లెక్టరు సాక్షులు

చిటగాంగు, జూలై 28:—పితూరి విచారణలో నేడు సబ్ ఇక్స్ ప్లెక్టరు సంతోషానుగారు ఏప్రిల్ 18-న తేది వారి చిట్టయందైన వాళ్ళులనుబట్టి పట్టిక ప్రాసిక్యూటరుచే కరి తీయబడిరి. కాల్పులనలనను వందేమాతరం ధ్యానములనలనను పితూరిదారులు స్వదేశీ విప్లవకారులని సాక్షి తలచెను. రాత్రి ఒంటి గంట వరకు విప్లవ కారుల చట నే యుండిరి. తరువాత సాక్షి పరిశీలించగా, ఆయుధాగారపు తలుపు బ్రద్దలయి యుండెను. రివాల్యరుల పెట్టియుండిన కొయ్య పెట్టి పగులగొట్టి ఖాళీచేసియుండిరి. కాపలా మనిషి గుండు దెబ్బలవలన మరణావస్థయందు పడియుండెను. ఆయుధాగారము తరలబడుచుండెను. ఆయుధము లన్నింటికలను చెల్లాచెదురుగా పడియుండెను. 56 చిన్న కుప్పాకు, 2 రివాల్యరులు, 8000 సార్లు కాల్పులకు వాడైనందును విప్లవకారులు కొంటాయెరి.

ప్రతిపక్షకు జవాబిచ్చుచు సబ్ ఇక్స్ ప్లెక్టరు వాగ్ గారు అతిపులనుబట్టి పితూరిదారులు బెంగాలీనియు, విప్లవ కారులనియు తాను గుర్తించినట్లును కంఠమునుబట్టి యువకులు గా తలంచిననీయు చెప్పిరి.

ఛార్జా చిత్రకారుడు కళిదాసుదాసు గుప్తగారు జూలాబాద్ కొండూడ తాను సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసరు తోటి పోయి, 11 మంది ఛార్జాచిత్రముల తీసినని చెప్పెను. వీరిలో ఒకరు మరణావస్థయందుండిరి. మిగతవా రప్పటికే మరణించియుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

“అప్రూవరు చెప్పిన వివరములు”

చిటగాంగు, జూలై 28:—పితూరి కేసులో నిందితు లలో నొకడగు సకిరు సేక్ అప్రూవరుగా మారి నట్లు తెలుపబడెను. తన ఆరెస్టు కాగానే, అతడి క్రింది నివేదన గావించెను.

పకిరు చంద్రసేక్ లేక కంభుసేక్ మే 5 వ తేది తన మేనమామ యింటిలో దాగియుండగా ఆరెస్టు చేయబడెను. మ్యూనిసిపల్ పాతశాలలో అతడు 9 వ తరగతియందు చదువు చుండెను. అతడు యువజనపవిత్రలో సభ్యుడయ్యెను. అనంత సింగు క్రింద వలంటీరుగా పనిచేయుచుండెను. విప్లవజ్ఞులవారి యుద్ధములు కొందరును అతనితో హింసాత్మక విప్లవమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. అంతట అతడు నిర్భయ సంఘమున చేరెను సాదరభుట్టును కీరీకావ్యామును మండలిలో అతడు సభ్యుడయ్యెను. చర్యలరహస్యమును వెల్లడింపవలయుటకును, నాయకులయందు భక్తి విశ్వాసములు కల్పియుండుటకును, అతడు ప్రమాణ బద్ధుడాయెను. అతడు గణేశ్ గోష్ వానోను, మరి కొందరు నిర్భయసంఘ సభ్యులతోను పరిచయము డయ్యెను. గణేశ్ ఘోష్ గారి గృహమున నొకగదిలో వేరేయగా సభ్యులను తీసి కొనిపోయి ప్రసంగించుట మామూలు. విప్లవసంఘమునకు గణేశ్ ఘోష్ గారి గృహము కేంద్రము. ఘర్షణ, అంబికాగారులు సంఘమును బుద్ధివై భీముగొలది నడిపించుచుండిరి. గణేశ్ ఘోష్ అనంతసింగుగారు నాయకులుగా ప్రవర్తించుచుండిరి. విప్లవ భూమి తమ పిస్తోలు ప్రయోగమును కార్మింగు కొండపై నేర్పించెను. గ్రామములోని విద్యార్థులకేటక లీ సంఘమున సభ్యులుగా నుండి రని అతడు చెప్పెను. నిర్భయసంఘునిది కతనిని ధనసహాయము చేయు మనిరి. తాను తన తండ్రినుండి రు 200 అవహరించి సంఘమున కిచ్చెను. ఇతరసభ్యులకుడ నివేరితని ధనము సంపాదించిరి. పోలీసుల చర్యల పరిశీలించుట కై తన్ను నియోగించిరి. హిమంచూ, మెనగుప్త గార్ల గృహ ముందు పితూరి జరుగు వరకు తాను ఉంచబడెను. ఏప్రిల్ 18న తేదిని హతేశరాయిగారు తనకు మెనగుప్తగారి గృహమున బాంబు చూపెను. పోలీసు బారాన్సుపై దాడి వెడలవలెనని పలుమారు తనతో వారు నడిచియుండిరి ఏప్రిల్ 18న తేదిని లీకటిపడ్డవెనుక సహాయరాష్ తన తొకడుమును తొడిగి అనంతసింగుయొక్క చేతి ఆస్తిక కారులో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు కొంటాయెను. అవట 15 మంది బాలురు ఇదేరితని లోపల ఉడుపు ధరించి వైన భోషి కట్టియుండిరి. సహాయరాష్ గారి గృహమున తన్ను నిలిపి యుంచి పోలీసు లైనులో గుర్తు కన్నడుటకు లేపుచుని చెప్పిరి. నిర్ణయించిన రీతిని వారు పోలీసు లైనులయొద్దకు వెళ్లిరి. వందేమాతరం అతిపులు వినబడి కాగడాలవెల్లుగు కన్నడగానే వారు లైనుల వంక పరుగెత్తిరి. కాపలాపాడు గాములు తగిలి పడియుండెను. అనంతసింగు ఉడుపును ధరించి ఆయుధాగారమునుండి తుపాకుల బయటికికొనివచ్చుచుండెను.తనసమక్షముననే ఆయుధాగారపు తాళము బ్రద్దలు చేయబడెను. 5 లేక 6 నిమిషము లైనవంటనే అనంతసింగుగారి చేరీ ఆస్తిక కారు నుత్తై, సమ్మెటలను కొనివచ్చెను. తరువాత కొంతసేపటికి, లోకనాథబాబ్ గారిని మరి 20 లేక 25 మందిని ఎక్కించుకొని రెండుయూదు కారులు విచ్చెను. దీనికిముందే సహాయరాష్ నాసలముపైదాడి దాడి జరిగినని తనకు తెలియవచ్చెను. అందరును ఆయుధాగారమునకు ముందు సరుసగా నిలిచి గణేశ్ ఘోష్ గారి ఆజ్ఞ మేరకు కాల్పురి. స్వదేశీరాయిగా రావెనుకవచ్చిరి. జలంత్రము దిక్కు

నండి లూయీపాకి కాల్పుబడెను. దీనికి బదులుగా తామును కాల్పురి. హిమానుకు పెట్రోలవలన నిప్పుంటున్నెను. అనంతసింగు అతనిని కారులోని కెక్కించుకొని గణేశ్ ఘోష్, మాఖ్ ఆనందగార్లతో వెడలిపోయెను. అందరికీని తూ ఒక చిన్న కుప్పాకి ఒక రివాల్యరు తోటాలు ఒసగబడియుండెను.

అంబికాగారి నాయకత్వమున అందరును రాత్రి ఒకటి న్నర గంటకు పోలీసులైనుల వద్దలివచ్చిరి. దోపలో ఒకపాలము నుండి దోసపండ్లు కొనికొనిరి. రైల్వే కమ్యూలు దాటి ఉత్తరమునకుపోయి అవట కొండయందు 19-న తేదియంతయు దాగియుండిరి. రాత్రి వారు బయటికి వచ్చిరి. కొందరు పోయి లాల్ యారుహోలందు విస్తృతముల కొనితెచ్చిరి పరిసరములన్ని యు తనకు తెలిసికనే. తనచేతిలో 5 రూపాయలనోటు పెట్టి ఆహారపదార్థముల కొనితెచ్చుని చెప్పిరి. ఒక లేతుకునుకాణ ముందు తాను నోటును చూచెను. ఒక గృహమునకు తాను పోగానే తన కొరకు పోలీసులు వెదకుచుండిరి తెలియవచ్చెను. తరువాత మరల తాను తన సహచరులను కలిసికొనలేదు. ఆరెస్టు చేయబడెను.

అనంతలాల్ సింగు వ్రాసిన లేఖ

చిటగాంగు, జూలై 28:—పితూరి కేసులో నిందితు డగు అనంతలాల్ సింగు గారు ఆరెస్టునకు పూర్వము లోమ సి గారికి వ్రాసిన లేఖ యిదియని తెలియుచున్నది (ప్రింట్ చేసిన లోమన్ గారికి జూలై 28న తేదిని చేసిన మిమ్ము కలిసికొనెదను. అవటనే అప్పుడే నన్ను ఆరెస్టు చేయు అవకాశమును మీరు కోల్పోరని తలంకును. నేనును అందుకు సంసిద్ధుడను. నేను మీకు లాంగిపోవుచున్నానని తలంపకడు. ఒక మానవుడు లాంగిపోవులేమి? దిక్కు తోచక తప్పించు కొను మార్గములేక అసహాయుడైవుడే మానవుడు లాంగిపోవు ను. నేను ఇప్పుడు అసహాయుడ నా కాదు. నిశ్చయముగా కాదు. నన్ను సంరక్షించుకొనుటకు ఆయుధములు కలవు. అవసరమైనయెడల ఖర్చుచేయుటకు విశేషముగా ధనము కలదు. సహాయము చేయువారికి కొడువ లేదు. బెంగాలునందును దానికి బయటకు దేశాంతరములందును తప్పించుకొని బ్రతుకుటకు మార్గములేకపోలేదు. ఇప్పుడు నేను నా స్నేహితులను కలిసికొని ఎంత భద్రముగానున్నాను? కాని మీకు నన్ను ఆరెస్టు చేయుట కవకాశ మిచ్చుచున్నాను. ఎందుకో తెలియునా? నాచర్యముల నేను పశ్చాత్తప్తుడనని తలంకురా? కానే కాదయ్యి పశ్చాత్తప్తమనన దిందుకయే నన్నుంటును. ఎవరైనా అధికారులు నన్నిట్లు చేయుచుని బహుతపెట్టుచుండిరో కాదు. నాస్వంతవిషయమునకే నేటికీ కార్యమునకు గడంబుచున్నాను. ఇట్లు, విశ్లేషనీయుడు.

విప్లవకారుడు అనంతలాల్ సింగు.

(ప్రీ. ప్రె.)

నాదిరుఖానుగారు ఆరోగ్యముగ నున్నారు

బొంబాయి 28:—నాదిరుఖానుగారు కలరా తగిలి ఆస్వస్థుడగు నున్నారనవార్త ఆసత్యమని ఇండియన్ డెయిలీమెయిలు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఆఫ్ఘను రాజాగారు సురక్షితము గ నున్నారు. బాదా సాహోగారి అనుచరులు యెక్కువగునన్ను కోపియరును ప్రాంతములందు యీ వార్త బయలుదేరినందున ఆసత్యమని పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

లిబర్టీ ముద్రణాలయపు ధరావతు స్వాధీనమగుట

శ్రీ స్వాతంత్ర్యోద్యమము, వైదీల విభజనము మున్నగు వ్యాసములను పత్రికలలో వ్రాసినందులకు లిబర్టీ పత్రికలో జూలై 10, 15, 19, 20, తారీఖులందు శ్రీస్వాతంత్ర్యము, వైదీలవిభజనము మున్నగు విషయములను గూర్చి వ్యాసములను ప్రకటించినందులకై 2000 రూపాయల ధరావతు ప్రభుత్వస్వాధీనము చేయబడినదని తెలియజేయుచు ఇండియన్ డెయిలీస్ట్యూట్ ముద్రణాలయాధిపతి యగు హేమేంద్రనాథబాగ్ బీగారిపై నోటీసు జారీ చేయబడినది. ఈ ముద్రణాలయములో లిబర్టీ, బంగబాణి, నబ కత్తియను పత్రికలు ముద్రింపబడుచున్నవి. (ప్రీ. ప్రె.)

కొత్తూరు

ఈ గ్రామములో 26-6-80 తారీఖున సాయంత్రం 5 గంటలకు కొత్తూరు రివ్యూడివిజనల్ ఆఫీసరుగా వైన మహారాజ శ్రీ కె. మల్లికార్జునం బి. యె. గారు సహకారవాదులసభ జరిపిరి. ప్రస్తుత దేశముందోళనను గురించియు, అసహాయోద్యమ చట్టనిరాకరణ పన్నుల నిరాకరణయొక్క నష్టకష్టములను గూర్చి సవిస్తరముగా నుపన్యసించిరి. ఈ గ్రామమునకు యితర గ్రామములును చాలామంది సదరు సభకు దయచేసిరి. సభ జనుప్రభముగా జరుపబడెను.

చెదలవాడ గోపినాథం, ఢిల్లీ.

అలిపూరు చెరసాలలో నిరశన ప్రతము ముగియుట

కష్టములు తొలగింపబడునని అధికారులు తెలియబరిచిరి

వైదీల కష్టములు తొలగింపబడునని అధికారులు తెల్పుటచే అలిపూరు సెంట్రల్ జైలులో నిరశన ప్రతదిక్షబూనిన సుభాష్ చంద్రబోస్ ప్రభృతులు దీక్షనుమా రని తెలియుచున్నది. కాని యిదేమిల నిరశన ప్రతమాని పరమపదించిన బులం దమర్ కాంగ్రెస్ నేతకురీ మరణమునకు తమ సానుభూతి తెలియబరుచుటకుగాను వారు ఒకరోజు నిరశన ప్రతము గావించుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీ జైలులలో నిరశన ప్రతదిక్ష

కలకత్తా, జూలై 29:—ఆహారము బాగులేకుండుట వలనను, చోటుచాలక పోవుటచేతను, చాలమంది (సి) తరగతిలో వేయుటచేతను, విచారణలోనున్నట్టియు, శిక్షవిధింపబడినట్టియు వైదీలు 50 మంది జూలై 27 సోమవారమునుండి నిరశన ప్రతదిక్షను ప్రారంభించినట్లు తెలియుచున్నది. వీరిలో బారి సాల్ వాస్తవ్యులగు సతీష్ నేనుగారు ముఖ్యులు. (ప్రీ. ప్రె.)

ఇద్దరినితీ విషమముగా నుండుట

కలకత్తా, జూలై 28:—విచారణ సమయములో ప్రెసిడెన్సీ జైలులలో నుంచబడిన శ్రీయంత సతీష్ నేనుగారు ఈ రోజునూడి నిరశన ప్రతదిక్ష గైకొన నని తెలియుచున్నది. బెంగాల్ దేశములోని విద్యార్థులు యింకను చదువునానని కారణమున వారట్లుచేసిరి. 11 రోజులనుండి యింకా ఆరుగురు కాంగ్రెస్ కాంతిసైనికులు, ‘సి’క్లాసులో వేసిన కారణమున నిరశన ప్రతదిక్ష బూనినారు. వీరిలో రాబీరావ్, మనోరం జన్ పాల్ అనువారి స్థితి చాల ఉపద్రవకరముగా నున్నది.

సిన్హాలో ఘోరమరణము

రోడ్డింజనుక్రిందపడి, దానిద్రైవరు, స్టోకరు చనిపోవుట

సిన్హా, జూలై 28:—విదేశస్థవహర, రాజ్యాంగ వ్యవహర కార్యాలయమునకు క్రిందనున్న కార్డుగోడ్డులో స్టీమ్ లో రొకటి పనిచేయుచుండెను. ద్రైవరు యింజనుకు వేనుకు నడుపుచుండగా నది మిక్కిలి వేగముగా పరుగిడి, చిన్న గోడయొక దానిని డిక్కినెను. ఇది విరిగిపోగా, రోల్లరు లోతు స్థలములలో పడిపోయి, ముక్కలు ముక్కలుగా విరిగిపోయెను. ద్రైవరును, స్టోకరును ఇంజనుక్రిందపడి, నలిగి చనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

పోలీసు సారెంటు పొడువబడుట

కలకత్తా సంచలనము

కలకత్తా, జూలై 28:—నేటి సభ్యాశ్శాము ఫోర్డును వికోపియను పోలీసు సారెంటోకడు హాసినోగోడ్డు లో కత్తితో పొడువబడెను. ఇందువలన నాకరివీపులో నాలుగం గుళములు లోతుగల గాయమేర్పడినది. బుట్రా బజారులో తన నిత్యవిధులను ముగించుకొని యాతడు లాల్ బజారునంతటి పోలీసుల కేంద్రకార్యాలయమునకు మరలు చుండెను. వేగోక సారెంటుతనిని వెద్యకళాశాలాస్థు లికి గొనిపోయిరి. కత్తి లాగివేయబడినదిగారి సారెంటుయొక్క స్థితి మాత్రము యాతురత గల్గించునదిగా నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సిన్హా కాలాశరెయిల్స్

సిన్హా, జూలై 28:—వైల్డెస్ లో బాటచెడిపోవుటకు నరైల్లు నులువుగా నడుచుచుండుటలేదు. కేవలకై లైను బాగుచేయబడును. మోటారుకార్లకు చెలామణి విస్తారముగా నున్నను, కావలసినన్ని దొరకుటలేదు. ఆ. ప్రె.

పన్నుల నిరాకరణము

మల్ఖానగర్ యూనియన్ ప్రజలకు నోటీసులు మున్సి జంగు, జూలై 25:—చాకిదారు పన్నుల నియ్యోగిని విక్రమపూరు రాష్ట్రీయ సమితివారు ప్రచారము గావించుచేత మల్ఖానగర్ ప్రజలు యూయెస్ పన్నులను నిరాకరించి నాజు 15 రోజులలోగా పన్నుల నివ్వనివో చూపితి ప్రతిచేయబడిన నోటీసులు జారీచేయబడినవి. ఇప్పటివరకు పన్ను ప్రజలు కట్టలేదు ఈ ఆక్రమ ప్రచారమునకై విక్రమపూరాష్ట్రీయ సమితివారు వ్యామవ్యులకేమకు సంఘిక ప్రకటించబడునని వందరిగా నున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

వాప్తు ప్రకటనము

(రూటరు)

కెయిరో, జూలై 28:—వాప్తు ప్రకటనమునకు తేర్చబడిన ఉపవాప్తుమును సహస్ పాపాగారు సంకేతముజేసిరి. ఆ ప్రకటనము కట్టు దెబ్బలున్నది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వము రాజ్యాంగ విధానమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించినది. పార్లమెంటు మొగమును జూచుటలేదు. (పార్లమెంటు నెత్తివేసిరి.) ప్రస్తుతమును సాగుచున్న ప్రభుత్వము నిరంకుశ ప్రభుత్వముగ నున్నది. ఇప్పుడు పాలనమును జేయుచున్న ప్రభుత్వమునందు మనకు నమ్మకము లేదని తీర్మానించితిమి. ప్రజలనుండి పన్నులను సహజముగా కఠినముగా చేయుచున్న ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రభుత్వమును సాగించుచున్నపుడే ఈ పన్ను లివ్వబడను. ఈ ప్రకటనమును ఈజిప్టులోని ప్రకటన ప్రకటించరాదని నిశ్చయ పాపాగారు ఇచ్చడన్న ప్రధానామాత్యుడు నిశ్చయించెను.

నిన్న సాయంకాలము పోలీసువారు సిద్దిప్టు కట్టులో ఈ ప్రకటనములు దొరికినవి. పోలీసులు నిషేధించిరి కాని వ్యర్థమయ్యెను.

పార్లమెంటు ఈవారాంతమున

ఆపుజేయబడును

మరల అక్టోబరు 20 వ తేదీన గూడును

(వైర్లెస్)

రెగ్గి జూలై 28:—యంగ్ మెంపిషిష ఇంతకాలము ఎన్నడును పార్లమెంటు సాగలేదు. 18 నెలలు పార్లమెంటు సమావేశమైనది. ఈవారాంతమున పార్లమెంటును ఆపుజేతురు. రాబోవు కొద్దిరోజులలో ఈ పార్లమెంటు కాలములోనే ఎన్నియో సంగతులు ఆమోదమును బడయవలసియున్నవి. ఈజిప్టు రషియా విషయముగూర్చి ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షాలు చర్చించుచుంటున్నప్పుడు రేపు విదేశాంగ మంత్రియను ఆలోచించెదరు. పార్లమెంటును ఆపుటమందు సార్వభౌమము కొన్ని చట్టములకు తన సమ్మతి చెబును. ఇందులో బొన్సువట్టుకురాడ ఉండును. రోడ్డుచట్టముకూడ ఒకటిగ నుండును.

ఈ రెండుచట్టములను గత అక్టోబరునా సమయమున ఈ పార్లమెంటు దృష్టి నాకర్చించుచున్నది.

పార్లమెంటు మరల అక్టోబరు 28 తేదీని సమావేశమగును.

క్రొత్త కాపనముల కార్యక్రమమును దెబ్బ పు రాజాగారి యువస్వామ్యమును ప్రకటించెదరు. ఈ నెలవులలో మంత్రులు సామ్రాజ్యసభకు సంబంధముగ నుండుటకు ప్రయత్నములలో నుండురు. సామ్రాజ్యసభ నెత్తెంబకలో జరుగును.

భారతదేశ రాండు లేబరు సభ అక్టోబరులో ప్రారంభమగును.

యూరపరాజు బ్రునెల్సుకు నే జేసిన. ఏంటర్ప్రైజువాజిలో జరుగు శతవాత్సవిక ప్రదర్శనమును జూచుటకు బోవుచున్నాడు.

తేలవలెయుదయమున ఆర్ 100 విమానము కనడాకు బయలుదేరునది.

రాబోవు జాతీయమితి అసెంబ్లీసభ

ప్రధాన బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

(వైర్లెస్)

రెగ్గి జూలై 28:—రాబోవు జాతీయమితి అసెంబ్లీ సభకు ఆర్యుల హెండర్సన్ బ్రిటిషు గ్రాహము సిసిలు ప్రభుత్వ గార్లు ప్రధాన బ్రిటిషు ప్రతినిధులుగా ఏగెదరు. నూనెకాలానెస్సు కన్య, డాక్టర్ గారు హ్యూలెక్ సతి రోడ్కా బక్స్టన్, నోయిలు బేకరుగార్లుగూడ సహాయ ప్రతినిధులుగా బోవుదురు.

ఇటలీలో భూకంపము

(రూటరు ప్రత్యేకతంతి)

ఆల్బినో, జూలై 28:—భూకంపముచే బెబ్బలు తగిలినవారి రెండువందల వైద్యులును పంపబడిరి. తిరిగిండులు లేనివారిని ఆస్పత్రులలోనుండు కంపుచున్నారు. ఆ ప్రాంతములందు కాపుర ముండువారును, సహాయము చేయవచ్చినవారిని మాత్రమే భూకంపము కల్గినచోటును ఉండనిచ్చిరి. ఇటలీ రాజ రాజధానికి పుర్రుతినాడు.

ఈజిప్టు కల్లోలము

ప్రాత ఫెడెరేషన్ కారణము

(రూటరు)

లండన్, జూలై 28:—ఈజిప్టు కల్లోల కంక్షకు కారణము ప్రాత ఫెడెరేషన్ గాక అని యాచుచున్నారు. వరల రాజ్యమును గడించుట కిదిజే ఇట్లు కుట్రబున్ను చున్నాడనుచున్నారు. కొందరు కార్మికపక్షసభ్యులు దీనిని విశ్వసించుచున్నారు గాని పత్రికలు ఈ వాదమును నిరాకరించుచున్నవి.

రాండు లేబరుసభ

కామన్సుసభలో ప్రశ్న

(రూటరు)

లండన్, జూలై 28:—రాండు లేబరుసభనుగూర్చి యడిగిన ప్రశ్నకు కామన్సుసభలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు బ్రిటిషు ప్రతినిధుల పేర్లను ఇంగ్లండు దిలుపజాలనని చెప్పుగా రనిరి. కాని పార్లమెంటు ఆగట్టు మొదటి తేదీకి ముగియుటకు ముందుగానే ఒక ప్రకటనమును గావించెద మనిరి.

మారప్రాచ్యదేశము

వర్తకవిచారణ సంఘము

(రూటరు)

లండన్, జూలై 28:—మారప్రాచ్యదేశముకు బోవ నన్న వర్తకవిచారణసంఘము ఇండియాకు బోవలెదనియు అవసరమనియో ఇండియాకు ఇంకొక సంఘమునంపు విషయమై ఆలోచించెద మని కామన్సుసభలో గిల్లెటుగారు సర్ గ్రాంటన్ డోయిలుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

భారత రాజ్యాంగవిధానము

పార్లమెంటు సమిష్టిసంఘముతో ఆలోచించెదరా?

(రూటరు)

లండన్, జూలై 28:—రాండు లేబరుసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానములను పార్లమెంటువారు అంగీకరించుటకు ముందుగ పార్లమెంటు సమిష్టిసంఘమునకు చెలికెదరా యని వింటర్ వు ప్రభు నడుగ చెప్పుగార్చి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి—గత అక్టోబరులో సర్ బాన్స్ పై మన్ మాగ్నోవాల్లు గార్లకు జరిగిన సంగభావన ప్రకారము రాండు లేబరుసభలో తేలిన నిర్ణయమును పార్లమెంటుకు అందజేయుటకు ముందుగ పార్లమెంటు జాయింటుకమిటీకి చెబుటలే ఉచిత మనకొనిరి. రాండు లేబరుసభ ఫలితము తేలిన రకు మొదట అనుకొన్న పద్ధతిని మార్పులే లేదాయన విషయమున ప్రస్తుతము ఆలోచించుటకు అవసరము లేదనిరి.

పితాపురం

26 జూలై 1930:—నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు హైస్కూలును తెరుచుగన న్న గాంధీ మైదానమున దొక బ్రహ్మాండమైన బహిరంగసభ జరిగినది. సభకు మునుగు 4000 జనము వజరయిరి. డాక్టరు కల్లూరి వెంకటసుబ్బారావు గారొక్కటే ఎహిండిరి. కాకినాడ నుండి శ్రీయ్యత చెలికాని రామారావుగారు, శ్రీమతులు బులును భద్రమ్మ (సాంబమూర్తిగారి భార్య) పాదపూడి వెంకటరమణయ్య, వంకాయల సత్యరాజేశ్వరిగారలును విచ్చేరిరి. ప్రచారకులు గ్రామమంతయు స్వరాజ్యకీర్తనములు పాడుకొనుచు నూరేరి. సభ సరిగా 6 గంటలకు ప్రార్థనతో ప్రారంభింపబడెను.

అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసమున స్వరాజ్య నిర్వచనము చేయుచు, ఖడ్గరతత్వము, వద్యపానపేషణ, రాజభక్తి, దేశభక్తి, బొంబాయి రాజధానిలో ప్రస్తుత పరిస్థితులు, మున్నగువానిని గురించి విపులముగ దీర్ఘముగ నుమారుక గంటవరకు ముచ్చటించిరి. సభ్యులను అనేకవిధముల హెచ్చరించుచు ఖడ్గరదీక్ష గైకొనవలసిదనిన్ని ఆగట్టు 4 వ తేదీని జరుగబోవు కల్లుపాటలు పాడవద్దనిన్ని ప్రబోధించిరి. వీరి ఉపన్యాసముచే సభ్యులలో చాల కదలిక కలిగినది. పురజనులందరు డాక్టరుగారి సేనగడించి మిగుల కొనియాడుచున్నారు. రికవాల వెంకటరమణయ్య, సత్యరాజేశ్వరి, రామారావు గారలు లాఠీచయోగమును నిరసించుచు స్వశిరయ్యధ్యమును గూర్చి మాట్లాడిరి. అధ్యక్షులకు, వక్తలకు ఎండముతో సభ సరిగా 8 గంటలకు ముగింపుకాబడినది.

(ఒక విలేఖరి.)

దక్షిణాగ్రాము జిల్లా

ఆదిద్రావిడ సమావేశము

ఆదిద్రావిడులకు 'ద్రావిడన్' పత్రికా

సంపాదకుల హితవు

చిదంబరం, జూలై 28:—చిదంబరమునకు సమీపము ననున్న కాట్టునున్నానాడో రా. సా. మున స్వామిశిశిగారి యధ్యక్షతన దక్షిణాగ్రాము జిల్లా ఆదిద్రావిడుల ప్రత్యేక సమావేశము నిన్నటి దినము జరిగెను.

ఈ సమావేశముయొక్క ప్రారంభోత్సవమును గావించిన 'ద్రావిడన్' పత్రికా సంపాదకులు జే. ఎన్. కన్నప్పయ్యగారు ఆది ద్రావిడులకి క్రిందిపాత బోధన గావించిరి:—ఆదిద్రావిడులు తమ యాధికారతనకు నభివృద్ధి పరుచుకొనవలయును. తమ సొంత భావాలను నివారించువారు. తమిళ తలల కట్టు వర్ణించుటకు నువారు సమ్మతించరాదు. జన సామన్యముయొక్క ధనముతో నిర్మింపబడినరోడ్లు, మాతలు, తటాకములు, పాతశాలలు కళాశాలలు మున్నగువాని నువయోగించుకొనటకు వారెట్టి ప్రతిబంధములను లేనివాళ్ళులను తమహక్కుగా కోరవలయును.

ఆహ్వాన సహస్థానములను స్వామి సహజానందాగారు, నిమ్మజాతుల యధ్యక్షులై మిగిలినవారు (భూస్వాములు) హృదయపూర్వకముగా తోడ్పడుచుండుటకు పేర్కొనిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

తమ అధ్యక్షోపన్యాసములో మునస్వామిశిశిగారి క్రిందియభిప్రాయముల వెల్లబెట్టిరి:—తమహక్కులను సంరక్షించుకొనుటకును పెంపొందించుటకును ఆదిద్రావిడులు వారిసంఘ మంతటితరపున వ్యవహరింపగల సంస్థకొండును గల్గియుండవలయును. బ్రిటిషు సామ్రాట్టు నెడలను, వారిచే నియమింపబడిన అధికారాలయెడలను ఆదిద్రావిడులు భక్తితో మెల్లవలయును. తమ హక్కులకోరకు మాత్రము వారు పోరాడుదును యెండవలయును.

రాండు లేబరు సభకు ప్రతినిధి

రాండు లేబరు సమావేశమునకు ఆది ద్రావిడుల ప్రతినిధిగా సమావేశాధ్యక్షులను నియమింపవలయునని కోరుచును, రాజభక్తిని ప్రకటింపుచును తీర్మానములు గాంపపబడెను.

ఈ సమావేశము ముగిసినకొంతసేపటికి మద్యపాన నిషేధ సమావేశముండు జరిగెను. మద్యపానపేషణ ప్రచారముకొరకై నింకనూ కొంతమందిని ప్రచారకులగా నియమింపవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు తీర్మానము గావించబడెను. అ. వె.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి

క్రొత్తయుణము

11 కోట్లరూపాయలు ప్రోగగుట

కలకత్తా, జూలై 28:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన క్రొత్త రూపాయి యుణమునకు ఈ నెల 28-వ తేదీ నాటికి 11 కోట్లు కనకరాయింట్లు కరెన్సీ కంట్రోలరు గారు తెలుపుచున్నారు. (అ. వె.)

బొంబాయి

"రివోల్టు" సంపాదకుని అరెస్టు

బొంబాయి, జూలై 28:—నవయాననభారతసభ వారి తరపున ప్రతినము ప్రకటింపబడుచున్న "రివోల్టు" పత్రిక సంపాదకుని నేడు రాత్రి అరెస్టుచేసిరి. (శ్రీ. వె.)

విద్యార్థులను డిస్మిస్సుచేయుట

బొంబాయి 28:—బార్హాన్సు హైస్కూలు విద్యార్థులు బహిష్కరణవారమునందు పాఠశాలకు రాని దినములగుగూర్చి ఆలెండెన్సు రిజిస్టరులో హాజరు దినములు అని వ్రాయటచే ప్రెసిసిపాలుకి కోపము నచ్చి కుమారణ కోరకున్నచో పంపి వేయుదునని తెలిపించెను. వారు కుమారణ కోరనందున డిస్మిస్సు చేసెను. (శ్రీ. వె.)

సహకార ప్రచారము-ఒక సవరణ

మీ 26.7.30 తేదీగల దినపత్రిక 17-వ పేజీలో "ఏమిటా రామారావు సహకార ప్రచారము" బొంబాయి నారాయణరావు అను పేరుతో ప్రచురించినవ్యాసము నేను చూచినాను. నారాయణరావు నా కుమారుడు. వయస్సు 16 సం॥ములుగలకురవాడు. అందులో వ్రాసినసంగతులు నా కుర్రవానికి యేమియు తెలియవు.

బొంబాయి అష్టా స్వామి

కర్నూలు నగర విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిశాల

గౌ. హెచ్. జి. స్టోక్స్ గారి యువన్యాసము

కర్నూలు నగరమునకు విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ చేయుటకు నిర్మింపబడిన ఉత్పత్తిశాల పనుల పూర్తయినందులకు యంత్రములు పని ప్రారంభించుటకు గాను ఉపక్రమణోత్సవము గౌ. హెచ్. జి. స్టోక్స్ (మద్రాసు నగర మేంటు ఖజానా కాళా మంత్రి) గారిచే జరుపబడెను. స్టోక్స్ గారు యీ ఉపక్రమణోత్సవసందర్భమున యీక్రిందిరీతిగా నుపన్యాసించిరి.

నాకును నాభార్యకును మీరు సత్విన సపర్యలకు నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను. 12 సం॥ముల క్రిందట మీజిల్లాలో నేను ఉద్యోగముచేసియుండినందున నన్ను మీరు జ్ఞప్తియందుంచుకొని యీ శుభకార్యమునకు నన్ను హాజరుచేయుట నాకు సంతోషకరముగానున్నది. మీ జిల్లాలో నేను కలెక్టరుగానుండి పనిచేసిన దినములే నాకు చిరస్మరణీయములై తలచినప్పుడెల్ల సంతోష దాయకములై యుండును.

కర్నూలు నగరములో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిశాల యొక్క కట్టి నిర్మింపబడినదన్న దని నాకు తెలిసినపుడు విస్మయపడితిని. ఎందువల్లననగా ఇదివరకు నీళ్లపంపు ఇంజనులు ఏర్పాటు చేసి మ్యూనిసిపాలిటీవారు చాల అవసరపడియుండిరి. నా ప్రాతన్నే హితులును, అప్పుడు చేర్చెడి నుండిన రావుబహదూరు యస్. వి. నరసింహారావుగారును ఇదంతయు ఎరిగియున్నారను. ఆయింజనులు ఇత్యుకులనాటినుండియు పనిచేయుచుండెను. కాని, ఆయింజను సమర్థముగా పని చేయుచు నేయుండెను. క్రొత్త యింజనును ఏర్పాటు చేయవలెనని ఎంత ప్రయత్నించినను, ఆయంజను ఇంకను కొంత కాలము పనిచేయుటకై అయ్యర్థాయము హెచ్చింపబడెను.

ఈ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిశాల ప్రతిష్ఠాపనా ప్రణాళికను అంచనా లెక్కలను మీరు వివరించి యున్నారు. కాని యీయంత్ర ప్రతిష్ఠాపనయొక్క సామర్థ్యము సాఫల్యము పరీక్షించుటకుగాను ఇంకొక్క నామిదా గడచిన ఏనుగుల లెక్కలను పరీక్షించవలెను. త్వరలోనే ఇవంతయు విశదము కాగలదు. విద్యుచ్ఛక్తి పీఠము దీపములు కర్నూలు నగరమునకు అవసర మైయున్నట్లు ఇంకొకచోట అవసరము అంతగా కన్పించదు. నాలుగు మాడునెలలు అత్యంతోష్ణ కాలము ఈ కర్నూలు నగరమునందు కన్పించును. కాబట్టి విద్యుద్విద్యుత్తు మరయు ఈ నగరవాసులకే ఎక్కువ అవసరము. కాబట్టి యీ నగరవాసులకు విద్యుత్తు సౌకర్యమును అభ్యుసము ప్రజల యందు పెంపొందించవలయును. ఇందువల్ల ప్రజల కష్టపన సౌకర్యములు సులభసాధ్యములగుటయేగాక మీ పెట్టుబడిధనమునకు మంచి ప్రతిఫలము రాగలదు. ఎక్కువవిద్యుత్తు మీయంత్రాగార వ్యాపారము సాగినయెడల తక్కువఖర్చుతో నిర్వహింపసాగ్యమగును. ఎక్కువలభ్యము కన్పించును.

పూర్వకాలములలోవలె కర్నూలు నగర విద్యుత్తు తుంగభద్రానదీతీరముందు మారుమూల దుర్గముగా నుండుటలేదు. ఒక వైపున నైజామురాష్ట్రమునకు రైలు మార్గము వల్ల అనుబంధింపబడియున్నది. ఇంకొక వైపున ఉత్తర హిందూస్థానమునకు రైలు మార్గమును కలిగియున్నది. నేరొకవైపున జెంగనూరునకు రైలుమార్గ సంబంధము కలిగియున్నది. దూది పంట హెచ్చుగాగుల ప్రాంతముగలచే దూది ఏకడి మరల ఫ్యాక్టరీలు విస్తరిల్లి వ్యాపారమునకు ఉనికిపట్టు అగుచున్నది.

ఇచట ఉత్పత్తిశాలకు విద్యుచ్ఛక్తి గృహముల దీపముల కొరకే గాక ఫ్యాక్టరీలు నడిపించుటకు గూడ సప్లయచేయబడును. కాబట్టి యీ మ్యూనిసిపాలిటీవారు దూరదృష్టితో విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటును చేయుచుండ గోరెదను.

ఈ నగరములో ఫ్యాక్టరీల అభివృద్ధిని వ్యాపారాభివృద్ధిని మంచి యవకాశము కలదు గనుక యీనగరమును పెంపొందించి విస్తరింపజేయు విషయములో నే నొక సలహా చెప్పదలంచితిని.

ఈ పట్టణమునకు రెండు వైపుల నదులును, ఒకవైపున కాల్యాయను కలవు. అందువల్ల పట్టణము విస్తరించుటకు ఈ యొక్క నిరోధములుగా నున్నవి. ఉత్తరపువైపున తుంగభద్ర నదునకు విస్తరింప జేయవచ్చును. పడమటివైపున కర్నూలు కడప కాల్య కలదు. హిందీనది యింకొక వైపున కలదు. ఈ మూడునదుల మధ్యస్థ ప్రదేశమే నగరమును విస్తరింప జేయుట కనుకూలముగా నున్నది.

ఫ్యాక్టరీలనుతాత్కాలికము కావనలయుండుననే నిర్మింప కులసియున్నది. అనగా బల్లారిరోడ్డు వెంబడిని కట్టుచుండవలయును. ఈరీతిగా కట్టుటవల్ల రైల్వేస్టేషనునకుడ అందుబాటులో నుండగలదు. ఫ్యాక్టరీల కలవరము నగరవాసులను బాధింప గలదు.

1 శేరు రూ 1-12-
5 శేరు రూ 7-8-0

సాలాషిశ్రీసంజీవి.

(రిజిస్టర్డ్) 1 1/2 శేరు రూ

84 చెల్లె దినములు ఆవు నేయి కలిపిన లేహ్యము. మేహావలకు సనాయి, స్త్రీల పనులు వ్యాధులకు ఆహుతుము. దీర్ఘ ఉడుకులకు, కుక్కనవ్వుము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ. జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోరు, రామనాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ లొంగరుమరుమాయ నూలురకమున్న నూతనమగు పలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. శావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుదు. 182-2

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు దివులివ్యాపారం, మహాలిపిడి, మధుర.



లెటినము, వరము లెటినము

రక్త శోష

Deschiens' syrup

దిగ్రుమ దిమోనింగుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియోజకవర్తి, 30,000 వైద్యులు ఒక్కొక్కరియైనా. రెప్పిచ్చు, ఈ ఔషధ మెక్కుడు, గడువిందుము. ఎక్కడను చక్కము.

నేను పురనిర్మాణవిద్యలో ప్రవీణుడను కాను. పుర నిర్మాణవేత్తయొక్క సలహాను యీ విషయములో స్వీకరింపవలెను.

నాకు కర్నూలు నగరమునెడల గల అభిమానముచే ఇంత దూర ముపన్యసించి మీకు శ్రమించితిని. ఇంతటితో నా యువన్యాసము వికసించి మీ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిశాల యంత్రములపని ప్రారంభించుటకై ఉపక్రమించుచున్నాను.

శ్రీ కస్తూరి దేవి విద్యాలయము నెల్లూరు

పై విద్యాలయ సహాయార్థము మదరాసు విక్టోరియా హాల్లో చెన్నపురి ఆంధ్ర మహాసభవారిచే 9-8-80 శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు తులాభారమును 10-8-80 ఆదివారము సాయంత్రము కృష్ణరావు బారమును ప్రదర్శింపబడును. ఖచ్చలుపోను విగిలిన ద్రవ్యము విద్యాలయమున కొసంగబడును. తులాభారములో శ్రీ స్థానం నరసింహారావుగారు తెనాలి, సత్యపాత్రధరించి సాయమునర్పింపకు దయతో ఆంగీకరించివారు. రాయబారములో శ్రీకృష్ణపాత్రను బెల్లంకొండ నుబ్బరావుగారు బి. ఎ. బి. యల్ ప్రదర్శించురు. కాన ఎల్లరును మా ప్రదర్శనములకు విచ్చేసి స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

కె. వి. రాఘవాచార్యులు
అధ్యక్షులు.

పల్నాడు తాలూకా గుత్తికొండ

21-7-80 తేదీని నూ తాలూకా తహసిల్దారుగారైన మ-రా-శ్రీ పి. గోవిందరాజులునాయుడుగారు సాయంత్రం 5 గంటలకు ఈ గ్రామంలో రాజభక్తి కీర్తి సమావేశపరచివారు. సభకు నువారు 200 మంది వచ్చివారు. బ్రిటీష్ వారు యీ దేశమునకు వచ్చినప్పటినుండినీ వారు దేశమునకు చేసిన మహా పకారములను గురించిన్నీ వారియొక్క కీర్తిసామర్థ్యములను గురించిన్నీ చెప్పి, ప్రజలు రాజానందు మాపనలిన భయ భక్తులను పురాణములయందుండే ఉదాహరణములతో చెప్పి వారు, అసహాయోద్యమమునలనిచెడుగులను గురించి విపులముగా ఉపన్యసించివారు.

అక్కి-రాజు సీతాకాంతము.

అమృతలూరు-(శిక్షలు)

18-7-80 తేదీన శ్రీయుత గడ్డిపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరి గారికి తెనాలి శ్రీ విజయలక్ష్మి మేజిస్ట్రేటుగారిచే ఒక సంవత్సరం కఠినశిక్షయు 'సిక్సాను'ను ఇవ్వబడి నాటిరాత్రియే రాజమండ్రి గొంపొబడిరి.

24-7-80 తేదీన శ్రీయుత గడ్డిపాటి సత్యనారాయణచౌదరి 2. కరణు అప్పయ్యచౌదరి 3. పరుమారు కృష్ణ నందంబాదరి 4. ముమ్మసేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి 5 ఈ మని నరసింహాశ్రమిగార్లకు తెనాలి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు 17 శేక్స్ ప్రకారము 6 మాసములు కఠినశిక్షయు సీ తరగతి ని విధించి నాటిరాత్రియే రాజమండ్రి నెంట్లో జైలునకు గొంపొబడిరి.

ఇప్పటికి ఈ గ్రామవాసులలో నిర్బంధభావమునకు గురియై కారాగారవాస మనభవింపుచున్న శాంతిరైతులు ఇరువదియగురు.

(పురవాసి).

నెల్లూరుజిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు డైరెక్టరుకు నోటీసు

నెల్లూరు, జూలై 28:—కోపూరు కోఆపరేటివ్ యూయ్ అధ్యక్షులను, నెల్లూరుజిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు డైరెక్టరును ఆను శ్రీయుత దూమాటి మల్లాదిగారిపై ఆయన తన బావమరది శ్రీయుత బొమ్మ శేషారెడ్డి (4ల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు) గారికిని, ఇతరులు కొందరికిని ఆరిగ్య విచ్చెనను నేరమునకై 157 శేక్సు అనుబంధపబడినది. 30వ తేదీనాడు కోను విచారణ జరుగును. (శ్రీ (వె))

ద్రవిడరాష్ట్రము

సాతూరు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘం

కార్యదర్శి అరెస్టు

విరూధ్ నగర్, జూలై 28:—సాతూరు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత దాక్తరు నుబ్బరావు పాండులుగారిని 107 శేక్సు క్రింద ఆరెస్టుచేసి వెంటనే కోను విచారణకై ఆయనను శ్రీవిల్లిపుత్రులకు తీసికొనిపోయిరి. నేడు సాయంకాలము విచారణ జరగవచ్చును. (శ్రీ (వె))

లాయల్టీ సభలో నా ఉపన్యాసము:

ఖద్దరు పట్ల అభిమానము

పొలకొల్లులో ఈ నెల 18 వ తేదీన జరిగిన లాయల్టీ సభా విషయములు "ఒక నిలేఖరి" మీ పత్రికకు వ్రాయగా మీరు ఆ విషయములను ఈ నెల 22 వ తేదీ పత్రికలో ప్రచురించి, యున్నారు. అందు నా ఉపన్యాసము గురించి కొన్ని సంగతులు వ్రాయబడినవి. ఆవి సరిగ వ్రాయబడియుండలేదు. ఈ దినన నా ఆనాటి ఉపన్యాససారాంశమును క్లుప్తముగ ఇచ్చుచున్నాను దయతో ప్రచురించగలరులకు కోరుచున్నాను:—

ఖద్దరు ధారణకు అవశ్యకతలనుబట్టి చెప్పినాను. ఖద్దరు వేయుటకు నాలుగు కారణములు చెప్పితిని:—(1) దేశ ప్రేమ (2) జిల్లాబోర్డు తీర్మానము (3) ఖద్దరు యందు నాకుగల అభిమానము (4) నేన, రూరలు నూపరు నై జరగ ప్రజల మధ్య తిరుగు వలయును గాన ప్రజల ఆనందమును బడయుటకు వారిప్రేమ గౌరవములు ఖద్దరునందు లభ్యమై యున్నట్లు నా అనుభవముల తేలుచు కొనిన వాడనగుచేతను.

(2) రాజభక్తి లేనివారు కాంగ్రెసులో కూడ కానరాదు. కాని కాసనాతిక్రమమువల్ల రహస్యలోపతే కొందరికైనను అట్టి పద్ధతులు అమలునకు తేవలయునన్న ఆశలు జనించవచ్చును. అందుమూలమున లక్షాధికారి భిక్షాధికారి కావచ్చునేమోనని నాకు భయముగనన్నది కాసనోల్లంఘనము రాజభక్తికి వ్యతిరేక మని నేననుకొనుచున్నను పెద్దలవారు ఎందులకు దానిని అవలంబించినారో తెలుసుకొనట నాకు దుర్లభముగా నున్నందున నేను దానిని ఖండించజాలను.

(3) కాంగ్రెసుతోగాని, జప్తి సుపాక్తోగాని మరియే యింక ర జాతీయపార్టీతోగాని నాకు సంబంధములేదు. స్కృతులు ప్రిన్సిపలునుబట్టి దైవము, ప్రభువు, దేశము అను నీయూటిని నమ్మి ఇందు ఎవ్వరిపట్లగాని ఏదోషమును చేయక సంపదించుటయే నాధర్మము.

ముత్యాల వీరాస్వామి

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

పాటలు

నిన్న 26-7-30 తేదీ కల్లు అంకళ్ల వీలము నెల్లూరు తాలూకా ఆఫీసులో జరిగినది. 44 అంకళ్లలో 7 అంకళ్లను మాత్రమే పాడివారనియు తెలియుచున్నది. ఈ సందర్భము లో వి. సారాయలరావు, కనుపూరు చంద్రా రెడ్డిగార్లను ఆరెస్టు చేసినారు.

భారతకాసనసభ

నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాలపక్షమున భారతకాసనసభకు శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారు యం. ఎ. (వి. ఆర్. కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్) నిలిచెదరు.

క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు ఆక్టు

నెల్లూరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు తిరుమూరు కృష్ణారెడ్డి, రిమ్మిరెడ్డి రమణారెడ్డిగార్లకు కాంటిన్యెన్సలలో నున్నారను నేరమునైన నాలుగు మాసముల కఠినశిక్షను 20 రూపాయలు జరిమానాను చెల్లించకపోయినచో మరి ఒక టిన్నరనెల శిక్షను విధించిరి.

అల్లూరులో సోదాలు

కోపూరుతాలూకాలోని అల్లూరుగ్రామమున అల్లం పాటి రమణారెడ్డిగారి గృహమును పోలీసువారు సోదాచూచి రలు. ఏమియు దొరకలేదు.

ప్రెస్ ఆర్డినెన్సు 131 కాదు 132

అస్సెంబ్లీలో హోంమెంబరుగారి స్టేటుమెంటు మొత్తము 131 పత్రికలపై ఆర్డినెన్సు అమలు జరుపబడినది - అని ఆంధ్రపత్రికలో కలదు. అందులో మదరాసుపత్రికలో నెల్లూరులో "రామకృష్ణప్రెస్"నకు ధరాపత్తు కోరబడినది. యిది ఏలూకో కనుపించలేదు. ఇది చేసినయెడల 132 అగును.

మార్పులు

శ్రీయుత ఒకగంటి రామచంద్రయ్య,
,, ఎనమండ శివకామయ్య,
,, అళ్ల బాలకృష్ణారెడ్డి గార్లను
నెల్లూరు జైలునుండి తంజావూరు జైలులకు పంపినారు.

భీమవరపు శేషప్పనాయకుగారిని చింకలపాలెం గ్రామ పాను అను మరి యెద్దరిని నెల్లూరు జైలునుండి నెల్లూరు జైలులకు పంపినారు.

వెంగోలను

(ఒకవిలేఖరి)

జూలై 28:— యీనెల 21 వ తేదీ సాయంత్రము తిర్యూరు తాలూకా పంచాయతీల ఆనర్లీ ఆర్డనె జనగాలైన డాక్టరు శంకర నరసింహారావుగారు వెంగోలను గ్రామంలో పంచాయతీని స్థాపించుటకుగాను బోర్డునుగూడలో పంచాయతీ ఎన్నికలు జరిపిరి. నూరుకు 200 మంది గ్రామములు హాజరయి ఎట్టిపాటిలేకుండగ నేతి మిట్టిమింది పంచాయతీ మెంబర్లను ఎన్నుకొనిరి. ఆర్డనె జనగాలైన శంకర నరసింహారావుగారు పంచాయతీలు వాటి యొక్క పునయోగముల గూర్చిన్ని అందు విషయములో ప్రభుత్వమువారు యిచ్చుచున్న ధనహాయకును గూర్చిన్ని వివరముగా గ్రామములను బోధపడునట్లుగా చెప్పి ప్రజలందఱును రాజభక్తి కలిగి యుండవలెననికోరిరి. పంచాయతీదార్ల ఎన్నికలు పూర్తి అయిన తరువాత ప్రెసిడెంటు ఎన్నికనుగూడ జరిపించిరి. అందు వెంగోలను జమీందారుగారి కుమారులైన శ్రీయుత తోలేటి పురుషోత్తమరావుగారు ఏకగ్రీవముగా పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి. మరగనడినము పుదయము కి గంటలకు పంచాయతీ మీటింగును ఆర్డనె జరగ గారు జరిపించిరి. అందు యిదివఱలో యీగ్రామంలో పుష్కలగ్రంథాల యమును పంచాయతీ వారికి జమీందారుగారు ఇవ్వగించి ప్రభుత్వమువారిని యీ గ్రంథాలయమును స్పృదిచేయుటకుగాను గ్రాంటు యిప్పించవలసినదిగా కోరుచూ తీర్మానమును పాఠ్యు చేసి కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి పంపిరి.

వెంగోలను, జూలై 28:— ఈ నెల 28 వ తేదీ రాత్రి 7 గంటకు తిర్యూరు తాలూకా పంచాయతీల ఆనర్లీ ఆర్డనె జనగాలయి డాక్టరు శంకర నరసింహారావుగారు వెంగోలను జమీందారుగారి దివాణంలో ప్రభుత్వ సహకారసభ ఏర్పాటుచేసిరి. ఈ సభకు వెంగోలను యస్సేటు జమీందారులయిన శ్రీయుత తోలేటి శ్రీరామానందరావు జమీందారుగారు ఆధిపత్యమువహించిరి. ఈసభకు తిర్యూరుతాలూకా డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు ద్రోణరాజు రామయ్య రిపంతులు ఎం. ఏ. గారున్ను బెజవాడ కో ఆపరేటివు సొసైటీల యస్సేక్టరు డి. సుందరంగారు ను పేంగోలను యస్సేటు జమీందారులు శ్రీయుత తోలేటి శివరామకృష్ణ ప్రసాదరావుగారున్ను తోలేటి సూర్యవారాయణ మూర్తిగారున్ను యికా గ్రామములు నూరుకు 400 మంది రహీతులన్ను హాజరయిరి. ప్రధమములో డాక్టరు శంకర నరసింహారావుగారు బ్రిటిషు పరిపాలనాలాభమునుగూర్చి మాటలాడుచూ ప్రస్తుత కాసనాతిక్రమము భావ్యము కాదని నడిచి రాజభక్తి కలిగియుండవలెనని చెప్పిరి. అనంతరము డి. సుందరంగారున్ను తోలేటి సూర్యవారాయణమూర్తి గారున్ను వై విషయములనుగూర్చి వివరముగా చెప్పిరి. తదుపరి శ్రీయుత శివరామానందరావుగారు బ్రిటిషు పరిపాలనావిధానము భానున్నదరియు రహీతులకు కావలసిన సౌకర్యములు ఎల్లప్పుడు ప్రభుత్వమువారు చేయుచునే యున్నారనియు యికను ఎక్కుడు సౌకర్యముల నిచ్చు విషయము ఆలోచించుచున్నారనియు పు ఘోష స్తు మొదలైన విషయముగానే పుష్కలవియు యీ ప్రస్తుత రాజకీయ ఆందోళనలో తమప్రజలు జోక్యము కలగచేసికొనట ఎంతమాత్రము మంచివిధానమనియు నడిచిరి. తరువాత శంకర నరసింహారావుగారు అగ్గిత్తునింకొననను లిప్పించుచు ప్రజలు అందఱును రాజభక్తి కలిగియుండుటమేలని నడిచి అప్పటికి రాత్రి 11 గంటలకుచే సభను విరమించిరి.

తణుకు

దివి 26-7-30 తేదీ ఉదయము 11 గంటలకు శ్రీయుతులు 1 అల్లూరి నరసింహారాజుగారు (పెనుమండ్ర) 2 చెవూరి సుందరరామరాజుగారు (పెనుమండ్ర) 3 పెనుమత్స్య సుబ్బారాజుగారు (గోపేరు) 4 పున్నంరాజు వెంకటదుర్గారావు (నీతానగరం) పెనుమండ్ర వాస్తవ్యులు ముగ్గురు వాంటియర్లను కొన్ని విదేశీవస్త్రములను బజారునందు దహనముచేసి, విదేశీ వస్త్రులు దుకాణముల యొద్ద పికెటింగు చేయుచుండిరి. నీతానగరం వాస్తవ్యులు పున్నంరాజు వెంకటరావుగారు కూడా వాంటియర్లలో చేరిరి. అట్లు నలుగురును పికెటింగు ప్రారంభించి ఘూరు 1 గంట తరువాతను పోలీసు సబ్ ఇన్స్ పెక్టరుగారు వారందఱును తీసుకొవచ్చి వాంటియర్లకు కనబరచి ఆరెస్టుచేసి తీసుకుని వెళ్లిరి. ఈ రోజుననే నాలుగు గంటలకు తణుకు సబ్ డివిజనుల మేజిస్ట్రేటువారు విచారణచేసి విదేశీ వస్త్రముల దుకాణములనగ్ద పికెటింగు చేసినందులకాగాను యొక 6 మాసములు కఠినశిక్షను విధించిరి. అనాడే సాయంత్రము రైలులో రాజమండ్రి నెంట్లు జైలునకు తీసికొని వెళ్లిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ధర్మవర ప్రాంత వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

27-7-30 ఈ యూర గలరాత్రికిది గ్రామమువిడిచిన వారొక్కొక్కరే యూరుచేరుచున్నార. ఇంతకుముందు నగ్ద నముగానుడి పాడుపడినట్లుండిన యంగడిపిని యిపు డొక్కొక్కయంగడి తెగవబడుచుండుటచేత గొంతకళ్ల గల్గికుట్టున్నది. కాని సమీపస్థములను రేగటిపల్లె, గట్లూరు గ్రామములలో నింకను గలరా నిలిచిపోలేదు.

దొంగతనములు

పురవానుల్లిను పూరువిడిచియుండుటచే బురమున నక్కడక్కడ దొంగతనములు జరుగుచున్నవి. వీనిలో సాహసపూర్వక మగు దొంగతన మొక్కటి జరిగినది. ఒక వైశ్యగృహమునం దెవ్వోను లేనుండగా మేడపైకి దొంగతక్కి కిటికీకమ్ములు నంది యింటిలో దిగి వాకిండ్ల నన్నింటిని దీసివైచి 2 లేక మూడుపల్లాల విషయమును మఱికొన్ని వస్తువులను దొంగిలించు కొని పోయి యున్నారు.

ఉన్నతపాఠశాలా భవనము

దీర్ఘనుచున్నది. కాని యిది యంతవఱకు పూర్తియయి యుండవలసినది. కలరా వచ్చుటచేతను మొదట ననవసరమైన కాలయాపనము జరుగుటచేతను ఇప్పటికిని బని ముగియకున్నది. కంట్రాక్టరును శ్రేయముగ బని ముగించిరి నెలలో సభి కారల స్వాధీను చేయగలనని యభిప్రాయపడినట్లు తెలిసి నది. అచేపట్టుదలతో బనిచేసి భవనమును సిద్ధపఱచినయెడల బాతశాలాభివృద్ధికి జాల వీలుగ నుండును.

ఖద్దరు

ఉత్సాహవంతులు కొండలు భాగములగ నేర్పడికొంత వైకమును సమకూర్చి తాడిపత్రి మొదలగు గ్రామములనుండి యే కులనుదెప్పించి ఈయూరను సమీపగ్రామములలోను నూలువడికించి యిచటనే మగ్గుములపై నేయించుచున్నార. ఇచట నశ్వత్రియుగుఖద్దరు మొతుకగ లేక యొకరితిగనన్నది. ఇట్టి యుత్సాహమున పనిచేయుచు గొన్ని దినములలోనే ఈగ్రామమునకు మనసంత ఖద్దరునుగూడ నుత్పత్తి చేయవచ్చును.

కల్యాణదుర్గము-కల్లుపాటలు

ఈతూరి వైతాలూకాలో కల్లుపాటలు చాల తక్కువ మొత్తమునకు పాడినట్లును ప్రభుత్వమున కాదాయము తగ్గినట్లును చెలియుచున్నది. ఇట్టి శీతము గల్గుటకై యన్నివత్తు మలవారను బట్టుదలతో బ్రయత్నించి పని చేసినట్లు తెలియవచ్చెడి.

తాడిపత్రి జననవ్వుము

ఈ పురమున దాదాపు రెండు మాడు నెలలనుండి మ కూచికము పెద్దమ్మవారు విరివిగ వ్యాధిచియుండినది. దాదాపు 300 వందలు పెద్దవాండ్రును 150 మంది శిశువులు బాలుకును గలించినట్లున్నది. ఇంతియకాక యొకవారమునండి యొక వింత జ్వరములు వచ్చుచున్నవట. జ్వరము ప్రారంభించి క్రమ క్రమముగా 107 డిగ్రీల వఱకు విజృంభించి పిమ్మట నతి శీఘ్రముగ నుష్ణము తగ్గి 97 వఱకు దిగుటచే జ్వరము మృతులగుచున్నారట.

వర్షాభావము

పువ్వుది, కార్తి కడచిపోవుచున్నను ఒక్క చినుకైనను భూమిపైఁ బడకున్నది. పరివాళ్లు సాగుట కిది మంచి యదనుగానుండి యింక గొన్నాళ్లలో నది తీరేపోవ నుండుటచే నెప్పటివలె నీ తూరిగూడ కార్తికమాసపు వరి పంట లేనట్లే 12 సంవత్సరములనుండి కౌతిక వర్ష మాతేక ముఖ్యమును వరిపంట పండకున్నది. ఈ తూరి యంతతోబోక వేరుసెనగ, నూలు, చావ, మొవలను మెట్టపంటలుగూడ పండునట్లు లేదు.

శాసనసభాభర్తలు

రాజోపు కాసనసభకు సభ్యులగు శ్రీయుత గుత్తిలక్ష్మణరెడ్డిగారు బహ్యుపరెడ్డిగారు, అమిలనేని కొండప్పగారు గార్ల దిన్న రామేశ్వరరావుగారు నిలవినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఆసెంబ్లీసాసమునకై దత్తమండలపక్షమున శ్రీయుత కోటిరెడ్డిగారు (కడప) నిలచెదరట.

శ్రీయుత తల్లాప్రగడ సత్యనారాయణమూర్తిగారు 6 మాసములు కఠినశిక్ష.

వీరి జనకస్థలము, కొప్పుూరు తాలూకా, దొత్తుగు గ్రామము. 23 సంవత్సరములు వయస్సు. దీరు తణుకు గ్రామములో 20-7-30 తేదీ ప్రెమినల్ లా అమెండుమెంటు ఆక్టుకింద నగర సంకీర్తన ఖద్దరు ప్రచారము చేసినందులకు ఆరెస్టుకాబడి, 6 మాసములకఠినశిక్షకు పాత్రు లైరి.

(ఒకవిలేఖరి)

తూర్పు గోదావరి వరదల కేంద్ర సహాయ సంఘము

సంఘ నివేదిక, తీర్మానములు

19-7-80 తేదీన కాకినాడ పురపాలకసంఘము జరిగిన కట్టకడపటి సమావేశములో చదువబడిన నివేదికనాండి యీ క్రింది యంశములు సంగ్రహింపబడినవి.

తూర్పు గోదావరి వరదల కేంద్ర సహాయ సంఘము 81-10-1928 తేదీన యేర్పాటు చేయబడినది. ఈ సంఘములో 100 గురు సభ్యులు చేరియుండిరి. సహాయనిధికి చేరిన వివిధ ముల మొత్తము రూ 18522-18-4.

ఖర్చుల మొత్తము రూ 15156-2 8

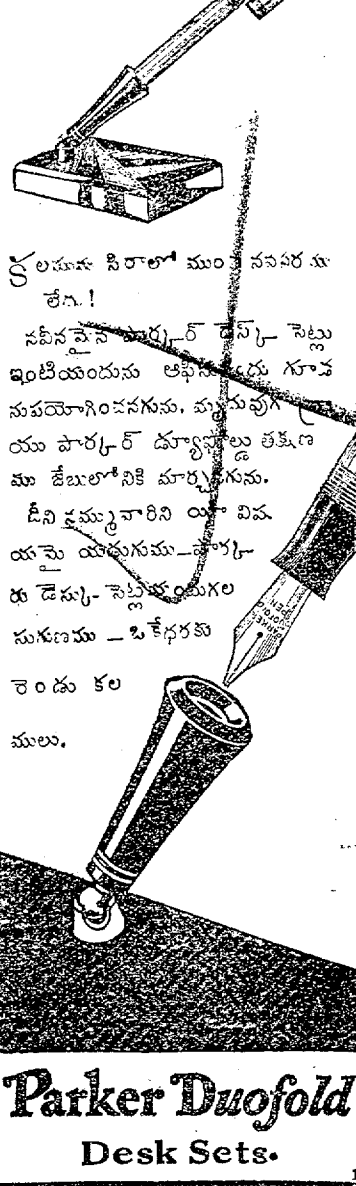
ప్రస్తుత నిలవ, మొత్తము రూ 8895-10-8. సంఘకార్య దర్శులలో నొకరగు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి కృషి వలననే ముఖ్యముగా యీ సహాయనిధిలో పెక్కువ భాగము లభించెను. వీరిపైను మరి 14 గురు సభ్యులతో గూడ తాన నోల్లంపునోద్యమములో చేరినందుకు కారాగృహవాస మనుభవించుచున్నాడు.

కాకినాడ, రామచంద్రపురం, పెద్దాపురం తాలూకాల యందున, పిత్తాపురం, తుని డివిజను లందును వరదల వలన నష్టము పొందిన వారికి సహాయ మొనర్చుటలో సీతానర సత్యాగ్రహశ్రమ వాలంటీర్లను, రాజోలు తాలూకాయందలి రాధాకృష్ణ, మంగండ్ గ్రామములకు చెందిన వాలంటీర్లను, ముఖ్యముగా పాల్గొనిరి. జిల్లా కలెక్టరు జె. బి. బ్రాహ్మగారు, కాకినాడ రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసరు అను శ్రీయుత జి. నువ్వా రెడ్డిగారు పెద్దాపురం కాకినాడ తాలూకా ఆఫీసులకు తుని పితాపురముల డివిజన్ పరిధిలోని వరదల వలన నష్టము పొందిన వారికి సహాయము చేయుటకు కేంద్రోత్పాదక కార్యకర్తలను, రామచంద్రపురం తాలూకాలయందును పితాపురం తుని డివిజను లందును కాకినాడ పట్టణ మందున, వరదలవలన నష్టము పొందిన వారికి మొత్తము రూ 8048 చీరలు, 1206 ధాన్యము, 2016 కంబళ్లు, 760 కిలొగ్రాముల గడ్డ, పంచె పెట్టుబడినది. 15-5-29 తేదీనరీతి నిలవయుండిన రూ 4208-3-8 మొత్తము లో నెక్కువ భాగము వరదలవలన నష్టము పొందిన వారికి సహాయము చేయుటకు వినియోగించబడినదిగా నూచింపబడినది. కాని సరకులను యేదోకారణముచేత త్వరగా కార్యరూపమున పెట్టబడజాలకండెను. ఇందునిమిత్తము రూ 800 మొత్తము ప్రత్యేకింపబడినది. ఈ మొత్తమునుండి రూ 656-2-11 సరకు గ్రామ పునర్నిర్మాణమున కవసరమును భూమిని సంపాదించుటకుగాను కాకినాడ రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసరుగారికి చెల్లింపబడియున్నది. మిగిలిన రూ 8143-13-1 మొత్తముం తయను సరకు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు మాత్రమే వినియోగించబడవలసియున్నది. ప్రస్తుతము నిలవ యున్న రూ 8895-10-8 మొత్తములో యీ మొత్తము పోగా యింకను మిగిలియున్న రూ 252-18-7 మొత్తము సహాయ సంఘము వారికి తోచినరీతి వినియోగించబడవలసియున్నది.

ఆమోదించబడిన తీర్మానములు-

1. మధ్యకాలమున దిట్టవల సంభవించిన వరదలవలన గలిగిన నష్టములకు అవసరమగు సహాయ మొనర్చుటకుగాను రూ. 252 మొత్తము తూర్పు గోదావరి జిల్లా కో ఆపరేటివు ఫెడరేషనున కొనగబడవలెను.
2. నందికొండ గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు మిగిలియున్న రూ 8143-13-1 మొత్తమునంతను వినియోగపరచుటకు, సరకు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు సంబంధించిన యితర పనుల నన్నిటిని నిర్వహించుటకును శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి కృషి వలననే ముఖ్యముగా యీ సహాయనిధిలో పెక్కువ భాగము లభించెను. వీరిపైను మరి 14 గురు సభ్యులతో గూడ తాన నోల్లంపునోద్యమములో చేరినందుకు కారాగృహవాస మనుభవించుచున్నాడు.
3. మిగిలిన నిలవ మొత్తము రూ 27-18-0 సహాయ సంఘమునెత్తివేయుటకు అవసరమగు ఖర్చులకు వినియోగించబడుటకు సంఘకార్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీయుత జి. బి. బ్రాహ్మగారి కొప్పగించబడినది.
4. తూర్పు గోదావరి వరదల కేంద్ర సహాయ సంఘ మొత్తమును బడవలెను.
5. నందికొండ గ్రామ పునర్నిర్మాణోపసంఘమున కవసరమగు కానట్టి రిజిస్టరులన్నియును తూర్పు గోదావరి జిల్లా సంఘము వారికి బొక్కత కొప్పగించబడవలెను.

సిరాబుడ్లతో
పనిలేదు!



Distributors: Dodge & Seymour, Ltd.,
Bombay, Calcutta, Madras, Delhi, Lahore, Karachi.
పార్కు-డ్యూఫోల్ డెస్క్ సెట్స్
ఎమ్. హుసేన్ అలీ అండు సన్స్, బందరుపేథి, మద్రాసు.
జలాల్ అండు సన్స్, రేలూరు బజారు, మద్రాసు.
పి. ఆర్. ఆండ్ సన్స్, మాంటుకోడ్డు, మద్రాసు.
అశిష్ అండ్ కో., మాంటుకోడ్డు, మద్రాసు.

బొంబాయిలో విదేశవస్తు
బహిష్కరణము
నేటినుండి మరల ప్రారంభమగుట
500 మంది పురుషులును 300 మంది
స్త్రీలును పాల్గొనుచున్నారు

బొంబాయి, జూలై 28:—సిరాబుడ్లను విక్రయించమని బొంబాయి వర్తకులు వాగ్దాన మొనరించినందున నెలదినములనుండి పిక్టింగు నిలిపివేయబడిన గాని కొందరు వర్తకులు మరల సిరాబుడ్లను విక్రయించుచుండుట చేతనేటినుండి పిక్టింగు మరల ప్రారంభమగు ప్రారంభింపబడినది. బట్టలవర్తకుల సంఘమువారు నిరంతరచరటాలును ప్రకటించిన సాగూడ మంగళవాసు మార్కెట్టులోను దుబాబు మార్కెట్టులోను గల దుకాణములు సంఘమువారి తీర్మానమును బహిరంగముగ ధిక్కరించి దుకాణములను తెరచిగాన యీ రెండు మార్కెట్టులోను పిక్టింగుచేయుటకు 300 మంది స్త్రీలుం డీరును, 500 మంది పురుషులనుండియు నేడు నియమింపబడిరి. నగరమునందంతటను అన్ని సిరాబుడ్ల దుకాణములవద్దనుగూడ పిక్టింగు జరుపబడినది.

నిన్న 27వ తేదీ ఆదివారమునాడు బొంబాయి మొదటనుండు కాంగ్రెసు - హిందూస్థాని సేవాదళములవలెటిర్లు మొత్తము 2,000 మంది సమావేశమైరి. బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకిప్పుడు అగ్ర్యుతులగానున్న శ్రీమతి హంసమెహతాగారు నిన్న నచటికి వెళ్లగా పాంటింగు నందనము లొనరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బ్యాంకులు - ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు

అహమ్మదాబాదు మునిసిపాలిటీలో
నిరసన తీర్మానము

అహమ్మదాబాదు, జూలై 25:—సత్యాగ్రహ యుద్ధాలోచన సంఘములకు బ్యాంకులు డబ్బు నివ్వరాదని ఆంధ్రదేశమునందును, పంజాబునందును ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఉత్తరువునకు అపబృతిజూపుచు అహమ్మదాబాదు మునిసిపాలిటీవారు తమ చెబ్బును ఇంజీరింగ్ బ్యాంకుకుంకి తీసివేయవలసినదని యొక ముం దెబ్బడును ఆ బ్యాంకులో డబ్బు ఉంచరాదనియు సత్యేంద్రప్రసాద్ మెహతా, మేసెల్ లాల్ మెహతా గారలు ఒక తీర్మానము ప్రతిపాదించి నోటిసిచ్చినారు. (ప్రె. ప్రె.)

కాంచీపురంలో వాలంటీర్ల ఉత్సవము

కాంచీపురం, జూలై 27:—నిన్న మధ్యసాంబహి మార్గశ్రవారము సంతకమున ఒక వాలంటీర్ల ఉత్సవము జరిగినది. సాయంకాలము శ్రీయుత రామచంద్రశర్మగారి యధ్యక్షత క్రింద ఒక పెద్ద బహిరంగభ జరిగెను. శ్రీయుత రాజరత్న మొదలియారుగా రుక్మిణిమారు కంట్రాక్టుదా రైతులను రాజోపు కల్లుదుకాణముల వేలంపాటలలో పాల్గొనకూడదని హెచ్చరించి గవర్న మెంటు లెంపరెన్న కమిటీవారు వ్యధావ్యయము చేయుచున్నారనిరి. (ప్రె. ప్రె.)

భారతశాసనసభ ఎన్నికలు

గుంటూరు నెల్లూరుజిల్లాల అధ్యక్షి

ప్రస్తుతము శాసనసభలో సభ్యులుగానున్న శ్రీయుత పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరిగారు మరల రాజోపు ఎన్నికలలో ఎస్సంబ్లీకి తాము అభ్యర్థింపబడుటకు నుండవలెనట్లు గుంటూరునండి నేడు మాకు తెలియజేయుచున్నాడు.

లీవరు కాదని దుజువుచేయువారలకు సామ్యువాపసు

“రిజిస్టర్ లీవరు” రిప్ట
గడియారముల సంవత్సరములను చూపింపి. రోలు గోడలపై చెయ్యవలె. ధర రూ. “రెయిన్ లీవరు”
ప్యాకెట్ గడియారము ధర. రూ. 4. సంవత్సరములు గ్యారంటీ. రెండున్న ఒకే రకమును కొనుగోరి రూ. 8.
ప్రకాశం వాచ్ కంపెనీ
18 లీటు సపుకార్-పేట, మదరాసు.

స్త్రీల ప్రతకథలు

(నోములకథలు)

1-2-8 భాగములు అమృతమునకు స్త్రీలుగా నున్నవి ఈ మాడు పుస్తకములయందును స్త్రీలు నిత్యమును పట్టు నోములు, వానికథలు, ఉద్యాపనములు కలవు. ఈ నోములు ప్రతి హిందూస్త్రీకిని ముఖ్యముగా కావలసినవి. ఈ పుస్తకము లన్ని, పనులు పాడుచేసికొని యిరుగుదూరమున నా, కియించి తిరుగనక్కర లేకుండ తాను స్వయముగ కథ చెప్పుకొని ఆత్మ తలు వేసికొనవచ్చును. చదువు నొనవారు నైతము వేసికొన్నవైన నదివించుకొని నోము పట్టువచ్చును. ఇది యింటింట నుండికొని యిలువేల్పు. దీనివల భాగము 1-కి 0-6-0. 8 భాగముల ఒక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-0-0 మాత్రమే. పోస్టల్ ప్రశ్నకము. మొత్తముగా తీయు వర్తకులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

బాలాంత్రపు వేంకటరావు, గంధకర్త, పితాపురము.

చంద్రా నర్సరీతోటలు-నేలం మొక్కన్

8 సం|| అంటుమొగిడిచెట్ల, ఇతర ఫల అంటుచెట్ల డజన్లు రూ. 9. సీమతర్కారీ, పూలనిత్తులు, ఆదాదినను సీమరంగుల పాకెట్టులలో 24 దినములు రూ. 8-12-0-12 దినములు రూ. 2, స్వదేశికర్కారీనిత్తులు 24దినములు రూ. 2, క్యాబులూగనాం. CHANDRA NURSERY, SALEM JUNCTION

22 వాలంటీరుల అరెస్టు

కలకత్తా లా పరీక్షలు తిరిగి వాయదాబాదు
కలకత్తా, జూలై 28:—పరీక్షలకు జరగజలన నేడు
దామహానందు బాలిగంజ సైన్సు కాలేజీయందు జరగవలసిన
ఇంటర్మీడియట్ లా పరీక్షలు జరుగుటకు వీలు లేకపోయెను.
ఉదయమునండియు 200 మంది వాలంటీర్లు దారి కడ్డముగ నిలిచిరి. 9 గురు విద్యార్థులు వారిని క్రమముకొనిపోయిరి. కాని
తిరిగి బయటకు వచ్చిరి. పరీక్షలు జరగలేదు. పోలీసువారు
కోర్కూ కలిగించుకొనలేదు.
నేడుదయము వంగరాష్ట్ర శాంతి సమకారాలయ
మున పోలీసువారు పోదామాచి 22 వాలంటీరులను అరెస్టుచేసి
రి. వేరొకసారి పోదామాచి అరెస్టుచేసి 3 దోష్ట్ర ఆశిత్వక
సర్తీగారిని అరెస్టుచేసిరి. (ప్ర. పే.)

తిరువాంతులలో మద్యపాన నిషేధము

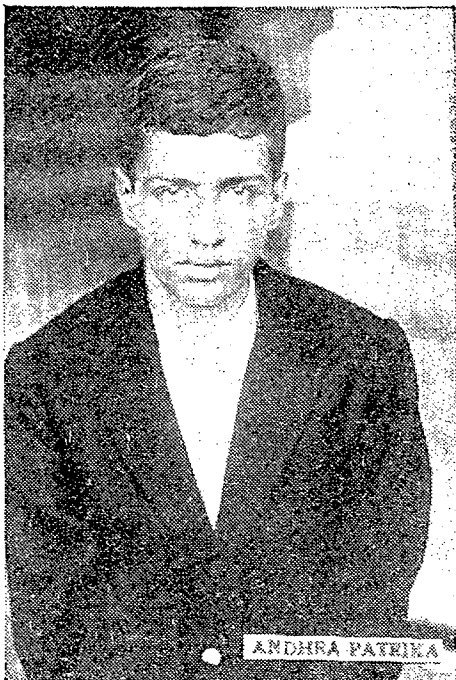
కంట్రాక్టు తమ కంట్రాక్టుల రద్దుచరచలసినదిగా
ప్రభుత్వమును కోరుట
తిరువంద్రం, జూలై 27:—పేద్రాల్ (తిరువాంతుల) కల్లు
దుకాణముల పాటువార్ల సమావేశముకటి జరిగినది. నిషేధోద్య
మము వృద్ధి జెందుచుండట, కల్లు అమ్మకములు పరిపాపుట, సంఘ
బహిష్కార ప్రయత్నములు మొదలైన స్థితిగతులను గూర్చి ఆలో
చించి సమావేశమువారు తమపాలకు గవర్నరుచి దివాజిల్లు
మొత్తము తిరిగి యిచ్చివేయవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని కోరు
చు తీర్మానించిరి ఈ సంగతిని దెలిపి తేయుచు వారు మహా
రాణిగారికిని దివానుగారికిని పోలీసు కమిషనరుగారికిని అర్జీలు
పంపిరి. (ప్ర. పే.)

రాబోవు భారత శాసనసభ ఎన్నికలలో తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి - కృష్ణా జిల్లాల మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గముతరపున జనీందారును, ఏలూరు మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఆధ్యక్షులును యగు మోతే నరసింహారావుగారి అభ్యర్థిత్వమును

మే మందరమును యామోదించుచున్నాము.
మిర్జాపూరు జమిందారు, ప్రయ్యూరు జమిందారు, కే. నర్సారాయడు, బి. యే. బి. యల్, ఎమ్. తిమ్మరావు, పెరిడెంట, నరసాపురం తాలూకా బోర్డు, మహమ్మద్ అబ్దులు వహాబ్ సాహెబ్, ఎమ్. యల్. సి. అద్దేల్లి హరిశ్చంద్రుడు, ఎమ్. యల్. సి. కాకినాడ, కొమ్మిరెడ్డి కేశవరావుమూర్తి, ఎం. యల్. సి. కాకినాడ, మాగంటి శీతయ్య, ఏలూరు, ఎ. వెంకటరత్నం, బోల్తాలా నరసాపురం జి. శ్రీరాములు అడ్వోకేటు భీమవరం, మానేని సత్యనారాయణమూర్తి, ఇనుగంటి మాధవరావు, మొకాసాదారు, భోగలి, రాజాదెలికాని వి. కుర సింహ భాస్కరరావు, జమిందారు, శ్రీమంకండాడి గోవిందాచార్యులు, బోయినపల్లి నాగయ్య వంగూరు కొండ సుబ్బరాజు, గుండుగోలను, వైదారామకృష్ణయ్య, జమిందారు, కాకినాడ, జూపూడి శేషావతారం, భ్యాంకర్, రాజమండ్రి, ఎమ్. వి. సుబ్బారావు, ఛౌరమన్, పాలకొల్లు, ఎస్. సుద్దారాయుడు, పెంటపాడు, ఇనుగంటి సీతారామచంద్ర రావు, మొకాసాదార్, ఏ. భీమేశ్వరరావు, అడ్వోకేట్, ఏలూరు, పాసల సోమయ్య, జిల్లాబోర్డు సభ్యులు, తాడేపల్లిగూడెం, ఆతమూరి అక్కిరాజు, చిట్టూరు భువనేశ్వరరావు, జె. స్వామినాయుడు, కైకారమ్మ, మాగంటి అంగనాయుడు, ఏలూరు.

మదరాసు శాసనసభ ఎన్నికలు

తూర్పు గోదావరి జిల్లా అభ్యర్థులు
రాజమండ్రి, జూలై 28:—శ్రీయుక్త రంధి అప్పల స్వామి, (రాజమండ్రి) చల్లా నువ్వా రాయుడు (పెద్దాపురం) సత్తిరావున్న (పవరంపల్లి) గార్లు తూర్పు గోదావరి జిల్లా తరపున జన్మితుపక్షమువారి అభ్యర్థులను ప్రతిఘటించుటకై స్వతంత్రముగ మదరాసు శాసనసభ కర్ణాటకగా నిలువగోరుచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసిగని నాదికేవల నయిపోయిన తరువాత వీరిలో నొకరు తక్కిన ఇరువురికి అవకాశము కలగ జేయుటకై తమ యభ్యర్థిత్వము మానుకొనురు. చాలయంది వీరి అభ్యర్థిత్వము సమర్థించుచున్నారు (స్వ. వి. తం.)



ప్రాధేసరు. ఎస్. చంద్రశేఖరుగారు
మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రాధేసరు ఉన్నతవిద్య నభ్యసించి పరికోధన గావించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఉపకారవేతనము బడసి ఇంక్లాడునకు బోవుచున్నారు. వీరు డా॥ పర్ సి. వి. రాయనగారి పేరల్లుడు. (ప్ర. పే. పి.)



సి. ఎ. రామకృష్ణనుగారు బి. ఎ.
మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఫిజిక్సు ప్రాధేసరు. ఉన్నతవిద్యకై ఇంక్లాడుకు పోవుచున్నారు. (ప్ర. పే. పి.)

కురుమద్దాలి
జూలై నెల 7 వ తేదిని గల్ల పల్లి శ్రీరాములు చాదరి అను కాంగ్రెస్ వాలంటీయరు సరస్టుచేసి పామర్రు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు 6 నెలలు కఠినశిక్షయు 80 రూపాయలు జరి మానాయు విధించిరి. 22 వ తేదిని గల్ల పల్లి బాపయ్య చాదరి అను కాంగ్రెస్ వాలంటీయరును అరెస్టుచేసి 6 నెలలు కఠిన శిక్షయు 50 రూపాయల జరిమానాయు విధించిరి.
గుల్లపల్లి పురుషోత్తమరావుచాదరి

పశువ్యాధి-గనేరియా

(మేజెస్ట్రేట్ శ్రీరాములు చాదరిగారు)
వెటరినరీ ఆయుర్వేద వైద్యభూషణులు

దీనినే సెగ సంకటమందుకు ఇదియను అంటువ్యాధి యై యున్నది. ఒక విధమైన నూత్నశీవులవలన ఈ వ్యాధి కలుగుచున్నది. ఈ వ్యాధి మగపశువులకును, ఆడ పశువులకును కూడ సోకును. మగ ఆడ పశువుల సంపర్కమువలన ఈ వ్యాధి కఠిరభాగముల కన్నిటికీకూడ సోకవచ్చును. ఈ వ్యాధి పశువు తోకకుమాడ సోకవచ్చును. ఈ వ్యాధి తగిలిన పశువులను చాల జాగ్రత్తగా నుంచవలెను. ఈ రోగమును కలిగించు శీవాణువులు మిగుల విషవంతములగుటచే పశువు చాల బాధ పడుచుండును. ఆయుర్వేద పశువైద్యులు ఈ వ్యాధిని బాగుగా గుర్తించలేరు. ఈ వ్యాధిని కొందరు శేకమాదయని చికిత్స చేయుదురు. ఈ చికిత్సకు నెమ్మదికానిచో రక్షణలు వేయుదురు. ఈ రక్షణలకు కూడ లాంగదు. అప్పుడు పశు వైద్యులకు తీసికొని వెళ్లగా వారు నిర్ధారణ చేయుదురు.

లక్షణములు
ఆరంభములో ఈ వ్యాధి ఆసనమునకు సోకును. అప్పుట ఎటువైపునగుగానుండి దురదప్రారంభమై వాపుయేర్పడును. ఇంకను ఆసనమునుండి పశువుయొక్క తోకకుకూడ వ్యాపించి తోకంతయు ఎఱ్రబడి దురదప్రారంభమగును. తోకకుతగిలిన తరువాత మనకైతులు తోకను సిమిరియని చికిత్సలు చేయుదురు. బాంకా పరిశీలించి తగినచికిత్స చేయువలెను. మూత్రద్వారము నందుండి ఒకవిధమైన ద్రవము కారుచుండును. ఇంకను ఆభాగ మందు మంటురాండి మూత్రము విసర్జించునప్పుడు బాధపడుచుండును. పశువు ఆసనమునుట్టును గట్టిగనండి బిళ్లలు కట్టును. ఈ వ్యాధియందు ఆసనమునుండి వెలువడుద్రవము తడితర పశువుల దూడలకండ్లకు సోకిన ఆంధ్యము వచ్చును. ఈ వ్యాధి ముదిరికొలది మేత నెమరుకూడను. జ్వరముండును. దీనికి పరిమైన చికిత్స చేయనిచో పశువు మరణించును.

చికిత్స
విశేషమునకు మందీయవలెను. ఆసనభాగమునకు వీచి కారీ చేయవలెను. విరోచనమైన వెంటనే టింక్చర్ నెక్సు వామికా—రి చుక్కలు వేసివీరు—1 గొట్టుము కలిపి త్రాగించవలెను.
మూత్రద్వారమువద్ద బాధయున్నయెడల చల్లని నీటిలో గడ్డముంచి ఆభాగమునందు అద్దుచుండువలెను. ఆడ పశువులకు మగపశువులకు ఆసనములోనికి పొటాషియం పర్మాంగనేట్ లోషన్ లో వీచికారి చేయవలెను. వాపుల భాగమునకు గట్టిగానుండు బిళ్లలను వేడికాపులు చేయవచ్చును. ఆభాగము బాగుగా పెట్టుచుండవలెను. చీ ము పట్టు దాదాదినములు పెట్టరాదు.

స్వదేశీ పనిముట్లు
నెల్లూరుజిల్లా కనిగిరి తాలూకా శంఖవరము గ్రామం లో పేఖు ఇబ్రాహీం సాహేబుగారి పాఠామియ్యా సాహేబుగారు ప్రసిద్ధిచెందిన, అన్నిరకములైన, తక్కిలను, దబ్బణములను, దిండ్లును, మంగలికత్తులును, చుమటలును, తక్కిడకు పనికివచ్చు దండెజును, కత్తెరలును, నాటు మరతలములును, మొదలగు స్వదేశీ సామానులు చాల తక్కువ ఖరీదుకును, చాలాకాలము పని యిచ్చునటువంటిన్ని సామగ్రి తయారుచేయించి చాలాకాలమునుంచి వ్యాపారము చేయుచున్నారు. గాన వలయువారలు అర్థలు ఇచ్చుచురనియు విషయములను తెలిసికొనగోరువారు యీ ఆద్రుసుకు వ్రాయ ప్రార్థితులు.
పేఖు ఇబ్రాహీం సాహేబుగారి పాఠా సాహేబు శంఖవరం తాలూకా, కనిగిరి పోస్టు, కనిగిరి, నెల్లూరుజిల్లా.

భీమవరము నిర్బంధములు
25 వ తేదిని ఈ గ్రామి నలుగురను విచారించి శిక్ష విధించిరి. అల్లూరి నుబ్బరాజుగారు భీమవరం 6 మాసముల కఠినశిక్ష బి. క్లాసు
పెన్నెత్త నువ్వరాజుగారు ,, 6 మాస సి.
అయ్యగారి నరసింహంగారు ,, 6 మాస సి.
ప్రయాగ సోమసుందరం ,, 6 మాస సి.
విడికైదు. సి. క్లాసు
నేడు వీరి నందరిని 1-30 గంటల బండిలో రాజమండ్రికి తీసుకపోవుదురు.

26-7-30 అరెస్టులు
1 సన్నిధి విశ్వనాథం గుప్తగారు (కోరుకొల్లు)
2 సన్నిధి సోమేశ్వరరావుగుప్తగారు ,,
3 చేపూరి వెంకట్రాజుగారు ,,
నగరసంక్షేపము గావించినందుకు అరెస్టు గాబుధు.
ఇదివరలో అరెస్టు గాబడిన యరకరాజు నుబ్బరాజు గారు (కోటిలిపాడ) 1 సం॥ కఠిన శిక్ష సి. క్లాసు విధింపబడిరి. నిన్ను వీరిని రాజమండ్రికి తీసుకపోయిరి. (ప్ర. పి.)

తూర్పుగోదావరి జిల్లా జడ్జిగారి తీర్పులు

అర్చకులు - బోర్డువారి రుసుములు

ఈ క్రింది వ్యాసమును హిందూమత ధర్మాదాయసంఘ కార్యదర్శిగారు మాకు ప్రకటనార్థము చేసిరి. - మన దేశము హిందూమత ధర్మసంస్థల బోర్డువారు తూర్పుగోదావరి జిల్లా బోర్డువారి యిటీవల సదరు బోర్డువారికి దేవాదాయ చట్టము ప్రకారం చెల్లించవలసిన రుసుము దేవస్థానములనుండి వసూలుగా నందున దేవస్థానముల ఆస్తి తమస్వాధీనములో నుంచుకొనిన అర్చకులమీద పిటీషన్లు దాఖలు చేసిరి. సదరు పిటీషన్లు గ్రహమార్చి నెలది 27 వ తేదీని విచారించబడినవి. అర్చకులు సదరు దేవాదాయ భూములు దేవస్థానములకు సంబంధించినవారి వనియు, భూవనీ పత్ర పేజీ దృశ్యములు చేసినవిగా తావరుమానము వారి స్వంతవియోగమునకు చేర్చవలసినదనియు చట్టప్రకారము సదరు రుసుమును ప్రస్తీలవలన రాబట్టవలసినదనియు, సదరు అర్చకుల ప్రకారము పుట్టబడలేదనియు, హిందూమతస్థులకు బహిరంగముగా దేవస్థానమునకు సదరుదేవాలయములలో హక్కులేదనియు మరియుతరమైన ఆక్షేపణలతో యెదురువాదము చేసిరి. బోర్డువారు ఉభయవాదములు విని యీ క్రిందివిధముగా తీర్పు నుడివెరి.

మదరాసు ప్రాంతిక శాసనసభవారి మతసంబంధ మైన విషయములను గురించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి అనుమతి మీద చట్టములు నిర్ణయించుటకు అధికారమున్నదనియు, సదరు చట్ట ప్రకారము బోర్డువారికి హక్కు సంక్రమించినదనియు జడ్జిగారు అభిప్రాయపడిరి. దానివలన బోర్డువారికి అర్హమొక్క 69, 70 శ్లోకముల ప్రకారము రుసుము విధించుటకు హక్కు కలిగియున్నార. కాని అట్లు వస్తు విధించుటకు పూర్వము దేవాలయముగాని మతముగాని చట్టమునకు లోబడినదని నిరూపించవలసియున్నది. అట్లు నిరూపించనియెడల 70-వ శ్లోకముక్రింద జరుపబడు చర్య గ్రహమొనరి కాదు. అర్చకులొక్క 84-వ శ్లోకము క్లాజా (i) లో యీవిధముగా నున్నది - చట్టమునకు లోబడిన మతము దేవాలయము అనేక విధములనున్నది. దేవాలయము చట్టప్రకారం మినహాయించబడిన దేవాలయమయినను, పై చెందు విషయములను బోర్డువారి తీర్మానించవలసి యున్నది.

మదరాసు హైకోర్టువారు సదరు అధికారమును బోర్డువారి చేరాయించవలయునట్లు (55 మదరాసు లా జర్నలు 479) అభిప్రాయపడి యున్నారు.

సదరు పిటీషనులలో పై అంశములు అర్చకులొక్క 84 వ శ్లోకముక్రింద తీర్మానించ వలసియున్న కారణముచేత జిల్లా జడ్జిగారు సదరు విషయమై తీర్మానించుటకు తమకు అధికారము లేదని అభిప్రాయపడిరి. సదరు కారణముచే 84 శ్లోకముక్రింద బోర్డువారు తీర్మానించవలసిన అంశములు పరిమార్చుమనవలసిన సదరు పిటీషనులు చట్టప్రకారము చెల్లని జడ్జిగారు అభిప్రాయపడిరి. బోర్డువారు నోటీసులు పంపినప్పుడు పై అంశములను గురించి ఆక్షేపణలు చేయకపోవుటచేత సదరు ఆక్షేపణలు ప్రస్తుతం చేయరాదనను బోర్డువారి వాదము జడ్జిగారు అనుమించిరి. అయితే యీసందర్భములో తిగాదా వచ్చినందువలన సదరుతిగాదా బోర్డువారి తీర్మానించవలసినదని జడ్జిగారు అభిప్రాయపడి సదరు పిటీషనులు తోసివేయుచు బోర్డువారికి సదరు అంశములగురించి తీర్మానించుటకు అర్హులు అనకాకము కలుగజేయవలయుననియు అట్లు మాడుమాసములలోగా అర్చకులు 84 వ శ్లోకముక్రింద చర్యపునఃకొనయెడల బోర్డువారు మరల సదరుపిటీషనులు దాఖలుచేయుటకు హక్కు కలిగియుండవలెననియు తీర్మానించిరి. అట్లు తీర్మానించుచు అర్చకులు బోర్డువారి నోటీసులు అందినచెట్లనే తిరుజవాలుల నొసంగని కారణముచేతనున్న ప్రస్తుతము సదరు దేవాలయములకు చట్టము వర్తించదని వాదములు చేయుట వల్ల నున్న బోర్డువారు యీ పిటీషనులు దాఖలు చేయవలసి వచ్చినదనిజడ్జిగారు అభిప్రాయపడి అర్చకులచే బోర్డువారికి సదరు పిటీషనుల ఖర్చులు యివ్వమని ఆజ్ఞాపించిరి.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా జడ్జిగారు ఇటీవల బోర్డువారు చట్టముక్రింద నిర్మాణముచేసిన ప్రజాశిక్షణ (స్కీ-మున్సు) రద్దు చేయవలసినదని అర్చకులు బోర్డువారిమీద తెచ్చిన దావాలు రద్దు చేసిరి. సదరు దావాలలో శ్లోక 9 క్లాజా సదరు దేవాలయములకు వర్తించదని అర్చకులు వాదము చేసినయ్యారు. సదరు వాదము తీర్మానించుటకు పూర్వము 84 వ శ్లోకముక్రింద సదరు దేవాలయములు అన్నియు చట్టముయొక్క పరిపాలనకు లోబడినవని బోర్డువారు తీర్మానించ వలయును కాని బోర్డువారు 84 వ శ్లోకముక్రింద తీర్మానము లేమియు సదరు ప్రజాశిక్షణ గురించి చేసిన యుండని కారణముచేత జడ్జిగారు కొన్ని దావాలను కొట్టివేసిరి. వాడులు సదరు దేవాలయములకు చట్టము వర్తించదని బోర్డువారికి పిటీషన్లు దాఖలు చేయవలసినదని జడ్జిగారు పుత్రరపు చేసినయ్యారు.

అట్లు మాడు మాసములలోగా అర్చకులు జడ్జిగారి ఉత్తరపు ప్రకారము చర్య పునఃకొనయెడల బోర్డువారికి ప్రజాశిక్షణ (Schemes) తిగి నిర్మాణము చేయు అధికారము కలిగి యుండవలసిన జడ్జిగారు తమ అభిప్రాయము తెల్పిచేసి యున్నారు. కాని దేవాలయ భూములు, అర్చకుల స్వంత భూములనిగాని, బోర్డువారు ప్రజాశిక్షణ (Schemes) నిర్మించుటకు ఉద్దేశించినవి, ప్రస్తుత ప్రజాశిక్షణ (Schemes) రద్దు చేసినవిగాని జడ్జిగారు తీర్మానించినయెడలేదు. సదరు విషయములు దేవాలయములకు సంబంధించినవిగాని, పూర్వమువలెనే సహాయము చేయుదురని నమ్ముచున్నాము. జడ్జిగారి తీర్పులను బోర్డువారి అధికారమునకు యేలాటిలోపముగాని, అర్చకులకు నష్టముగాని కలిగించినయెడలేదు. సదరుతీర్పులు పూర్వపు పరిస్థితులను యేర్పరచుగను మార్చలేదు. పై విషయములు దేవాలయముల ధర్మకర్త లందరు గమనించుదురని నమ్ముచున్నాము.

పై విషయములకు భిన్నముగా యివిలో పత్రికల యందు వ్రాయబడిన అంశములు సరియైనవని నమ్ముచున్నది కావు.

భారతమహిళా మహాసభ

అర్ధసంవత్సర సమావేశము

శ్రీమతి కామేశ్వరమ్మగారు భారతమహిళా మహాసభ స్థాపనసంఘసభ్యురాలు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- భారతమహిళామహాసభ అర్ధసంవత్సర సమావేశము 28, 27 తేదీలందు బెంగళూరులో జరిగెను. చాలము ఖ్యమగు చర్యలు జరిగెను. ఆంధ్ర దేశమునందును, మైసూరు, గాల్వరురు సంస్థానములందును ఖద్దరు అభివృద్ధి విషయమున జరిగిన పనిని అభినందించుచు సభలో తీర్మానించబడిన. వచ్చే సమావేశము లాహోరులో 1931 జనవరి 12-19 తేదీలందు జరుపుటకు నిశ్చయించబడిన. దాని మధ్యలక్ష్యరేఖగారు అధ్యక్షురాలిగా నెన్నుకొనబడిన.

ఆంధ్రదేశమునందు వివిధ మండలముల స్త్రీలును జిల్లా సభలు త్వరలో జరిపి వసంబరులో ఏలూరునందు జరుగనున్న రాష్ట్ర మహిళాసభకు ప్రతినిధులను పంపవలసిన వేడుచున్నాను దత్తమండలములకానిరూప ప్రత్యేకముగా కోరుచున్నాను.

పరిజాబు సింధు ప్రాంతమున వర్నాత్మికయము

పూనా, జూలయి 27-నిన్నటి వాయుచండము మధ్య రాష్ట్రముల ఉత్తరభాగమునకు బోయెను. సరి రాష్ట్రముల ఉత్తర భాగమునందు, పంజాబు, కొమను కొండలు సింధు ప్రాంతములందు యెక్కువగ వర్షించెను. హైదరాబాదు, మదరాసు, డక్కను, దక్షిణ బొంబాయి, కాష్మీరులందు కొద్దిగ వర్షించెను.

వర్నాత్మికముచే పశ్చిమోత్తర రైలు మార్గమున కలుతావులందు రైలుకట్టలు రైలైల్లు నిలచిపోయినట్లు కనబడి, లాహోరు, క్వెట్టానుండి తంతివార్తలు వచ్చినవి. రెండురోజులవరకు మార్గము సరికేయబడ నేరదు.

పికారుపూరు సుల్తానుకోటలమధ్య 80-86 మైళ్లమధ్య రైలుమార్గము పలుతావులందు చేడెను. రైల్వేదినవను పికారి పూరు, ఎగువను మామయూనుపురంవరకు నడచుచున్నవి. 6 వారములవరకు బానుపడనేరదనియు, పడవలపై ప్రయాణీకులను రవాణా చేయుచున్నారనియు రైల్వేఅధికారులు కరాచినుండి తంతినంపిరి. (ఆ. పా)

అక్కు-పల్లి గోకవరం

అక్కు-పల్లి గోకవరం గ్రామ ప్రవాహిత సమాచారము తుసోవరమహాసభ - 28-7-1930 తేదీని కయికరం వాస్తవ్యులను పంచాయితీశిర్డు మెంబరుగారున్న అయిన మి|| రా|| శ్రీ|| గుత్తికొండ నాగభూషణంబాచారి అగ్రతత్వ క్రింద జరుపబడిన. ముగ్రామవాసులు ఘనము 100మంది హాజరైరి. సదరు సభయందు ప్రస్తుతము దేశమునందు జరుగుచున్న సత్యాగ్రహంబోళనను గురించిని అందులై రయతులకు కలుగు కష్టనష్టములను గురించిని కయికరం వాస్తవ్యులను కయికరశ్రీ లోకశో-అపరేటివ్ యూనియన్ ప్రెసిడెంటుగారును అగు మి|| రా|| శ్రీ|| జిల్లా స్వామిస్వాయుగారును పూర్ణ వాస్తవ్యులున్ను పూర్ణ సమాచార పరపతిసంఘ ప్రెసిడెంటుగారును అగు మి|| రా|| శ్రీ|| తోట క్రిష్ణమూర్తిస్వామిగారును విపులముగా పునఃపరిచిరి. పిమ్మట కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఎన్నుకొనడమైనది. అధ్యక్షుని ఆంత్తోనపవన్యాసముతో జయజయధ్వనులతో సభముగిసెను.

ఇనగళ్ల రామయ్య.

ద. ఇం. రైల్వే కార్మికుల సభ తిరుచూనాపల్లిలో 11 వ వార్షిక సమావేశము జరుగుట

తిరుచూనాపల్లి, జూలై 27:-దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కార్మికుల 11 వ వార్షిక సమావేశము తిరుచూనాపల్లి హిందూ సెకండరీ స్కూలులో నేడు జరిగినది. "ఇండియా రైల్వే మేగజైన్" సంపాదకులగు శ్రీయుక్త యస్. వి. అయ్యర్లుగా రధ్యక్షునివహించిరి. యస్. సి. డోస్టర్ (డిప్యూటీ సెక్రటరీ) అండ్ ఇంటర్నాళింగు ఇన్స్పెక్టరుగా రసలు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన బడిరి. కాని వారు రాజకలపోయిరా అందుచే సభలో వారి యధ్యక్షోపన్యాసము నడువబడిన. పై సంఘమును బహిరంచుటకు ప్రయత్నింపవలయునని వారందరు హెచ్చరించిరి. (ఆ. పా.)

హక్కులే లేనివారిని హక్కుల నడుగ నేల?

పెర్వాసిగారి దేశభక్తి

శిల్పి బహిరంగసభలో నుపన్యాసము

శిల్పి, జూలై 24:-హక్కుల నడచుటకు నెరుంగని హిందువులకు మామక్కుల మామసంకు అని నుహమ్మదీయులకు గుట ౪ రములేమాట యని టి.ఎ.కే. పెర్వాసిగారు శిల్పి సగర మందలి రాణితోటలో జరిగిన బ్రహ్మాండము సభలో నుపన్యసింపుచు బల్కిరి. సహాయనిరాకరణోద్యమదినములనాటి సంగతులను సభికుల జ్ఞప్తికి తెచ్చుచు ఆరోజులలో నెట్టివరతులతోను నిమిత్తము లేకయే హిందువులు భిక్షాభోజన ఉద్యమమునకు సహాయము నొసరించినయెడలెని యుపన్యాసమును నడివెరి. దేశముకొరకు హిందువులు మూత్రరసు త్యాగమును గావించుచున్నందులకు పెర్వాసిగారు వారి నెంతయో మెచ్చుకొనిరి. ఈ విషయములో ముఖ్యముగా వర్తకులను శిరోగనవలయు ననిరి. జమయత్ ఉత్తరమహిళా దృష్టమలో మార్కులైనందులకు సంతసమును దెలుపుచు, పీఠ సభసరించి హైందవ మహమ్మదీయులందరును ప్యాకంత్రిత్యమమునందు మనఃస్ఫూర్తిగా జేరుదురు గాకయని పెర్వాసిగారు రాశించిరి. కాంగ్రెసు పతాకముక్రింద జేరి, హిందువులయెడ తమకుగల యనవమ్మకమును విడనాడి, తమ హక్కులను హిందులుకు స్వతంత్రతై నే యాభారపడి మహమ్మదీయులు దేశముయొక్క ప్యాకంత్రిత్యముకొరకు పోరాడవలయునని యుపన్యాసముల కొరెరి. సైమును కమిషనుకారి నివేదిక మహమ్మదీయులకండను దెరవలసియున్నవనియు వారు తమదృక్పథమును మార్చుకొనినగాని ప్రస్తుతోద్యమము విఫలమయినో భావిసంతకులవారు మహమ్మదీయులచేత నిందనంతను మోహగలనియు, అటులగాక యుద్యమము గెలుచుటయే సంభవించినను క్రిత్యంతయు హిందువులకు మాత్రమే జెందుననియు పెర్వాసిగారు పల్కిరి. శిల్పియందలి దేశభక్తులలో చాలమంది పాల్గొనుటకు నేరీసభయే మొదటిది. లాలోకంకరలాత్, లాలో దేశబంధుగుప్త, మాలానా అలీఖ్ నాస్యీగార్లు ఇటీవలనే గుజరాతు కారాగృహమునుండి విడుదల చేయబడినవారు. విచ్చేసియుండిరి. ఉత్సాహము మిన్ను ముట్టుచుండ సభ ముగిసెను. (శ్రీ పా.)

అసెంబ్లీ, ప్లేటు కౌన్సిలు ఎన్నికల తేదీలు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

అసెంబ్లీకి ప్లేటు కౌన్సిలునకున్న చెన్న రాష్ట్ర నియోజకవర్గములందు ఎన్నికలు రాబోవు సెప్టెంబరు 9 వ తేదీని జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. పైసభలకు అధ్యక్షులుగా నిలుచువారు ఆగష్టు 7 వ తేదీ లోపుగ నామినేషను పత్రములు దాఖలుచేయవలెను. నామినేషను పత్రములు ఆగష్టు 11 వ తేదీని పరిశీలించబడును.

వలంటీర్ల అరెస్టులు

కురుమద్దాలి తూర్పు కృష్ణా

22-7-30 తేదీని గుల్లిపల్లి బాపయ్యచౌదరిగారిని అరెస్టుచేసి పామర్ర సబుమేజిస్ట్రేటుగారు 6 మాసములు కఠిన శిక్షయును రు. 50 జరిమానాయును వేసిరి. ఈనెల 7 వ తేదీని గుల్లిపల్లి శ్రీరాములుచౌదరి గారినిని అంతకులోగడ మరి నలుగురునిని అరెస్టుచేసి 6 మాసములు చొ|| శిక్షించిరి. ఇప్పటికి ముగ్రామమునుండి అరుగురు వలంటీర్లు శిక్షింపబడిరి. ముత్తేవి అనంతపద్మనాభాచార్యులు

అమృతాంజనము



అమృతాంజనము

అన్ని
నొప్పులకు దివ్యమృతము

అమృతాంజనం డిపా
బాంబాయి కి మదరాసు